UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 66/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU

UL. GAGARINA 11

87-100 TORUŃ

Toruń, 2023

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **KOGNITYWISTYKA**

1. Poziom/y studiów: **studia pierwszego stopnia (s1) i drugiego stopnia (s2)**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek[1,2]:

   Nauki o komunikacji społecznej i mediach

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Studia pierwszego stopnia

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o komunikacji społecznej i mediach	99	55

Studia drugiego stopnia

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o komunikacji społecznej i mediach	67	55

b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

[1]Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).
[2] W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Studia pierwszego stopnia:

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Psychologia	18	10
2.	Filozofia	10	5
3.	Informatyka	17	10
4.	Nauki biologiczne	17	10
5.	Nauki medyczne	17	10

Studia drugiego stopnia:

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Psychologia	13	10
2.	Filozofia	4-9	5
3.	Informatyka	8-18	10
4.	Nauki biologiczne	12	10
5.	Nauki medyczne	13	10

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Studia pierwszego stopnia

EFEKTY UCZENIA SIĘ – KOGNITYWISTYKA S1	
WIEDZA	
K_W01	Absolwent w zaawansowanym stopniu zna i rozumie rolę kognitywistyki w relacji do nauk oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną kognitywistyki
K_W02	Absolwent w zaawansowanym stopniu zna i rozumie terminologię teorii głoszonych w ramach kognitywistyki
K_W03	Absolwent w zaawansowanym stopniu zna i rozumie zasady funkcjonowania aparatury naukowej służącej do badań prowadzonych w ramach kognitywistyki
K_W04	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie podstawową wiedzę dotyczącą uwarunkowań prawnych i etycznych związanych z działalnością naukową i przedsiębiorczą w zakresie nauk o poznaniu i subdyscyplin kognitywistycznych
K_W05	Absolwent w zaawansowanym stopniu zna i rozumie zjawiska i fakty aktualnie dyskutowane w literaturze kierunkowej
K_W06	Absolwent w zaawansowanym stopniu zna i rozumie zjawiska i procesy biologiczne leżące u podstaw procesów poznawczych
K_W07	Absolwent w zaawansowanym stopniu zna i rozumie metody badawcze w tym matematyczne i statystyczne oraz strategie argumentacyjne wybranej subdyscypliny kognitywistycznej
K_W08	Absolwent w zaawansowanym stopniu zna i rozumie budowę i funkcje organizmu człowieka w zakresie neurologii i neurobiologii, przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych, a także dysfunkcji społecznych oraz metody ich oceny
K_W09	Absolwent w zaawansowanym stopniu zna i rozumie społeczne i ekonomiczno-gospodarcze uwarunkowania wybranego obszaru działalności zawodowej
UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	Absolwent potrafi twórczo wykorzystywać wiedzę z dyscyplin wchodzących w skład kognitywistyki i formułować hipotezy, rozwiązywać problemy badawcze oraz testować hipotezy
K_U02	Absolwent potrafi modelować procesy poznawcze i wykorzystywać nowoczesne technologie do ich badania.
K_U03	Absolwent potrafi współdziałać w planowaniu i realizacji zadań badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów
K_U04	Absolwent potrafi przygotowywać wystąpienia ustne w zakresie kognitywistyki oraz uczestniczyć w debacie naukowej
K_U05	Absolwent potrafi rozwiązywać problemy poznawcze w obszarze poszczególnych dyscyplin tworzących kognitywistykę
K_U06	Absolwent potrafi wnioskować z wyników uzyskanych przy zastosowaniu odpowiednich metod badawczych o wiedzy z zakresu neuronauki poznawczej
K_U07	Absolwent potrafi w sposób krytyczny ocenić wyniki eksperymentów, obserwacji i obliczeń teoretycznych, a także przedyskutować błędy pomiarowe

K_U08	Absolwent potrafi formułować problemy dotyczące obrazowania struktury i funkcji ludzkiego mózgu.
K_U09	Absolwent potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K_U10	Absolwent potrafi wykorzystywać wiedzę i metody kognitywistyki w analizie zaburzeń poznawczych.
K_U11	Absolwent potrafi komunikować się i współdziałać w grupach badawczych o charakterze interdyscyplinarnym
K_U12	Absolwent potrafi samodzielnie zapanować własną dalszą ścieżkę rozwoju naukowego
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	Absolwent jest gotów do krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy
K_K02	Absolwent jest gotów do uznawania zdobytej wiedzy jako narzędzia rozwiązywaniu problemów poznawczych oraz do zasięgania opinii ekspertów
K_K03	Absolwent jest gotów dostrzegać i formułować problemy etyczne związane z własną pracą badawczą i publikacyjną odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz wykazuje aktywność w rozwiązywaniu tych problemów
K_K04	Absolwent jest gotów odpowiedzialnie uczestniczyć w życiu społecznym

Studia drugiego stopnia

EFEKTY UCZENIA SIĘ – KOGNITYWISTYKA S2	
WIEDZA	
K_W01	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie wiedzę o miejscu i znaczeniu kognitywistyki w relacji do nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej kognitywistyki
K_W02	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie terminologię dyscyplin wchodzących w skład kognitywistyki w języku polskim i języku obcym
K_W03	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie teoretyczne podstawy funkcjonowania aparatury naukowej z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kognitywistyki
K_W04	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie zasady uwarunkowań prawnych i etycznych związanych z działalnością naukową i dydaktyczną w zakresie nauk o poznaniu i komunikacji
K_W05	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu aktualnie dyskutowane w literaturze kierunkowej problemy z dyscyplin naukowych wchodzących w skład nauk kognitywnych
K_W06	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie zasady planowania badań z wykorzystaniem technik i narzędzi badawczych stosowanych w zakresie dyscyplin naukowych, właściwych dla kognitywistyki dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kognitywistyki
K_W07	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i dogłębnie rozumie bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki kognitywistycznej
K_W08	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie metody badawcze i strategie argumentacyjne wybranej dyscypliny kognitywistycznej
K_W09	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie budowę i funkcje organizmu człowieka w zakresie neurologii i neurobiologii, przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych, a także dysfunkcji społecznych oraz metody ich oceny w zakresie niezbędnym dla dyscyplin naukowych wchodzących w skład kognitywistyki
K_W10	Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie społeczne i ekonomiczno-gospodarcze uwarunkowania wybranego obszaru działalności zawodowej
UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	Absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, aby wyszukiwać, krytycznie analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych
K_U02	Absolwent potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz planować projekty badawcze
K_U03	Absolwent potrafi twórczo wykorzystywać wiedzę z dyscyplin wchodzących w skład kognitywistyki i formułować hipotezy, rozwiązywać problemy badawcze oraz testować hipotezy
K_U04	Absolwent potrafi w stopniu pogłębionym stosować techniki efektywnego komunikowania się i negocjacji
K_U05	Absolwent potrafi współdziałać w planowaniu i realizacji zadań badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów
K_U06	Absolwent potrafi przygotowywać wystąpienia ustne w zakresie kognitywistyki oraz prowadzić debatę naukową

K_U07	Absolwent potrafi pisać opracowania monograficzne na podstawie samodzielnie dobranej literatury, stosując oryginalne podejścia i uwzględniając nowe osiągnięcia w zakresie kognitywistyki
K_U08	Absolwent potrafi samodzielnie tłumaczyć z języka polskiego na wybrany język obcy własny tekst naukowy
K_U09	Absolwent potrafi planować i wykonywać badania, doświadczenia lub obserwacje dotyczące zagadnień poznawczych w ramach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kognitywistyki
K_U10	Absolwent potrafi wykorzystać wiedzę, aby w sposób krytyczny ocenić wyniki eksperymentów, obserwacji i obliczeń teoretycznych, a także przedyskutować błędy pomiarowe
K_U11	Absolwent potrafi wykorzystywać umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K_U12	Absolwent potrafi stosować metody statystyczne oraz techniki i narzędzia informatyczne do opisu zjawisk i analizy danych o charakterze specjalistycznym, typowych dla dziedzin działalności społeczno-gospodarczej opartych na naukach przyrodniczych
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	Absolwent jest gotów do ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego
K_K02	Absolwent jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania działań profesjonalnych, planuje i organizuje ich przebieg
K_K03	Absolwent jest gotów dostrzegać i formułować problemy etyczne związane z własną pracą badawczą i publikacyjną odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz wykazuje aktywność w rozwiązywaniu tych problemów
K_K04	Absolwent jest gotów brać odpowiedzialność za podejmowane inicjatywy badań, eksperymentów lub obserwacji; rozumie społeczne aspekty praktycznego stosowania zdobytej wiedzy i umiejętności oraz związaną z tym odpowiedzialność
K_K05	Absolwent jest gotów współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☐ ~~**NIE**~~

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

☐ nauczyciel przedmiotu . . . . . .
☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych . . . . . .
☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu . . . . . .
☐ nauczyciel prowadzący zajęcia . . . . . .
☐ nauczyciel psycholog
☐ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
☐ nauczyciel pedagog specjalny
☐ nauczyciel logopeda
☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Nie dotyczy

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Paweł Gładziejewski	Przewodniczący zespołu Adiunkt Katedrze Kognitywistyki, doktor
Anna Karczmarczyk	Zastępca Dyrektora Instytutu Badań Informacji i Komunikacji Asystent w Katedrze Kognitywistyki, doktor
Andrzej Zykubek	Adiunkt w Katedrze Kognitywistyki, doktor
Arkadiusz Gut	Kierownik Katedry Kognitywistyki, profesor UMK
Tomasz Komendziński	Adiunkt w Katedrze Kognitywistyki, doktor
Daniel Żuromski	Adiunkt w Katedrze Kognitywistyki, doktor

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów 4

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny 8

Spis treści 9

Prezentacja uczelni 11

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim 13

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się 13

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia ze strategicznymi celami uczelni 13
1.2. Związek kształcenia z prowadzoną działalnością naukową 15
1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego 18
1.4. Sylwetka absolwenta, miejsca zatrudnienia absolwentów 18
1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia 19
1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się 21
1.7. Działalność popularyzatorska 23
1.8. Dodatkowe informacje 24

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się 26

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia oraz kształcenie w językach obcych 26
2.2. Dobór metod kształcenia i ich cechy wyróżniające 27
2.3. Zakres korzystania z kształcenia na odległość 29
2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów 30
2.5. Harmonogram realizacji studiów 30
2.6. Dobór i proporcje form zajęć, liczebność grup studenckich 33
2.7. Organizacja praktyk studenckich 35

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie 36

3.1. Warunki rekrutacji na studia, wymagania stawiane kandydatom 36
3.2. Zasady uznawania efektów uczenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni 39
3.3. Zasady potwierdzania efektów uczenia się i kompetencji uzyskanych poza systemem studiów 39
3.4. Zasady dyplomowania 40
3.5. Charakterystyka procedury składania i obrony prac dyplomowych 41
3.6. Monitorowanie postępów studentów i jego wykorzystanie 43
3.7. Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się 44
3.8. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się 45
3.9. Rodzaje i tematyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów 47
3.10. Rodzaje i tematyka prac dyplomowych 47
3.11. Sposoby dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się 49
3.12. Wyniki monitoringu losów absolwentów 50

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry 53

4.1. Dorobek naukowy i osiągnięcia dydaktyczne osób prowadzących zajęcia na kierunku 53
4.2. Obsada zajęć 54
4.3. Łączenie przez prowadzących zajęcia działalności dydaktycznej z naukową 57
4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej 59
4.5. System motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz dydaktycznego 60

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie 61

5.1. Stan bazy dydaktyczno-naukowej na kierunku 61

5.2. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz jej wykorzystanie w procesie dydaktycznym 63
5.3. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb studentów z niepełnosprawnością 63
5.4. Dostępność infrastruktury 63
5.5. System biblioteczno-informacyjny uczelni 64
5.6. Monitorowanie i doskonalenie bazy dydaktyczno-naukowej 64

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku 65
6.1. Współpraca uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego i jej wpływ na kształcenie na kierunku 65
6.2. Monitorowanie i doskonalenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym 69

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku 70
7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku 70
7.2. Aspekty programu studiów służące umiędzynarodowieniu, kształcenie w językach obcych 71
7.3. Przygotowanie studentów do uczenia się w językach obcych 72
7.4. Mobilność i wymiana międzynarodowa studentów i kadry 73

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia 76
8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów 76
8.2. Wsparcie studentów w procesie uczenia się 76
8.3. Wsparcie mobilności studentów 77
8.4. Wsparcie studentów w prowadzeniu działalności naukowej 78
8.5. Wsparcie we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji 78
8.6. Wparcie aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej 78
8.7. Wsparcie studentów wybitnych oraz motywowanie do lepszych wyników w nauce 79
8.8. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia 79
8.9. Rozstrzyganie skarg i rozpatrywanie wniosków zgłaszanych przez studentów 80
8.10. Obsługa administracyjna studentów 80
8.11. Wsparcie i edukacja studentów w zakresie przeciwdziałaniu dyskryminacji i przemocy 81
8.12. Wsparcie w zakresie współpracy z samorządem studentów i organizacjami studenckimi 81
8.13. Monitorowanie i doskonalenie systemów wsparcia studentów. 81

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach 82
9.1. Ocena publicznego dostępu do informacji. 82

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów 85
10.1. Nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów, ewaluacja i doskonalenie jakości kształcenia 85
10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów 87
10.3. Monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów 87
10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów 88
10.5. Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w realizację programu studiów 88
10.6. Wykorzystanie wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia 89

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów 90

Część III. Załączniki 91

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów 91

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających 91

Dodatkowe dokumenty 91

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu jest uczelnią publiczną, kształcącą aktualnie na 16 wydziałach w Toruniu i Bydgoszczy ponad 18 tysięcy studentów, w tym 865 studentów międzynarodowych. Na szeroką ofertę dydaktyczną UMK składa się 116 kierunków studiów, w tym kierunki medyczne, techniczne, ścisłe, przyrodnicze, prawne, ekonomiczne, filologiczne, historyczne, społeczne, artystyczne i humanistyczne. Rozszerzana jest przy tym oferta kierunków prowadzonych w języku angielskim, obejmująca omówione niżej studia *Cognitive Science*.

Kilka ostatnich lat przyniosło istotne i pozytywne zmiany w funkcjonowaniu UMK jako organizacji dydaktycznej:

- Uniwersytet otrzymał status uczelni badawczej w ramach programu IDUB MNiSW, uruchamiając szereg programów konkursowych wspierających studentów[3];
- UMK dołączyło do konsorcjum Young Universities for the Future of Europe (YUFE), zwiększając możliwość mobilności oraz uczestnictwa w kursach akademickich oferowanych przez stowarzyszone uczelnie zagraniczne[4];
- UMK dołączyło do konsorcjum Young European Research Universities (YERUN), które m.in zajmuje się organizowaniem Szkół Letnich dla studentów[5];
- UMK wdrożył działania skoncentrowane na równym traktowaniu i poszanowaniu różnorodności studentów (Rektora wspierają: Pełnomocniczka ds. równego traktowania oraz Pełnomocniczka ds. bezpieczeństwa studentów i doktorantów), zdrowiu psychicznym studentów (funkcjonuje m.in. Uniwersytecki Ośrodek Wsparcia i Rozwoju Osobistego oraz Uniwersyteckie Centrum Sportowe, oferowane są bezpłatne konsultacje psychologiczne) oraz wsparciu studentów z niepełnosprawnnościami (działa m.in. Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych);
- Uniwersytet powołał 5 szkół doktorskich, w tym Interdyscyplinarną Szkołę Doktorską Nauk Społecznych, do której aplikować mogą absolwenci kognitywistyki;
- UMK otrzymało nagrodę HR Excellence in Research, przyznawaną przez Komisję Europejską uczelniom dbającym o jakość środowiska pracy i rekrutacji nowych pracowników poprzez implementację European Charter for Researchers oraz Code of Conduct for the Recruitment of Researchers.[6]

[3] https://idub.umk.pl/konkursy/
[4] https://www.umk.pl/yufe/
[5] https://www.umk.pl/yerun/informacje/
[6] https://www.umk.pl/en/university/excellence-in-research/

Zmiany organizacyjne UMK w ostatnich latach objęły też kontekst instytucjonalny funkcjonowania kierunku kognitywistyka. W roku akademickim 2019/2020 powołana została Katedra Kognitywistyki jako autonomiczna jednostka organizacyjna (poprzednio za organizację kierunku odpowiadał Zakład Kognitywistyki i Epistemologii, działający w ramach Instytutu Filozofii). Jako jednostka dydaktyczna, Katedra funkcjonuje w ramach nowopowstałego Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych. Kierunek kognitywistyka zaliczony jest do dyscypliny „nauki o komunikacji społecznej i mediach" reprezentowanej instytucjonalnie przez Instytut Badań Informacji i Komunikacji.

Powstanie Katedry Kognitywistyki dało toruńskiemu środowisku kognitywistów większą możliwość samostanowienia i kształtowania własnego rozwoju pod względem naukowym i dydaktycznym. Dzięki konsekwentnemu rozwojowi badań oraz poszerzaniu oferty dydaktycznej, Katedra stała się jednym z najważniejszych ośrodków kognitywistycznych w kraju. Obecnie Katedra Kognitywistyki odpowiada za prowadzenie i organizację studiów kognitywistycznych pierwszego i drugiego stopnia, a w roku akademickim 2021/2022 oferta została poszerzona o anglojęzyczne studia *Cognitive Science*, skierowane głównie do studentów międzynarodowych, jak również absolwentów polskich uczelni, w tym kierunku kognitywistyka na UMK.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia ze strategicznymi celami uczelni

Program studiów kognitywistycznych na UMK realizuje cele strategiczne uczelni, sformułowane w Strategii UMK na lata 2021-2026[7] (por. zał. 3.1). Kwestiom kształcenia poświęcony jest cel II wymienionej Strategii. Zgodnie z punktem II.2, UMK ma na celu „rozwiązać i promować interdyscyplinarność kształcenia", w tym: tworzyć interdyscyplinarną ofertę kształcenia (cel II.2.3), promować wśród studentów interdyscyplinarne podejście do własnego rozwoju (II.2.4), wspierać organizacyjnie współpracę wydziałów w prowadzeniu interdyscyplinarnego kształcenia (II.2.5) oraz wspierać tworzenie interdyscyplinarnych kół naukowych (II.2.6).

Interdyscyplinarność kształcenia jest jednym z fundamentów kierunku kognitywistyka prowadzonego na UMK i naturalnie wynika z interdyscyplinarności kognitywistyki jako dziedziny naukowej. Budowaniem koncepcji kształcenia na kierunku, w tym opracowywaniem programu studiów, zajmuje się interdyscyplinarna Komisja Kognitywistyki (skład osobowy przedstawicieli rad dyscyplin wymieniony w zał. 3.2). Wśród członków rady znajdują się przedstawiciele dyscyplin: psychologia, nauki medyczne, nauki biologiczne, nauki o komunikacji społecznej i mediach, informatyka, filozofia – a zatem wszystkich dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek.

Interdyscyplinarność kierunku kognitywistyka na UMK przejawia się także szerokim przekrojem specjalizacji naukowych kadry, na którą składają się m.in. specjaliści z zakresu neuronauki, psychologii, filozofii, sztucznej inteligencji i informatyki. Oprócz pracowników samej Katedry Kognitywistyki, zajęcia na kierunku prowadzą pracownicy UMK z Instytutu Psychologii, Instytutu Filozofii, Katedry Logiki, Wydziału Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych, Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej, Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Wydziału Prawa i Administracji, Wydziału Sztuk Pięknych, Wydziału Lekarskiego (Collegium Medicum UMK), Wydziału Humanistycznego oraz Interdyscyplinarnego Centrum Nowoczesnych Technologii (ICNT). Treść prowadzonych zajęć jest związana ze specjalizacją pracowników naukowych je prowadzących, potwierdzoną specjalizacją dyscyplinarną posiadanego stopnia naukowego (por. zał. 2.4). Interdyscyplinarność kadry przekłada się zatem na różnorodność dyscyplinarną oferty dydaktycznej (Ryc. 1). Ogólnie interdyscyplinarność oferty dydaktycznej, kadry prowadzącej zajęcia oraz budującej koncepcję kształcenia Komisji Kognitywistyki wpisują się w realizację wymienionego wyżej celu II.2.3 Strategii UMK (tworzenie interdyscyplinarnej oferty dydaktycznej). Warto też zaznaczyć, że

[7] https://strategia.umk.pl

w ten sposób kierunek kognitywistyka wpasowuje się w stanowisko interpretacyjne 5/2020 PKA, mówiące o tym, że „przyporządkowanie kierunku do dyscypliny, w tym liczba dyscyplin, powinno racjonalnie wynikać z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia danego kierunku studiów, ujętych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się".

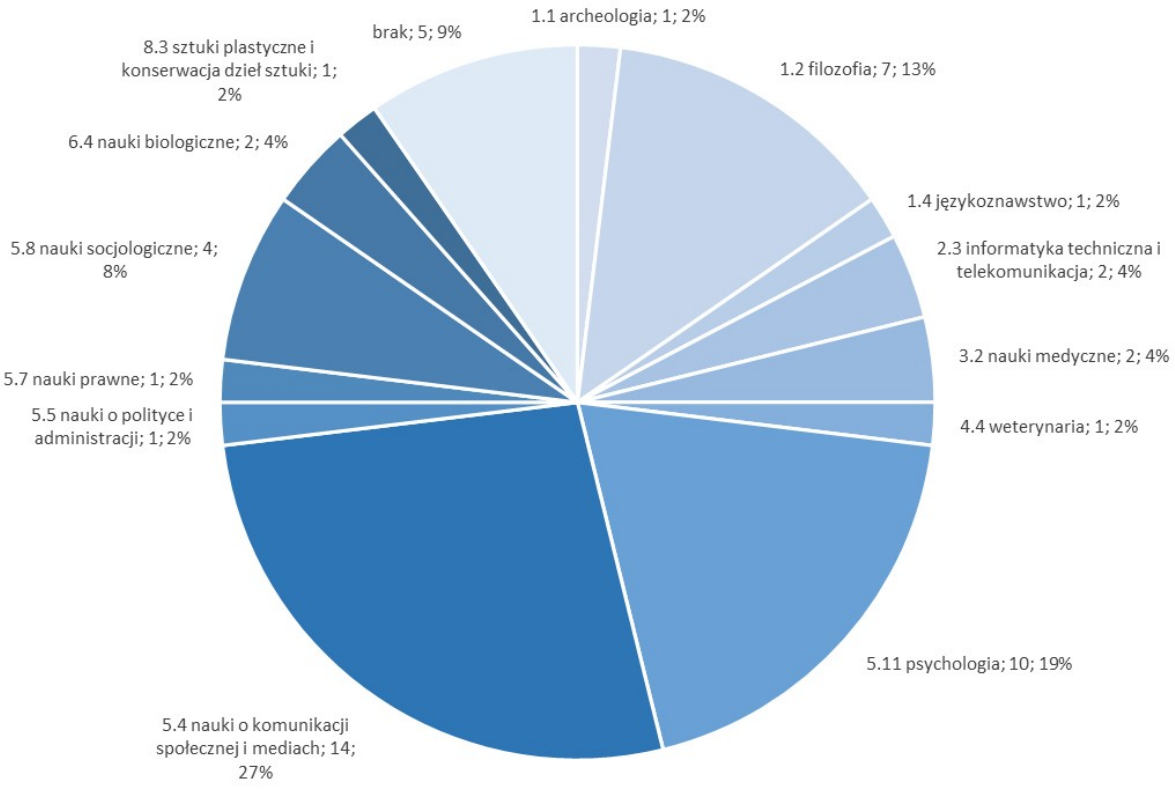

Ryc. 1. Udział wykładowców prowadzących zajęcia na kognitywistyce (studia pierwszego i drugiego stopnia) w roku akademickim 2022/2023 w zależności od i ich przynależność do dziedziny i dyscypliny nauki[8]*. Niektórzy wykładowcy (3 osoby) przynależą do dwóch dziedzin i dyscyplin nauki*

Zróżnicowana dyscyplinarnie oferta dydaktyczna umożliwia studentom wypracowywanie zdolności poruszania się pomiędzy różnymi dyscyplinami, odnajdywania ich wzajemnych powiązań i szerokiego, wielopoziomowego patrzenia na zagadnienia naukowe. Interdyscyplinarność kierunku objawia się również przekrojem zainteresowań naukowych studentów, co jest szczególnie widoczne w różnorodności tematów prac dyplomowych: od prac teoretyczno-filozoficznych, przez prace empiryczne korzystające z metod psychologii, neuronauki albo sztucznej inteligencji. Szeroki przekrój studenckich zainteresowań objawia się nawet w organizacji prowadzonego przez studentów Toruńskiego Koła Kognitywistycznego, na które składają się podsekcje skupiające się na neuronau-

[8] Nazwy dyscyplin podano zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

kach, sztucznej inteligencji czy aplikacyjnej stronie kognitywistyki. Kierunek kognitywistyka realizuje zatem cele II.2.4 oraz II.2.6 Strategii UMK (wspieranie interdyscyplinarnego rozwoju wśród studentów oraz tworzenia interdyscyplinarnych kół naukowych). Wreszcie interdyscyplinarność jest też komunikowana potencjalnym przyszłym studentom w materiałach promocyjnych, w tym w filmie dotyczącym Katedry Kognitywistyki na YouTube.[9]

Biorąc pod uwagę wysoce interdyscyplinarny sposób funkcjonowania – w szczególności zróżnicowanie jednostek organizacyjnych UMK do których przyporządkowani są pracownicy dydaktyczni (por. zał. 2.4) – Katedra Kognitywistyki może zostać uznana za badawczo-dydaktyczny *hub* integrujący z Instytut Psychologii, Instytut Filozofii, Katedrę Logiki, Wydział Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych, Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Wydział Sztuk Pięknych, Wydział Lekarski (Collegium Medicum UMK), Wydział Humanistyczny oraz Interdyscyplinarne Centrum Nowoczesnych Technologii (ICNT). Dzięki temu Katedra wpisuje się w cel II.2.5 Strategii UMK (współpraca wydziałów UMK w procesie kształcenia).

Trzeba też zwrócić uwagę, że Strategia uczelni obejmuje również postulaty tworzenia spersonalizowanego, opartego na różnorodności i angażującego kształcenia (cel II.1), powiązania oferty kształcenia z potrzebami społeczeństwa i rynku pracy (II.3), wzmocnienia mobilności studentów i atrakcyjności międzynarodowej kształcenia na uczelni (II.4) oraz stworzenia warunków kształcenia na najwyższym poziomie (II.5). W dalszych częściach tego raportu znajdują się informacje pokazujące, że kierunek kognitywistyka na UMK wpisuje się w strategiczne cele uczelni (szczególnie w sekcjach dotyczących kryteriów 5, 6, 7, 8 oraz 10).

1.2.Związek kształcenia z prowadzoną działalnością naukową

Istnieją trzy główne obszary, w których aktywność naukowa kadry wpływa na proces kształcenia studentów kierunku kognitywistyka.

Po pierwsze, studenci aktywnie uczestniczą w projektach badawczych realizowanych przez kadrę dydaktyczną, zdobywając w ten sposób kompetencje i doświadczenie badawcze. W ciągu ostatnich 5 lat wymienić można następujące przykłady (szerzej uczestnictwo studentów w aktywności badawczej pracowników zostanie omówione we fragmencie dotyczącym kryterium 4):

- na UMK funkcjonuje finansowany z IDUB wewnętrzny system grantowy „Wyłaniające się pola badawcze", a jedną z grup badawczych wyłonionych w ramach konkursu jest PECOLA (Perception & Cognition Lab[10]). Od początku istnienia (rok 2018) w pracach zespołu PECOLA uczestniczyli studenci kognitywistyki. Można tu wspomnieć badanie dotyczące funkcjonowania psychicznego studentów podczas lockdownu, zrealizowane pod kierownictwem

[9] https://www.youtube.com/watch?v=d6dfYL2FhGU
[10] https://pecola.umk.pl/

dr. hab. Arkadiusza Guta, prof. UMK z udziałem 16 studentów kognitywistyki[11]. Od roku 2023 pracownicy Katedry Kognitywistyki uzyskali kolejne granty w ramach Pola Wyłaniającego, pod nazwą Culture-Development-Wellbeing na lata 2023-2025, w ramach którego zaangażowana będzie liczna grupa studentów kognitywistyki;

- Studentom tworzona jest możliwość uczestnictwa w badaniach międzynarodowych realizowanych przy udziale przedstawicieli kadry. Na przykład, dwoje studentów kognitywistyki wzięło udział w badaniu EEG realizowanym w ramach współpracy Katedry Kognitywistyki z RIKEN Center for Advanced Intelligence Project (Tokio, Japonia). Rezultaty tej pracy były prezentowane na prestiżowych konferencjach, m.in. *12th International Conference on Soft Computing and Intelligent Systems and 23rd International Symposium on Advanced Intelligent Systems* (SCIS&ISIS) w Ise-Shima, Mie, Japonia (29 listopada – 2 grudnia 2022);
- Funkcjonujący przy Katedrze Kognitywistyki KogniLab otrzymał grant na projekt *Stabilo* w konkursie *Inkubacja innowacji społecznych w obszarze kształcenia ustawicznego osób dorosłych*, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020. Projekt dotyczył nowoczesnych metod wspierania rozwoju kompetencji miękkich w zakresie radzenia sobie ze stresem. Badania w ramach projektu były realizowane we współpracy ze studentami, a do efektów tego projektu należy aplikacja Stabilo oraz ebook napisany wspólnie przez dr. Daniela Żuromskiego i studentkę (por. zał. 3.3);
- Prace dyplomowe realizowane przez studentów oparte są często na badaniach realizowanych w ramach projektów badawczych kierowanych przez przedstawicieli kadry dydaktycznej. Na przykład, w ramach projektu badawczego *Reading and Mindreading* kierowanego przez dr. hab. Arkadiusza Guta, prof. UMK oraz dr Annę Karczmarczyk powstaje 14 prac dyplomowych (licencjackich oraz magisterskich). Dodatkowo dr Anna Karczmarczyk w ramach tego samego projektu w semestrze zimowym roku 2022/2023 zrealizowała serię szkoleń dla studentów, dotyczących metod badawczych stosowanych w projekcie, obejmujących m.in. kwestionariusze mierzące wybrane funkcje poznawcze i afektywne związane z czytaniem[12].

Po drugie, studenci kognitywistyki realizują własne projekty badawcze pod opieką i przy współpracy z przedstawicielami kadry dydaktycznej. Można wymienić następujące przykłady:

- Studenci realizują własne projekty grantowe w ramach uniwersyteckiego, finansowanego w ramach IDUB programu grantów studenckich Grants4NCUStudents. Podczas V dotychczasowych edycji, aż 10 studentów kognitywistyki zdobyło finansowanie na badania w ramach tego projektu (por. zał. 3.4).

[11] Opis badania z uwzględnieniem aktywnego udziału studentów przy jego realizacji: https://torun.wyborcza.pl/torun/7,48723,26382569,jak-polscy-studenci-zniesli-wiosenny-lockdown-bardzo-zle.html

[12] https://www.arekgut.com/reading-and-mindreading/

- Jeden ze studentów kognitywistyki (obecnie doktorant w Interdyscyplinarnej Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych - Academia Rerum Socialium) został też w roku 2019 wsparty Diamentowym Grantem NCN, realizowanym pod opieką dr. Pawła Gładziejewskiego.
- Troje studentów kognitywistyki oraz dwoje doktorantów w Interdyscyplinarnej Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych - Academia Rerum Socialium (pod opieką naukową dr. hab. Arkadiusza Guta, prof. UMK) zostało zakwalifikowanych (wraz z opiekunami naukowymi – dr. hab. Arkadiuszem Gutem, prof. UMK, dr Anną Karczmarczyk i dr Andrzejem Zykubkiem) do projektu pilotażowego „Akademia Liderów Innowacji", którego celem jest realizacja innowacyjnych grantów badawczych, organizowanego przez Centrum Przedsiębiorczości Akademickiej i Transferu Technologii UMK
- Wybitne prace dyplomowe bronione na kierunku stają się podstawą publikacji naukowych. Za przykład może służyć oparty na pracy licencjackiej artykuł dotyczący wpływu muzyki na dynamikę funkcjonalną mózgu pod wpływem substancji psychodelicznych, zgłoszony do recenzji w prestiżowym czasopiśmie psychofarmakologicznym (140 pkt. wg punktacji MNiSW) jako artykuł wspólny studentki oraz promotorki, dr Karoliny Finc[13].
- Studenci kognitywistyki są wspierani przez kadrę dydaktyczną we własnych inicjatywach badawczych, szczególnie ich udział w konferencjach naukowych i sesjach posterowych (wątek ten zostanie rozwinięty szerzej we fragmencie raportu dotyczącym kryterium 4). Dodatkowo, Katedra Kognitywistyki powołała fundusz grantowy wspierający wyjazdy konferencyjne studentów. W ramach funduszu została wyłoniona komisja wspólna studentów i pracowników, decydująca o przyznaniu środków na wyjazdy konferencyjne. Warunki udziału w konkursie o pozyskanie środków są równe dla wszystkich studentów.

Po trzecie, aktywność badawcza kadry wpływa na kształt programu studiów poprzez wprowadzanie do oferty dydaktycznej kursów fakultatywnych dotyczących obszarów badawczych, w których specjalizują się poszczególni prowadzący. Zapewnia to studentom różnorodność tematyczną i dyscyplinarną dostępnych kursów. Np. w ostatnich 3 latach akademickich, studenci kognitywistyki mieli możliwość uczestniczenia szerokiej ofercie kursów fakultatywnych, których zakres problemowy obejmował m.in. Bayesowskie modele umysłu i doświadczeń psychodelicznych (dr Paweł Gładziejewski), fizjologię stresu (prof. dr hab. Justyna Rogalska), zajęcia praktyczne z wprowadzenia do User Experience (mgr Mirosław Manelski) i negocjacji (dr hab. Tomasz Kruszewski, prof. UMK), kurs języka programowania R (dr hab. Jacek Matulewski, prof. UMK), czy zajęcia laboratoryjne z zaawansowanej analizy danych fMRI (dr Karolina Finc, mgr Jan Nikadon).

[13] https://www.biorxiv.org/content/10.1101/2022.04.04.486673v2

1.3.Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego jest przyjęta jako generalna idea regulatywna w długofalowych planach rozwojowych kognitywistyki. Oznacza to, że ta zgodność może być czynnikiem wywierającym presję na zmiany programowe oraz kształtowane efekty uczenia i inne cele dydaktyczne. Oznacza to również, że przy każdorazowej zmianie spowodowanej wpływem innego czynnika stanowi ona ramę i określa zakres zmian. Tym samym ta zgodność staje się wypadkową integracji troski o zapewnienie miejsca na rynku pracy oraz znaczenia i wagi realizacji celów wskazywanych przez interesariuszy, tak wewnętrznych jak zewnętrznych. Szczegółowe informacje o roli jaką w kształceniu na kierunku kognitywistyka znajdują się we fragmentach raportu poświęconych kryteriom 6, 7 oraz 10. Już teraz warto też zaznaczyć, że koncepcja kształcenia na kierunku ewoluuje pod wpływem otoczenia społeczno-gospodarczego oraz tego, jak wiąże się ono z potrzebami i zainteresowaniami studentów. Na przykład, zajęcia o nazwie *Wprowadzenie do User Experience* został wprowadzony do programu w wyniku konsultacji ze studentami oraz Mirosławem Manelskim, prezesem firmy Neurodio, stanowiącej popularne miejsce odbywania staży i praktyk zawodowych (a czasem też zatrudnienia) studentów kognitywistyki.

1.4.Sylwetka absolwenta, miejsca zatrudnienia absolwentów

Zgodnie z przyjętą na kierunku kognitywistyki sylwetką absolwenta, osoba kończąca kierunek ma kompetencje między innymi do:

- samodzielnego organizowania projektów naukowo-badawczych,
- działań w obszarze społecznym ze względu na znajomość prawa medycznego i funduszy strukturalnych,
- tworzenia narzędzi terapeutycznych,
- wykorzystywania wiedzy z zakresu statystyki oraz mechanizmów funkcjonowania jednostek i społeczeństw.

Ponadto absolwent jest przygotowany do pracy:

- jako asystent terapeuty z osobami o różnym stopniu niepełnosprawności, w zakresie projektowania ich najbliższego otoczenia i organizowania akcji społecznych dotyczących m. in. chorób cywilizacyjnych,
- w szerokiej branży reklamowej: neuromarketingu, kreowaniu wizerunku i *design thinking*,
- pracy w instytucjach badawczych w zakresie nauk o mózgu, nauk komputerowych oraz psychologii i innych nauk kognitywnych, zarówno w wymiarze teoretycznym, jak i praktycznym.
- w projektowaniu stron internetowych, wizualizacji informacji, projektowaniu publikacji, czytelności projektów graficznych, tworzeniu aplikacji i VR
- w branżach PR i HR.

Absolwent kognitywistyki ma możliwość znalezienia zatrudnienia m.in. w:

- w instytucjach wykorzystujących nowoczesne technologie informatyczne, np. jako analityk big data czy specjalista od *data mining,*
- w instytucjach związanych z mediami informatycznymi np. jako programista i doradca projektowaniu środowisk wirtualnych oraz VR (*Virtual Reality*),
- w instytucjach medycznych i paramedycznych np. jako analityk lub asystent terapeuty,
- w administracji publicznej (wiedza z zakresu statystyki oraz mechanizmów funkcjonowania jednostek i społeczeństw),
- w nowo powstających zawodach, takich jak np. *coolhunter* czy analityk trendów,
- jako specjalista od komunikacji człowiek-komputer (*BCI – Brain-Computer Interface*),
- w instytucjach HR (Human Resources) i PR (Public Relations),
- jako samodzielny kreator innowacyjnych projektów naukowo-gospodarczych łączących biznes i naukę.

Na podstawie wygenerowanej analizy monitoringu losów absolwentów (trzy lata po ukończeniu studiów)[14] można wnioskować (por. zał. 3.5), że:

- ponad osiemdziesięciu absolwentów kognitywistyki podjęło pracę zarobkową po skończonym kierunku
    - W stabilnej formie zatrudnienia (umowa o pracę)
    - W szczególności w branży IT.

Ponadto absolwenci kognitywistyki deklarują zadowolenie i satysfakcję z wykonywanej pracy. Dodatkowo studenci w ramach studiów na UMK mogą korzystać z programu stażowego „CO-OP" – formy współpracy nauki z biznesem, która umożliwia najlepszym studentom (średnia ze studiów minimum 4,0), podjęcie pracy zawodowej podczas studiów. W ten sposób studenci mogą zdobyć pierwsze doświadczenia na rynku pracy[15]. Realizowane na kierunku kognitywistyka działania zamierzone na wsparcie studentów przy wejściu na rynek pracy zostaną szerzej omówione szerzej we fragmentach raportu dotyczących kryterium 6.

1.5.Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia

Edukacja na kierunku kognitywistyka jest od samego początku podporządkowana idei kształcenia w zakresie unikatowych, wielowymiarowych i wieloaspektowych efektów z odniesieniem do wiedzy, umiejętności i kompetencji. Podobnie jak w wielu analogicznych przypadkach w Polsce, studia kognitywistyczne na UMK wyłoniły się w ramach struktur instytucjonalnych filozofii (do roku

[14] https://www.biurokarier.umk.pl/gdzie-pracuja-absolwenci
[15] https://idub.umk.pl/konkursy-i-wyniki/konkursy-dla-studentow/program-stazowy-co-op/

2019/2020 kierunek był związany z Zakładem Kognitywistyki i Epistemologii, działającym w ramach Instytutu Filozofii). Od samego początku jednak kierunek kształcenia był m.in. zorientowany na relatywnie znaczący udział zajęć biologicznych i medycznych (w porównaniu do zajęć np. o charakterze filozoficznym czy psychologicznym) w programie studiów, wykorzystując w tym celu potencjał dydaktyczny Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy.

Co jednak kluczowe, koncepcja kształcenia na kierunku nie sprowadza się do wyróżnienia odpowiednich modułów i ponazywania ich, lecz na powiązaniu wielu nici w prawdziwie zintegrowane między-dziedzinowe i interdyscyplinarne zespoły tematyczne; z jednej strony o wspólnym fundamencie naukowym, z drugiej zaś kompetencyjnym.

Założone relacje między efektami uczenia się opisać można schematycznie (Ryc. 2) jako:

- informatyczno-neuronaukowo-kliniczne,
- neuronaukowo-psychologiczno-społeczne,
- neuronaukowo-psychologiczno-humanistyczne.

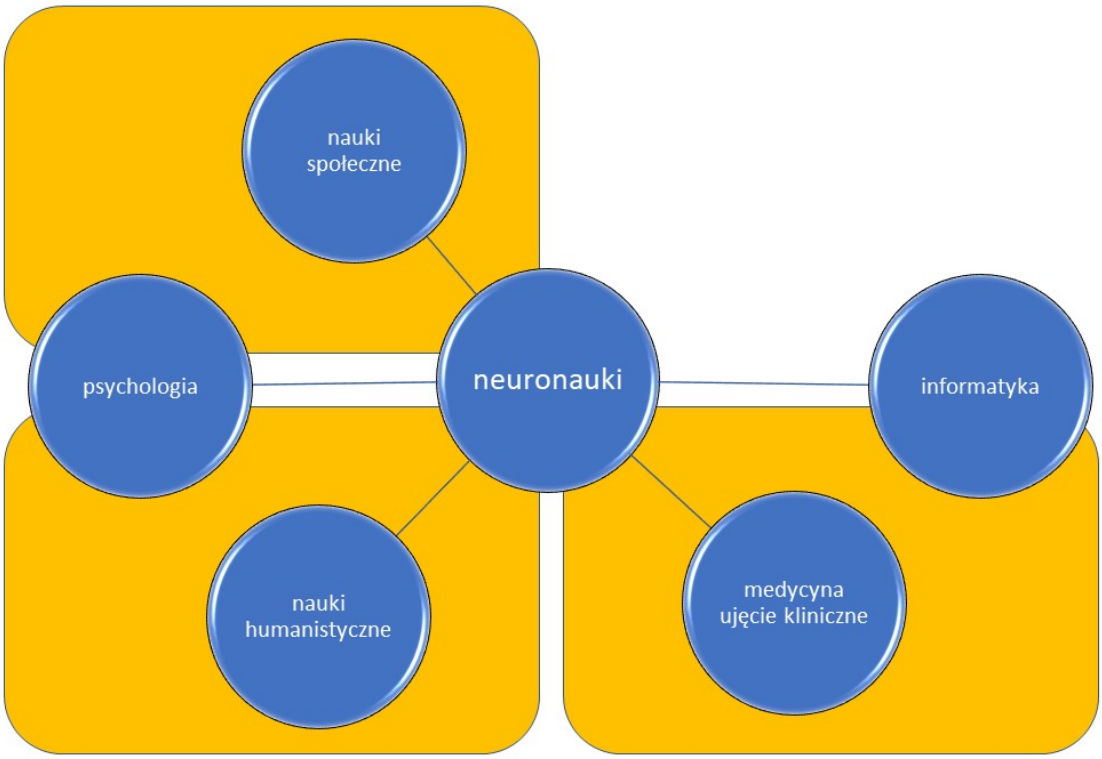

Ryc. 2. Koncepcja kształcenia na kognitywistyce UMK

Koncepcja kształcenia toruńskiej kognitywistyki wyrasta zatem z założonych efektów uczenia się, a to zawiaduje formą, w jakiej na zajęciach nauki społeczne, nauki przyrodnicze, nauki medyczne, nauki ścisłe i nauki humanistyczne integrowane są w polifoniczną całość.

Jako ilustrację tak rozumianej interdyscyplinarności, można wziąć pod uwagę przykład pamięci roboczej. Na zajęciach z psychologii poznawczej studenci zapoznają się z naturą tej zdolności, a na zajęciach z neuropsychologii z jej mechanizmami mózgowymi. Zajęcia z teorii poznania pozwalają spojrzeć na pamięć roboczą pod kątem jej wiarygodności, a wszystkie te informacje są pogłębione na zajęciach fakultatywnych dotyczących np. demencji czy choroby Alzheimera (jako chorób cywilizacyjnych). Wreszcie student ma możliwość uwzględnienia pamięci roboczej w swoich kompetencjach praktycznych, np. w kontekście zajęć z biofeedbacku (diagnostyka demencji) czy w kontekście projektowania interfejsów (zajęcia *Analiza interfejsów* lub *Projektowanie interfejsów*). Badania prowadzone w Katedrze Kognitywistyki otwierają również szansę na uczestnictwo studentów w interesujących i podejmujących aktualne problemy społeczne seminariach. W ramach seminariów studenci mogą zajmować się np. biomerkerami powiązanymi z dysfunkcjami w sferze pamięci lub związkiem między pamięcią roboczą a zdolnościami do odczytywania stanów mentalnych. Z drugiej strony mogą angażować się w projekty badawcze realizowane przez nauczycieli akademickich z UMK i RIKKEN (Japonia) czy UMK i EdUHK (Hong Kong), w których w sposób rozległy i wieloaspektowy mówi się o pamięci oraz wykorzystuje się narzędzia służące do jej pomiaru. Dodatkowo student może zająć się pamięcią społeczną i uczęszczać na zajęcia fakultatywne z psychologii miejsca i badań jakościowych w psychologii.

Analogicznie moglibyśmy pokazać równie rozbudowaną i koncepcyjną ścieżkę dla *wiedzy matematycznej* i powiązać ją z wyjściowymi zajęciami, następnie ze specjalistycznymi fakultetami, badaniami i seminariami oraz zajęciami laboratoryjnymi.

Opisana strategia daje każdemu studentowi możliwości spojrzenia na ten sam temat z różnych punktów widzenia, ale takich które rozwijają jego wiedzę i kompetencje horyzontalnie i wertykalnie. To zaś pozwala zintegrować teorię z praktyką, kompetencje z wiedzą, zasoby wiedzy encyklopedycznej z umiejętnością samodzielnego poszukiwania rozwiązań. Te strategie dydaktyczne są tworzone przez zespół Katedry Kognitywistyki i są wynikiem praktyk badawczych i aplikacyjnych, doświadczenia z licznych wyjazdów i szkoleń krajowych, a także systematycznego przebywania w ośrodkach zagranicznych i kontaktu z międzynarodowymi zespołami badawczymi (szerzej opisanych we fragmentach raportu dotyczących mobilności, por. kryteria 4, 7, 8).

Inne przykłady znajdują się w załączniku Przykłady dobrych praktyk.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się

Efekty uczenia dla kierunku kognitywistyka odzwierciedlają interdyscyplinarny charakter kierunku i nabywane na nim kompetencje w wymiarze wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i są spójne z efektami uczenia dla obszaru kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do których kierunek został przyporządkowany. Zostały one opracowane z uwzględnieniem wytycznych zawartych w KRK (por. także zał. 3.6).

Efekty uczenia się na kierunku kognitywistyka pierwszego stopnia na poziomie wiedzy i umiejętności pozwalają absolwentom kierunku na zdobycie zaawansowanej wiedzy dotyczącej roli kognitywistyki w relacji do nauk oraz specyfiki przedmiotowej i metodologicznej kognitywistyki (K_W01), stosowanej w kognitywistyce terminologii (K_W02), zjawisk i faktów aktualnie dyskutowanych w literaturze kierunkowej (K_W05), oraz zasad funkcjonowania aparatury naukowej służącej do badań prowadzonych w ramach kognitywistyki (K_W03). W zakresie znajomości subdyscyplin kognitywistyki absolwent/ka posiada dogłębną wiedzę dotyczącą funkcjonowania organizmu człowieka w zakresie neurologii i neurobiologii (K_W08), procesów biologicznych leżących u podstaw procesów poznawczych (K_W06), jak również metod badawczych (w tym matematycznych i statystycznych) oraz strategii argumentacyjnych wybranych subdyscyplin kognitywistycznych (K_W07).

Jednocześnie w szerszej perspektywie absolwent/ka zostaje zaznajomiony z uwarunkowaniami prawnymi i etycznymi związanymi z działalnością naukową i przedsiębiorczą w zakresie nauk o poznaniu i subdyscyplin kognitywistycznych (K_W04), jak i społecznymi i ekonomiczno-gospodarczymi uwarunkowaniami wybranego obszaru działalności zawodowej (KW_09). Ponadto studia z kognitywistyki umożliwiają absolwentom nabycie umiejętności współdziałania w planowaniu i realizowaniu zadań badawczych z zakresu kognitywistyki (K_U03), współpracy w tym zakresie z grupami badawczymi o charakterze interdyscyplinarnym (K_U11) oraz krytycznej oceny uzyskanych wyników badań (K_U07). Absolwenci są również wykwalifikowani w przygotowywaniu wystąpień ustnych w zakresie kognitywistyki oraz uczestniczenia w debacie naukowej (K_U04). Istotną kompetencją, jaką zdobywają absolwenci kognitywistyki jest również zdolność do planowania swojego rozwoju naukowego (K_U12), będąc jednocześnie świadomym problemów etycznych związanych z własną pracą badawczą oraz publikacyjnej odpowiedzialności przed współpracownikami i innymi członkami (K_K03).

W efektach kształcenia na kierunku kognitywistyka drugiego stopnia uwidacznia się ukierunkowanie na pogłębienie znajomości funkcjonowania aparatury naukowej z zakresu kognitywistyki (K_W03), oraz aktualnie dyskutowanych w literaturze kierunkowej problemów, jak również bieżącego stanu badań z dyscyplin naukowych wchodzących w skład nauk kognitywnych (K_W05, K_W07). Absolwenci potrafią także posługiwać się metodami statystycznymi oraz technikami i narzędziami informatyczne do opisu zjawisk i analizy danych o charakterze specjalistycznym (K_U12). Duży nacisk położony jest również na nauczenie studentów samodzielności w zdobywaniu wiedzy i poszerzania umiejętności badawczych oraz planowania projektów badawczych (K_U02). Dodatkowo studenci są uczeni pisania opracowań monograficznych na podstawie samodzielnie dobranej literatury i przy uwzględnieniu nowych osiągnięć w zakresie kognitywistyki (K_U07). W trakcie studiów drugiego stopnia doskonali się także umiejętność studentów samodzielnego tłumaczenia własnych tekstów naukowych na język obcy (K_U08). Ponadto absolwent jest w stanie samodziel-

nie inicjować i organizować działania profesjonalne (K_K02) oraz jest gotowy brać odpowiedzialność za podejmowane inicjatywy badań, eksperymentów lub obserwacji (K_K04).

1.7. Działalność popularyzatorska

Katedra Kognitywistyki podejmuje również działania popularno-naukowe oraz promujące kierunek kognitywistyka poprzez uczestniczenie w imprezach, jak np. Tydzień Mózgu, Toruńska Noc Naukowców, Toruński Festiwal Nauki i Sztuki czy Noc Naukowców. Wszystkie te działania są prowadzone przy współpracy z studentami, często również z Toruńskim Kołem Kognitywistycznym. Dla przykładu Kogni_Lab (omówiony w dalszej części tego raportu) i Toruńskie Koło Kognitywistyczne 4 grudnia 2019 r. wzięły udział w imprezie promocyjnej *Studiuj z 4ką*. Podczas spotkania m.in. odbył się pokaz VR, a uczestnicy reprezentujący kognitywistykę udzielili interesującego wywiadu w Radiu PiK.[16]

Można też wskazać inne przykłady aktywności popularyzatorskiej:

- Tydzień Mózgu 2023 w Bydgoszczy i w Toruniu (13-19 marca 2023r.) – studenci Toruńskiego Koła Kognitywistycznego z II i III roku kognitywistyki pod opieką dr Anny Karczmarczyk przygotowali szereg warsztatów, które odbyły się w siedzibie Katedry Kognitywistyki i Instytutu Psychologii,
- Toruńska Noc Naukowców (30 września 2022), dr Daniel Żuromski i mgr Sławomir Duda, *Wirtualny Umysł – Jak badać umysł za pomocą immersyjnych środowisk wirtualnych. Warsztat Kognitywistyczny*,
- Toruńska Noc Naukowców (25 września 2020) Prezentacja w UMK TV; pokaz i wykład i VR: *Efekt Proteusa - Czy wirtualna rzeczywistość może nas zmienić (na lepsze)?* – dr Daniel Żuromski, dr Adam Fedyniuk oraz studenci trzeciego roku kognitywistyki,
- 19. Toruński Festiwal Nauki i Sztuki *Oblicza komunikacji* (25.04.2019); pokaz i wykład: *Środowiska wirtualnej rzeczywistości jako przestrzenie komunikacji i edukacji* - dr Daniel Żuromski, dr Adam Fedyniuk, mgr Agnieszka Ignaczewska oraz studentka trzeciego roku kognitywistyki.

Innym przykładem wieloletniej działalności popularyzatorskiej jest Letnia Szkoła Kognitywistyki. Otóż w 2017 r. w lubelskim środowisku akademickim zrodziła się idea organizacji w Kazimierzu Dolnym Letniej Szkoły Kognitywistyki. W działania organizacyjne włączyli się profesorowie Marek Hetmański i Zbysław Muszyński z UMCSu oraz profesorowie Arkadiusz Gut, Zbigniew Wróblewski i dr Andrzej Zykubek z KULu. Obecnie, z racji tego, że dr hab. Arkadiusz Gut, prof. UMK i dr Andrzej Zykubek są pracownikami UMK i są wykładowcami na toruńskiej kognitywistyce, oficjalnym współorganizatorem Szkoły jest Katedra Kognitywistyki.

[16] http://kognilab.umk.pl/2019/12/04/czworka-idzie-na-studia

Letnia Szkoła Kognitywistyki organizowana pod patronatem Polskiego Towarzystwa Kognitywistycznego skierowana jest do młodych pracowników naukowych, doktorantów oraz studentów studiów kognitywistycznych (nauk o poznaniu i komunikacji społecznej), a także akademickich instytucji prowadzących badania w szeroko rozumianej kognitywistyce. W każdej edycji szkoły, której organizację wspierają m.in. Polskie Towarzystwo Informatyczne[17], Polska Akademia Nauk. Oddział PAN w Lublinie czy Wydział Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej, bierze udział 10-14 znakomitych i wpływowych wykładowców i od 25 do 45 studentów z różnych polskich i zagranicznych ośrodków akademickich. Szkoła ma charakter wykładów i warsztatów obejmujących swoją tematyką takie dyscypliny jak kognitywistyka, psychologia poznawcza i społeczna, semiotyka, kulturoznawstwo, studia nad wizualnością, neuroestetyka.

Dotychczas odbyło się sześć edycji Szkoły.

- 20-23 września 2017. Letnia Szkoła Kognitywistyki - Czytanie znaków. Czytanie umysłów.
- 5-8 września 2018. II Letnia Szkoła Kognitywistyki - Twórczy umysł.
- 4-7 września 2019. III Międzynarodowa Letnia Szkoła Kognitywistyki - Umysł w kulturze.
- 9-12 września 2020. IV Letnia Szkoła Kognitywistyki - Metafory ucieleśnione.
- 8-11 września 2021. V Letnia Szkoła Kognitywistyki - Umysł emocjonalny.
- 7-10 września 2022. VI Letnia Szkoła Kognitywistyki - Umysł w sieci.

W dniach 6-9 września 2023 r. odbędzie się VII Letnia Szkoła Kognitywistyki, a jej roboczy tytuł to Zaburzony umysł. Szczegółowe dane znajdują się na stronie internetowej www.lsk.kul.pl, którą opracował i prowadzi dr Andrzej Zykubek.

Inne przykłady działalności popularyzatorskiej znajdują się w zał. Przykłady dobrych praktyk.

1.8.Dodatkowe informacje

Specyfiką kognitywistyki jako kierunku studiów mającego swoje wyraźnie zaznaczone wymiary wielu dyscyplin jest pozostawianie wyraźnego i szerokiego marginesu kształtowania zestawu kompetencji, także poprzez korzystanie z programów studiów realizowanych na innych wydziałach i jednostkach naukowych UMK. Studenci kognitywistyki niejednokrotnie wywodzą się z tych wydziałów lub też tam trafiają budując siłę swoich kompetencji. Pomocni tu bywają absolwenci kognitywistyki, którzy stali się pracownikami tych wydziałów i jednostek organizacyjnych struktury UMK (w szczególności nasz Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Wydział Humanistyczny, Wydział Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum czy też Interdyscyplinarne Centrum Nowoczesnych Techno-

[17] Dr hab. Anita Pacholik-Żuromska, prof. UMK z racji pełnionej funkcji Prezesa Zarządu Polskiego Towarzystwa Kognitywistycznego jest także członkiem Rady Programowej Letniej Szkoły Kognitywistyki.

logii). Studenci biorą zatem udział w tworzeniu koncepcji poprzez wypełnianie i zgłaszanie zapotrzebowania w ramach indywidualnego budowania kompetencji atrakcyjnych dla nich jako studiujących kognitywistykę, ale również niebanalnych na rynku pracy. Absolwenci poprzez dopasowanie swoich kompetencji do wspomnianych wydziałów i jednostek UMK dostarczają dodatkowych informacji na temat odnalezienia się w nowym środowisku i jednocześnie potwierdzają słuszność strategii budowania koncepcji poprzez wyznaczanie długofalowego planu i pozostawianiu elastycznego marginesu dla kształtowania niebanalnych i atrakcyjnych kompetencji na zmieniającym się szybko rynku pracy. Wobec przeświadczenia, że w zakresie kognitywistyki rynek pracy znacznie szybciej zmienia się, odchodząc od rynku zawodów w kierunku rynku kompetencji (prawdopodobne, że rynek pracy dla kognitywistyki nigdy nie był rynkiem zawodu, a rynkiem kompetencji i w tym wymiarze kognitywistyka wyprzedza przemiany w świecie pracy), stwarza to możliwości na miejsce na globalnym rynku pracy, który ma już takie kompetencyjne zakresy. O takich zmianach na rynku przekonują również staże studenckie, zwłaszcza te w programie stażowym, realizowane u interesariuszy zewnętrznych. Oczekują oni od naszych studentów wiedzy i umiejętności w określonym zakresie oraz umiejętności praktycznego ich wykorzystywania. W podobnym trybie również praktyki dostarczają potrzebnych informacji zwrotnych. Działania te wpisują się w strategię UMK dotycząca współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, która jednocześnie wskazuje potencjalne linie rozwojowe w tym zakresie.

Studenci budują swoje kompetencje nie tylko wewnątrz uczelni i w relacji z interesariuszami zewnętrznymi, także poprzez zewnętrzną realizację programu studiów, efektów uczenia się i umiejętności na uczelniach zagranicznych, np. dzięki konsorcjum YUFE czy programowi Erasmus+ (kwestia ta zostanie też szerzej omówiona we fragmencie dotyczących kryteriów 7 i 8). Dopasowanie i konieczność realizacji założonych w programie efektów kształcenia stanowi bezpośrednie doświadczenie odmienności programowej oraz budowania różnych koncepcji na tych samych lub podobnych fundamentach czy zasadach.

Należy podkreślić, że koncepcja studiów kognitywistycznych jest pochodną wagi przywiązywanej do badań naukowych (również o charakterze teoretycznym). Czerpane międzynarodowe wzorce są funkcją międzynarodowego zaangażowania badawczego członków Katedry Kognitywistyki oraz badaczy wspomagających ich w realizacji programu. Wzorce instytucji z którymi współpracują wykładowcy kognitywistyki mają realny wpływ na ostateczny obraz i koncepcję studiów na UMK. Jest to naturalne, ponieważ jest to warunek i jednocześnie argument ukazujący zakres i siłę współpracy. To wszystko wpisuje się w ramy wyznaczone przez UMK, a dzięki Inicjatywie Doskonałości Uczelnia Badawcza, ale także YUFE, ramy te są szeroki. Strategia umiędzynarodowienia jest bardzo ważna dla UMK i także dla kształtowania koncepcji.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1.Dobór kluczowych treści kształcenia oraz kształcenie w językach obcych

Dobór treści programowych na kierunku kognitywistyka jest zgodny z zakładanymi efektami uczenia się oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku. Głównym założeniem określającym treści kształcenia jest możliwie szerokie i kompletne zapoznanie studentów z interdyscyplinarną wiedzą o mechanizmach poznawczych. Różnorodność tematyczna zajęć prowadzonych na kierunku odzwierciedla interdyscyplinarność współczesnych nauk o poznaniu. Zajęcia na kierunku dzielą się na następujące grupy tematyczne (por. zał. 2.1):

- grupa zajęć bio-medycznych (m.in. neurobiologia, neuronauka procesów poznawczych i uwagowych, wstęp do neurofizjologii człowieka);
- grupa zajęć psychologicznych (m.in. wprowadzenie do psychologii poznawczej, neuropsychologia, psychometria);
- grupa zajęć filozoficzno-kognitywistycznych (m.in. wstęp do kognitywistyki, filozofia umysłu, logika kognitywna, teoria poznania);
- grupa zajęć matematyczno-informatycznych (m.in. matematyczne podstawy kognitywistyki, programowanie i i II, statystyczna analiza danych).

Do tego należy dodać omówioną powyżej (punkt 1.2) szeroką ofertę zajęć fakultatywnych. Zajęcia są prowadzone przez osoby naukowo zajmujące się obszarem kognitywistyki (lub dziedziny pomocniczej), do jakiego dane zajęcia należą, a prowadzący legitymują się publikacjami naukowymi powiązanymi z treściami kształcenia w zakresie danych zajęć. Powiązanie zajęć z przykładowymi publikacjami znajduje się w zał.2.4.

Dobór treści dydaktycznych na kierunku ma też wspierać kształcenie językowe, w szczególności w zakresie zaznajomienia z językiem angielskim na poziomie akademickim. Zajęcia ćwiczeniowe prowadzone na kierunku często wykorzystują aktualną anglojęzyczną literaturę naukową. Studenci mają możliwość uczestnictwa w *Journal club in psychological and cognitive sciences* (dr E. Ratajczak, w poprzednich latach analogiczne zajęcia prowadził dr T. Komendziński). Na obydwu stopniach studiów, studenci biorą udział w lektoratach z języka obcego (120 godzin zajęć na pierwszym stopniu i 60 godzin na drugim stopniu). Na drugim stopniu studiów, dr hab. Arkadiusz Gut, prof. UMK prowadzi *Translatorium z anglojęzycznych tekstów kognitywistycznych*. Niektóre ogólnouniwersyteckie zajęcia o tematyce kognitywistycznej prowadzone są w języku angielskim (np. *Consciousness from a cognitive ponit of view* - dr hab. A. Pacholik-Żuromska, prof. UMK). W roku akademickim 2019/2020, Katedra Kognitywistyki uruchomiła w pełni anglojęzyczne studia magisterskie *Cognitive Science*. Choć kierunek ten jest odrębny od kierunku kognitywistyka, to zajęcia na nim są często prowadzone w formule otwartej, dostępnej również dla studentów tych kierunków. Niektórzy studenci kierunku

kognitywistyka pierwszego stopnia wybierają *Cognitive Science* jako kolejny krok kształcenia na studiach magisterskich. Warto też zaznaczyć, że powstanie kierunku *Cognitive Science* stworzyło też okazję do współpracy pomiędzy polskimi studentami a coraz liczniejszą grupą studentów międzynarodowych (np. w ramach Toruńskiego Koła Kognitywistycznego). Współpraca te jest okazją do ćwiczenia kompetencji w anglojęzycznej komunikacji. Warto też wspomnieć że studenci coraz częściej decydują się na pisanie prac dyplomowych w języku angielskim (od roku 2020, 3 prace licencjackie i 2 prace magisterskie na kierunku zostało napisanych w tym języku).

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cechy wyróżniające

Cechą wyróżniającą dobór metod kształcenia, która ma swoje odbicie w efektach uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, jest nacisk położony na przygotowanie studentów do samodzielnego oraz kolaboratywnego prowadzenia działalności naukowej – co ma swoje odzwierciedlenie w zarówno ilości składanych, jak i przyznawanych co semestr edycjach studenckich grantów badawczych w konkursie: „Grants4NCUStudents" (por. zał. 3.4).

Metody kształcenia na kierunku kognitywistyka są dopasowane do różnych form zajęć oferowanych studentom. Poprzez uczestniczenie w wykładach i fakultetach studenci mają możliwość nabycia aktualnej i pogłębionej wiedzy z dziedziny kognitywistyki. Mają również możliwość konkretyzowania swoich zainteresowań oraz zajęcia aktywnej postawy wobec problemów i zagadnień (poprzez m.in. przygotowanie pracy pisemnej).

Na zajęciach o charakterze seminaryjno-ćwiczeniowo-konwersacyjnym realizowane są jednocześnie cele teoretyczne oraz praktyczne. Cele teoretyczne są urzeczywistniane w postaci nabycia wiedzy z danej dziedziny (np. w postaci wygłoszenia czy wysłuchania referatów). Na przykład na zajęciach z Metodologii i pracy empirycznej pod względem teoretycznym: przekazywana jest wiedza dotycząca metod badawczych w naukach empirycznych, np.: tworzenie planów badawczych, formułowanie hipotez; dobranie odpowiedniej formy eksperymentów. Jednocześnie pod względem praktycznym realizowana jest forma implementacji owej wiedzy studenta, poprzez sformułowanie samodzielnego lub opartego na współpracy w grupie „projektu" badawczego. Na tym etapie studenci uczą się przełożenia idei teoretycznych na konkretne operacje badawcze. Przy czym kładziony jest nacisk na:

- dobieranie narzędzi badawczych w celu realizacji owego planu badawczego – np. od stworzenia kwestionariusza, poprzez jego implantację w różnych formatach dostępnych na danej platformie internetowej, zebraniu danych, korzystając z różnych mediów społecznościowych, a skończywszy na analizowaniu statystycznym jej wyników;
- zachęcanie studentów do korzystania z różnych nowoczesnych technologii – jak np. środowiska rzeczywistości wirtualnej – w celu organizowania pomysłowych i odważnych eksperymentów. Studenci mają możliwość poznania laboratoryjnych zasobów Katedry Kognitywistyki na zajęciach *Laboratorium kognitywistyki*, realizują z ich wykorzystaniem własne plany badawcze (np. w ramach grantu zespołowego otrzymanego przez studentów kognitywistyki

w tegorocznej edycji konkursu GrantsNCU4Students), a także piszą prace dyplomowe (przykładowe prace studentów z wykorzystaniem technologii VR: *Badanie reakcji emocjonalnej i wskaźnika reakcji skórno-galwanicznej GSR przy ekspozycji na bodźce z wykorzystaniem gogli VR* oraz *Czy rola społeczna ma wpływ na skłonność do pomocy? Zaangażowanie w rzeczywistości wirtualnej*);

- przygotowywanie referatów na podstawie materiałów w języku angielskim. Badania z dziedziny nauk kognitywnych są w większości publikowane w języku angielskim. Choć co roku w języku polskim ukazują się tłumaczenia książek i artykułów z tej dziedziny, to ograniczenie się tylko do owych tłumaczeń, przesłoniłoby całokształt osiągnięć oferowanych przez tę dynamicznie rozwijającą się dziedzinę wiedzy. Dlatego też jednym z istotnych elementów nauczania na kierunku kognitywistyka jest nabycie kompetencji przez studentów w języku angielskim. Realizacja tego komponentu umożliwia studentom zapoznanie się z podstawową terminologią z danej dziedziny i pozwala nabyć wiedzę o najnowszych badaniach, trendach oraz metodologii z danej dziedziny wiedzy. Dlatego też w wielu sylabusach na kierunku kognitywistyka obecne są publikacje w języku angielskim. Warto zauważyć, ze nierzadko sami studenci, gdy wygłaszają referat na podstawie publikacji, której tłumaczenie dostępne jest w języku polskim, sięgają po tekst źródłowy w języku angielskim i on staje się ich podstawowym tekstem do opracowania (w kwestii pełnej opisu nabycia kompetencji w języku angielskim por. punkt powyżej). Tak duży nacisk na kształcenie z wykorzystaniem języka angielskiego ułatwia polskim studentom osiągnięcie zdolności i swobody operowania akademickim angielskim w stopniu pozwalającym (na poziomie studiów magisterskich) podjąć studia na kierunku *Cognitive Science*.

Studenci kognitywistyki mają też możliwość uczestniczenia w zajęciach o charakterze laboratoryjnym, obejmujących na pierwszym stopniu studiów zajęcia z grupy matematyczno-informatycznych, które służą realizacji celów praktycznych związanych z nabywaniem kompetencji w zakresie programowania w językach takich jak Python, R, Matlab, Latex. Zajęcia te polegają na ćwiczeniu konkretnych umiejętności z wykorzystaniem potrzebnego sprzętu i oprogramowania pod okiem prowadzącego, często w oparciu o przygotowane przez prowadzących filmy instruktażowe. Na studiach drugiego stopnia studenci odbywają zajęcia laboratoryjne polegające na wspólnym czytaniu, tłumaczeniu i analizie najnowszych artykułów naukowych z dziedziny kognitywistyki w j. angielskim. W ramach tych zajęć mają możliwość praktycznego zastosowania swoich umiejętności językowych oraz poznania specjalistycznej terminologii niezbędnej do samodzielnego studiowania tekstów naukowych. Należy wreszcie podkreślić bogatą ofertę zajęć ogólnouniwersyteckich do wyboru[18], jak również możliwość wyboru zajęć oferowanych dzięki uczestnictwu UMK w konsorcjum YUFE (szerzej omówione we fragmencie raportu dotyczącym kryterium 7).

[18] https://www.umk.pl/studenci/zajecia-ogolnouniwersyteckie/

2.3. Zakres korzystania z kształcenia na odległość

Na UMK od wielu lat działa system Moodle, przeznaczony do kształcenia e-learningowego, w ramach którego realizowane są m.in. szkolenia BHP. Od czasu pandemii Covid-19 zaczął być on intensywnie wykorzystywany przez pracowników Katedry Kognitywistyki w zakresie prowadzenia zajęć on-line, do umieszczania materiałów dla studentów, a także przeprowadzania testów i wykładów z wykorzystaniem narzędzia wideokonferencyjnego BigBlueButton. W tym samym czasie (od roku akademickiego 2019/2020) wykładowcy na kognitywistyce zaczęli na szeroką skalę korzystać z platformy MS Teams do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów, a także wyznaczania zadań i prac etapowych dla studentów (studenci mają też dostęp do chmurowej wersji Microsoft Office 365). Obecnie ze względu na Zarządzenie Nr 162 Rektora UMK z dnia 1 lipca 2021r. z późn. zm. w sprawie zasad powierzania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość[19], nie więcej niż 30% punktów ECTS może być realizowane przez studentów w formie zdalnej.[20] W bieżącym roku akademickim (2022/2023) zajęcia odbywające się w formie zdalnej na kognitywistyce obejmują: *Wstęp do neurofizjologii człowieka* (30 godzin wykładów i 10 godzin konwersatoriów na 1 roku studiów pierwszego stopnia), *Programowanie i* (30 godzin laboratoriów na 1 roku studiów pierwszego stopnia), *Kurs z języka* R (30 godzin laboratorium, zajęcia fakultatywne dla studentów wszystkich roczników kognitywistyki) oraz *Informatyka stosowana* (30 godzin laboratorium na 3 roku studiów pierwszego stopnia, zajęcia prowadzone w systemie hybrydowym). W ramach zajęć z programowania prowadzonych (częściowo) w formie zdalnej, jak wymienionych kursów *Programowanie I*, *Informatyka stosowana* oraz *Kurs z Języka R*, studenci mają m.in. dostęp do przygotowanych przez prowadzących filmów instruktażowych, umożliwiających ćwiczenie danych umiejętności w tempie dostosowanym do indywidualnych możliwości studenta.

Warto dodać, że platforma MS Teams – choć nie stanowi już głównego „miejsca" spotkań studentów i wykładowców w trakcie zajęć – cały czas jest wykorzystywana przez pracowników jako pomoc w prowadzeniu zajęć stacjonarnych, usprawniając proces dzielenia się materiałami, a także przeprowadzania wybranych kolokwiów czy egzaminów (przy obecności studentów w sali wykładowej). Na MS Teams w okresie restrykcji pandemicznej organizowane były również dyżury zdalne pracowników Katedry Kognitywistyki. Większość wykładowców Katedry Kognitywistyki w dalszym ciągu umożliwia kontakt studentom w formie wideospotkania w godzinach konsultacji, a studenci chętnie także korzystają z możliwości zadawania wykładowcom pytań na czacie.

[19] https://elearning.umk.pl/panel/wp-content/uploads/ZR.162.2021.pdf
[20] https://elearning.umk.pl/?id=25958

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów

Szeroki profil tematyczny studiów kognitywistycznych na UMK pozwala studentom na rozwijanie indywidualnych zainteresowań i profilowanie pod ich kątem procesu kształcenia. Wspomnieć tu warto ofertę zajęć fakultatywnych, na których studenci mogą odnajdywać lub rozwijać swoje pasje naukowe. Studentom oferowany jest zróżnicowany dyscyplinarnie i tematycznie zestaw seminariów dyplomowych, tak, by każdy student mógł rozwijać się pod opieką promotora merytorycznie dopasowanego do przejawianych przez studenta zainteresowań badawczych.

Studenci, którzy są zaangażowani w pracę badawczą, realizują cześć studiów w ramach innej instytucji naukowej lub badawczej, bądź którzy chcą rozszerzyć wiedzę w ramach kierunku, mogą ubiegać się o przyznanie Indywidualnego Planu Studiów, na mocy którego studentowi zapewnia się indywidualny dobór treści i form kształcenia oraz opiekę dydaktyczno-naukową. W latach akademickich 2020/2021-2022/2023 skorzystało z tej możliwości 23 studentów kognitywistyki.

Studenci, którzy realizują program kariery dwutorowej (np. studentka kognitywistyki łącząca studia z rozwojem kariery sportowej jako wioślarka), studiują dodatkowy kierunek, bądź których stan zdrowia lub niepełnosprawność nie pozwala na uczestnictwo w zajęciach w standardowym trybie przewidzianym w programie studiów, mogą wystąpić z wnioskiem o studiowanie w trybie Indywidualnej Organizacji Studiów. W ramach IOS możliwości student ma możliwość ustalenia z prowadzącymi indywidualnych zasad odbywania i zaliczania zajęć (w latach akademickich 2020/2021-2022/2023 skorzystało z tego 28 studentów kognitywistyki).

Budynek, w którym funkcjonuje kierunek kognitywistyka na UMK został w ostatnich latach poddany gruntownej modernizacji, prowadzonej m.in. pod kątem dopasowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (zob. zał. 2.6). Wejście do budynku posiada rampę, zainstalowana została winda, a pomieszczenia w budynku zostały opisane w alfabecie Braille'a. Trzeba też zaznaczyć działania UMK, które na poziomie centralnym mają dopasować działania uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na uczelni funkcjonuje Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych, który wspomaga wykładowców kognitywistyki w pracy ze studentami z niepełnosprawnościami. Katedra Kognitywistyki aktywnie korzysta z działalności tej instytucji, poza konsultacjami indywidualnymi, w roku 2022/2023 dr Tomasz Komendziński wziął udział w zorganizowanym przez nią szkoleniu z zakresu komunikacji z osobami z problemami natury psychicznej.

2.5. Harmonogram realizacji studiów

Czas trwania studiów **pierwszego stopnia** wynosi 6 semestrów i obejmuje 2120 godzin zajęć dydaktycznych, w tym godziny realizowane w ramach wykładów ogólnouniwersyteckich z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych.[21] Podana liczba godzin odnosi się do aktualnego

[21] Wykłady ogólnouniwersyteckie są prowadzone cyklu trzyletnim. Obecna edycja wykładów została uruchomiona w roku akademickim 2021/2022.

planu studiów, obowiązującego od semestru zimowego roku akademickiego 2022/2023 (por. zał. 2.1). Do osiągniecia wszystkich zakładanych efektów uczenia się wymaga się od studenta uzyskania 180 punktów ECTS. Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia, absolwent otrzymuje tytuł zawodowy licencjata.

Harmonogram studiów pierwszego stopnia podzielony jest na 11 grup zajęć. Nakład prac konieczny do osiągnięcia efektów kształcenia, przypisany do poszczególnych grup zajęć jest prawidłowo oszacowany. Wszystkie zajęcia, oprócz zajęć w ramach praktyk (które są przypisane do grupy zajęć 10), wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich. Określona w programie studiów łączna liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela wynosi 1448.

Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli są ściśle związane z działalnością naukową pracowników Katedry Kognitywistyki oraz innych wykładowców prowadzących zajęcia na kognitywistyce (por. zał. 2.4). Przykładem zajęć prowadzonych przez pracowników Katedry są zajęcia z grupy zajęć 1 (zajęcia psychologiczne), tj. *Neuropsychologia* prowadzona przez dr Annę Karczmarczyk, z grupy zajęć 2 (zajęcia bio-medyczne), tj. *Biologiczne podstawy zachowania* prowadzone przez dr. Andrzeja Zykubka, z grupy zajęć 4 (zajęcia filozoficzno-kognitywistyczne), tj. *Filozofia umysłu* prowadzona przez dr. Pawła Gładziejewskiego i dr. Daniela Żuromskiego, *Teoria poznania* prowadzona przez prof. dr hab. Urszulę Żegleń oraz dr hab. Anitę Pacholik-Żuromską, prof. UMK, *Teoria i metodologia badań interdyscyplinarnych* prowadzona przez dr. Tomasza Komendzińskiego. Przykładem zajęć realizowanych przez wykładowców z innych jednostek organizacyjnych są zajęcia z *Psychologii ewolucyjnej* prowadzone przez prof. dr. hab. Tomasza Szlendaka z Instytutu Socjologii (w ramach grupy zajęć 1), ze *Wstępu do anatomii układu nerwowego* prowadzone przez dr. hab. Marcina Wiśniewskiego, prof. UMK z Collegium Medicum (w ramach grupy zajęć 2), zajęcia z *Wprowadzenia do kognitywistyki*, prowadzone przez prof. dr. hab. Włodzisława Ducha z Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej (w ramach grupy zajęć 4), a także zajęcia z Programowania i z grupy zajęć 3 (zajęcia matematyczno-informatyczne), prowadzone prze dr. hab. Jacka Matulewskiego, prof. UMK z Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej.

Zajęcia dodatkowe i do wyboru obejmują: grupę zajęć 5 (zajęcia ogólnouczelniane lub zajęcia na innym kierunku studiów), grupę zajęć 6 (zajęcia do wyboru), grupę zajęć 7 (pisanie pracy dyplomowej), grupę zajęć 8 (zajęcia z wychowania fizycznego), oraz grupę zajęć 9 (lektorat z języka obcego). Zajęcia do wyboru oraz ogólnouczelniane prowadzone są w formie wykładów, konwersatoriów i laboratoriów. Oferta zajęć do wyboru jest systematycznie aktualizowana oraz dopasowywana do

---

- Oferta zajęć ogólnouniwersyteckich w roku akademickim 2022/23 (w języku polskim) - https://www.umk.pl/studenci/zajecia-ogolnouniwersyteckie/ZO-P-2022-2023.pdf
- Oferta zajęć ogólnouniwersyteckich w roku akademickim 2022/23 (w językach obcych) - https://www.umk.pl/studenci/zajecia-ogolnouniwersyteckie/ZO-O-2022-2023.pdf.

zgłaszanych potrzeb studentów oraz obserwowanych aktualnych trendów badawczych i problemów w obszarze nauk kognitywnych (por. zał. 3.7). Tematyka zajęć do wyboru jest powiązana z aktualną działalnością badawczą wykładowców na kognitywistyce. Przykładem mogą być zajęcia *Umysł jako maszyna predykcyjna*, *Psychodeliki a nauki o poznaniu* dr. Pawła Gładziejewskiego, *Projektowanie interfejsów opartych na interakcji wzrokowej* dr. hab. Jacka Matulewskiego, prof. UMK, czy *Fizjologia starzenia* prof. dr hab. Anny Nowakowskiej z Wydziału Biologii i Nauk Weterynaryjnych. Dodatkowo w ramach współpracy z Instytutem Psychologii od roku 2021/22 studenci pierwszego stopnia kognitywistyki mają możliwość uczęszczania na wybrane zajęcia dodatkowe znajdujące się w ofercie kierunku psychologia (por. zał. 3.8). Łączna liczba godzin zajęć do wyboru wynosi 330, a zajęć ogólnouniwersyteckich 60.

W ramach zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, studenci mogą studiować j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski, j. francuski – do wyboru (łączna liczba godzin – 120 h). Zajęcia te mają formę ćwiczeń. Dodatkowo w ramach zajęć do wyboru do roku akademickiego 2021/22 odbywały się zajęcia *Journal Club* (prowadzone przez dr. Tomasza Komendzińskiego), polegające na czytaniu i analizie najnowszej literatury przedmiotu w j. angielskim. W roku akademickim 2022/2023 zostały wprowadzone zajęcia wspólne dla studentów kognitywistyki i psychologii pod nazwą *Journal club in psychological & cognitive sciences* prowadzone przez dr Ewę Ratajczak z Instytutu Psychologii.

Czas trwania studiów **drugiego stopnia** wynosi 4 semestry. Łączna liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów drugiego stopnia wynosi 120 punktów. Łączna liczba godzin dydaktycznych wynosi 960. Po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent otrzymuje tytuł zawodowy magistra.

Harmonogram studiów drugiego stopnia podzielony jest na 7 grup zajęć. Nakład prac konieczny do osiągnięcia efektów uczenia, przypisany do poszczególnych grup zajęć jest prawidłowo oszacowany. Wszystkie zajęcia wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich. Określona w programie studiów łączna liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela wynosi 688.

Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli są ściśle związane z działalnością naukową pracowników Katedry Kognitywistyki oraz innych wykładowców prowadzących zajęcia na kognitywistyce (por. zał. 2.4). Przykładowo, w ramach grupy zajęć 1 (zajęcia obowiązkowe), studenci uczestniczą w zajęciach *Poznanie ucieleśnione* prowadzonych przez dr. Tomasza Komendzińskiego oraz zajęciach *Badania rozwojowe nad mind-readingiem* dr. hab. Arkadiusza Guta, prof. UMK. Ponadto, w tej grupie zajęć znajdują się zajęcia prowadzone przez współpracowników z innych jednostek naukowych UMK, jak np. *Neuroekonomia* dr Bibianny Bałaj z Instytutu Psychologii, *Techniki obrazowania mózgu i ich zastosowanie* dr Moniki Lewandowskiej z Instytutu Psychologii czy *Zaawansowane metody statystyczne* dr Elwiry Piszczek z Instytutu Socjologii.

Studenci mogą także wybierać zajęcia spośród oferty zajęć dodatkowych (w ramach grupy zajęć 2), oraz zajęć do wyboru, w tym niezwiązanych z kierunkiem lub oferowanych na innym kierunku studiów (grupa zajęć 3), jak również zajęć ogólnouczelnianych (grupa zajęć 4). W ramach grupy zajęć dodatkowych studenci uczestniczą w zajęciach specjalistycznych prowadzonych przez wykładowców z różnych jednostek naukowych UMK, jak np. zajęciach *Aspekty społeczne chorób neurologicznych* prowadzonych przez dr. Marcina Leźnickiego z Instytutu Filozofii, *Prawo medyczne* prowadzonych przez dr. Damiana Kaczana z Wydziału Prawa i Administracji. W ramach grupy zajęć do wyboru dostępna jest bogata, aktualizowana co roku oferta zajęć do wyboru, powiązana tematycznie z prowadzonymi aktualnie przez wykładowców kognitywistyki badaniami naukowymi (zob. zał. 3.7). Tak jak na studiach pierwszego stopnia, w ramach współpracy z Instytutem Psychologii od roku 2021/22 studenci drugiego stopnia kognitywistyki mają możliwość uczęszczania na wybrane zajęcia dodatkowe znajdujące się w ofercie kierunku psychologia (por. zał. 3.8). W ramach zajęć do wyboru do roku akademickiego 2021/2022 odbywały się zajęcia *Journal Club* (prowadzone przez dr. Tomasza Komendzińskiego) polegające na czytaniu i analizie najnowszej literatury kognitywistycznej w j. angielskim. W roku akademickim 2022/2023 zostały wprowadzone zajęcia wspólne dla studentów kognitywistyki i psychologii pod nazwą *Journal club in psychological & cognitive sciences* prowadzone przez dr Ewę Ratajczak z Instytutu Psychologii. Studenci mogą również wybierać zajęcia w ramach zajęć ogólnouczelnianych (por. przypis nr 21). Łączna liczba godzin zajęć dodatkowych i do wyboru wynosi 360, natomiast zajęć ogólnouczelnianych 60. Zajęcia dodatkowe, do wyboru i ogólnouczelniane prowadzone są w formie wykładów, konwersatoriów i laboratoriów.

Zajęcia rozwijające kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego zawarte są w grupie zajęć 1 (zajęcia obowiązkowe) - kurs *Translatorium tekstów kognitywistycznych anglojęzycznych*) oraz grupie zajęć 6 (lektorat j. obcego) - *Język angielski specjalistyczny II*. Zajęcia językowe przyjmują formę laboratorium (*Translatorium tekstów kognitywistycznych anglojęzycznych*) oraz ćwiczeń (*Język angielski specjalistyczny II*). Łączna liczba godzin zajęć językowych wynosi 60. Dodatkowo studenci mogą rozwijać swoje umiejętności językowe w ramach opisanych wyżej zajęć *Journal club in psychological & cognitive sciences.*

2.6. Dobór i proporcje form zajęć, liczebność grup studenckich

Harmonogram studiów **pierwszego stopnia** przewiduje następujące formy zajęć: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, seminarium, praktyki. Zajęcia z grupy zajęć wstępnych (*Ochrona własności intelektualnej* oraz *Technologia pracy umysłowej*) mają formę ćwiczeń. Studenci odbywają również szkolenie BHP oraz szkolenie biblioteczne.

Zajęcia z grup zajęć 1, 2, 3 i 4, obejmujących obowiązkowe zajęcia psychologiczne, bio-medyczne, matematyczno-informatyczne i filozoficzno-kognitywistyczne prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń i konwersatoriów. Zajęcia ogólnouczelniane (grupa zajęć 5) i do wyboru (grupa zajęć 6) prowadzone są w formie wykładów, konwersatoriów i laboratoriów, a zajęcia lektoratu z j. obcego (grupa zajęć 9) - w formie ćwiczeń. Proporcje godzin (z uwzględnieniem wszystkich zajęć wstęp-

nych, obowiązkowych, do wyboru, zajęć ogólnouczelnianych, lektoratu z j. obcego oraz zajęć wychowania fizycznego) wynoszą dla:

- wykładu: 1120 godzin,
- ćwiczeń: 720 godzin (w tym 90 godzin praktyk),
- konwersatorium: 130 godzin,
- laboratorium: 90 godzin,
- seminarium: 60 godzin.

Liczebność grup zajęciowych kształtuje się zgodnie z przyjętą formą zajęć. Liczebność jest również dostosowana do wielkości sal w budynku Instytutu Psychologii, które zostały przystosowane do prowadzenia zajęć o charakterze seminaryjnym, konwersacyjnym, oraz warsztatowym.

Harmonogram studiów **drugiego stopnia** przewiduje następujące formy zajęć: wykład, ćwiczenia, laboratorium, seminarium, konwersatorium. Zajęcia obowiązkowe z grupy zajęć 1 mają formę wykładów, ćwiczeń konwersatoriów i laboratoriów. Zajęcia dodatkowe (grupa zajęć 2) mają formę wykładu, ćwiczeń, konwersatorium i laboratorium, zajęcia do wyboru, tym niezwiązane z kierunkiem lub zajęcia oferowane na innym kierunku studiów (grupa zajęć 3), mają formę wykładu monograficznego i konwersatorium, zaś zajęcia ogólnouczelniane (grupa zajęć 4) formę wykładu. Zajęcia lektoratu z j. obcego (grupa zajęć 6) mają formę ćwiczeń.

Proporcje godzin (z uwzględnieniem wszystkich zajęć obowiązkowych, do wyboru, zajęć dodatkowych, zajęć ogólnouczelnianych i lektoratu z j. obcego) wynoszą dla:

- wykładu: 465 godzin,
- ćwiczeń: 105 godzin,
- konwersatorium: 210 godzin,
- laboratorium: 30 godzin,
- seminarium: 120 godzin,
- oraz 30 godzin **z** modułu zajęć dodatkowych możliwych do realizacji w formie wykładu, ćwiczeń, laboratorium lub konwersatoriu

Dodatkowo studenci studiów kognitywistyki drugiego stopnia będący absolwentami studiów pierwszego stopnia innych niż kognitywistyka, mają obowiązek zrealizowania zajęć uzupełniających (grupa zajęć 7), obejmujących na 1 roku studiów *Wprowadzenie do psychologii poznawczej* (30 godzin wykładów i 30 godzin ćwiczeń), *Wstęp do neurofizjologii człowieka* (30 godzin wykładów i 10 godzin ćwiczeń), *Statystyczną analizę danych* (30 godzin wykładów) i *Neuropsychologia* (30 godzin wykładów), a na 2 roku studiów *Neuronaukę procesów percepcyjnych i uwagowych* (30 godzin wykładu i 30 godzin ćwiczeń).

Grupy zajęciowe na studiach drugiego stopnia są mało liczne, przez co zajęcia odbywają się w kameralnej atmosferze, a studenci są przez wykładowców angażowani do aktywnego udziału w zajęciach i zachęcani do wspólnej dyskusji.

2.7. Organizacja praktyk studenckich

Praktyki studenckie na kierunku kognitywistyka (studia pierwszego stopnia) realizowane są w wymiarze 90 godzin, na trzecim roku studiów. Chociaż Wydział Filozofii i Nauk Społecznych[22] oraz Biuro Karier prowadzą rejestr instytucji polecanych jako miejsce odbywania praktyk[23], studenci kognitywistyki na ogół wykazują się własną inicjatywą w poszukiwaniu instytucji dopasowanych do ich indywidualnych preferencji i zainteresowań.

Przed przystąpieniem do praktyk, studenci proszeni są o omówienie z opiekunem planowanego zakres obowiązków oraz instytucję realizacji praktyk. Studenci przystępują do praktyk dopiero po zaakceptowaniu instytucji i zakresu obowiązków przez opiekuna praktyk. Jako miejsce odbywania praktyk preferowane są instytucje, których profil jest dopasowany do kompetencji związanych z kierunkiem studiów, w tym firmy wykorzystujące kompetencje związane z projektowaniem UX/UI, firmy wykorzystujące R&D zgodny z profilem studiów kognitywistycznych (np. firmy Neurodio, Vobacom), instytucje edukacyjne (w tym popularyzacyjne, np. Toruński Młyn Wiedzy), a także terapeutyczne (w tym wykorzystujące neurorehabilitację, np. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym i Osobom Potrzebującym Wsparcia „Jestem"). Na szczególne podkreślenie zasługują tu doświadczenia wynoszone przez studentów z firm Neurodio i Vobacom, która są z perspektywy kadry bardzo cenne przy ustalaniu rodzaju kompetencji, na które jest zapotrzebowanie, a także kryteriów, które należy brać pod uwagę przy kształtowaniu proponowanych zmian w programie studiów. Obie wymienione firmy często też zatrudniają studentów lub absolwentów kognitywistyki, którzy wcześniej odbyli w nich praktyki (lub staże). Ponadto jako praktyki studenckie honorowane może być też aktywne uczestnictwo w pracach badawczych o profilu kognitywistycznym prowadzonych pod opieką pracowników naukowych UMK, zwłaszcza w ramach grantów NCN i grantów uczelnianych. W roku akademickim 2021/2022 osiemnaścioro studentów odbyło praktyki studenckie w dziesięciu różnych instytucjach.

Odbyte praktyki oceniane są na podstawie formularza oceny praktykanta (wypełnionego przez przedstawiciela instytucji, w której realizowane są praktyki) oraz dziennika praktyk. Taka weryfikacja uzupełniana jest krótkim wywiadem ze studentem, dotyczącym poziomu zadowolenia z odbytych praktyk i wybranej instytucji. Zasady odbywania praktyk oraz dokumentacja niezbędna do zaliczenia praktyk jest dostępna dla studentów na stronie internetowej Katedry Kognitywistyki[24].

[22] https://www.wfins.umk.pl/wydzial/interesariusze/
[23] https://www.biurokarier.umk.pl/aktualne-oferty
[24] https://kognitywistyka.umk.pl/?task=news&action=one&id=28

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1.Warunki rekrutacji na studia, wymagania stawiane kandydatom

Zasady dotyczące warunków, trybu, terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposób jej przeprowadzenia na pierwszy rok jednolitych studiów magisterskich, studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzonych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych uchwala Senat UMK. Zasady, o których mowa, są uchwalane co roku i regulują z co najmniej rocznym wyprzedzeniem proces rekrutacji dla danego roku akademickiego.

W szczególności, warunki postępowania kwalifikacyjnego w roku akademickim 2023/24 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu określa Uchwała Nr 43/2022 Senatu UMK z dnia 21 czerwca 2022r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2023/2024 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu[25] oraz Załącznik nr 3 do uchwały,[26] odnoszący się do kierunku kognitywistyka. Zgodnie z tą Uchwałą do postępowania rekrutacyjnego na studia pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie dopuszcza się osobę, która posiada jeden z poniższych dokumentów:

1. polskie świadectwo dojrzałości uzyskane w trybie tzw. „nowej matury" (dokument wydany przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną osobie, która zdała egzamin maturalny) lub w trybie tzw. „starej matury" (dokument wydany przez szkołę ponadpodstawową osobie, która zdała egzamin dojrzałości);
2. dyplom IB (*International Baccalaureat*);
3. dyplom EB (*European Baccalaureat*);
4. świadectwo uzyskane za granicą.

Z kolei do postępowania rekrutacyjnego na studia drugiego stopnia dopuszcza się osobę, która posiada dyplom ukończenia studiów (licencjata, inżyniera, magistra lub równoważny).

Rekrutacja kandydatów na wszystkie kierunki studiów oferowane przez UMK jest przeprowadzana za pomocą dedykowanego systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK)[27]. Proces ten nadzoruje i zarządza powołana przez Rektora Uczelniana Komisja Rekrutacyjna.

Na kierunek kognitywistyka prowadzony jest nabór na studia stacjonarne (profil ogólnoakademicki):

- trzyletnie (6 semestrów) pierwszego stopnia (limit miejsc 75) oraz
- dwuletnie (4 semestry) drugiego stopnia (limit miejsc 25).

[25] https://www.umk.pl/kandydaci/rekrutacja-2022-23/US.43.2021.pdf
[26] https://www.umk.pl/kandydaci/rekrutacja-2022-23/US.43.2021_-_WFiNS_-_zal._3.pdf
[27] https://irk.umk.pl

Jeśli chodzi o studia pierwszego stopnia, to zasady kwalifikacji uwzględniają to, czy kandydaci zdali

a) tzw. „nową" maturę (od 2005 roku) albo
b) „starą" maturę.

Szczegółowe opisy procedur rekrutacji na studia stacjonarne pierwszego stopnia[28] i opisy procedur studia stacjonarne drugiego stopnia[29] dostępne są na stronach internetowych systemu rekrutacyjnego UMK.

W tym pierwszym przypadku prowadzony jest konkurs świadectw dojrzałości z następujących przedmiotów:

a) język polski - część pisemna – przelicznik dla przedmiotu: $p_1 = 0{,}40$;
b) biologia albo chemia, albo fizyka, albo fizyka i astronomia, albo matematyka, albo informatyka, albo filozofia – przelicznik dla przedmiotu: $p_2 = 0{,}60$.

Wynik postępowania kwalifikacyjnego (W) obliczany jest zgodnie ze wzorem: $W = p_1W_1 + p_2W_2$, gdzie:

- W_1 – liczba punktów odpowiadająca procentowemu wynikowi egzaminu maturalnego z języka polskiego,
- W_2 – liczba punktów odpowiadająca procentowemu wynikowi egzaminu maturalnego z przedmiotu 2,
- p_1 - przelicznik dla języka polskiego,
- p_2 - przelicznik dla drugiego przedmiotu.

W postępowaniu kwalifikacyjnym dla drugiego przedmiotu uwzględniany jest najkorzystniejszy dla kandydata przedmiot, tzn. przedmiot, z którego wynik po przemnożeniu przez odpowiedni przelicznik daje najwyższą wartość.

Dla kandydatów ze „starą" maturą prowadzony jest konkurs świadectw dojrzałości z następujących przedmiotów:

a) język polski - część pisemna – przelicznik dla przedmiotu: $p_1 = 0{,}40$;
b) biologia albo chemia, albo fizyka z astronomią, albo matematyka, albo informatyka – przelicznik dla przedmiotu: $p_2 = 0{,}60$

Wynik postępowania kwalifikacyjnego (W) obliczany jest zgodnie ze wzorem: $W = p_1W_1 + p_2W_2$, gdzie:

- W_1 – liczba punktów odpowiadająca ocenie z języka polskiego,

[28] https://irk.umk.pl/pl/offer/RP2022s1n1/programme/24510271-KRK/?from=field:KOGN
[29] https://irk.umk.pl/pl/offer/RP2022s2n2/programme/24510371-KRK/?from=field:KOGN

- W_2 – liczba punktów odpowiadająca ocenie z przedmiotu 2,
- p_1 - przelicznik dla języka polskiego,
- p_2 - przelicznik dla przedmiotu 2.

Podobnie jak w przypadku „nowej matury", w postępowaniu kwalifikacyjnym dla drugiego przedmiotu uwzględniany jest ten przedmiot, z którego wynik po przemnożeniu przez odpowiedni przelicznik daje najwyższą wartość.

Oceny z egzaminu dojrzałości przelicza się na punkty zgodnie z tabelą:

Ocena (skala 1-6)	Punkty za ocenę	Ocena (skala 2-5)	Punkty za ocenę
dopuszczająca (2)	30		
dostateczna (3)	50	dostateczna (3)	40
dobra (4)	70	dobra (4)	75
bardzo dobra (5)	90	bardzo dobra (5)	100
celująca (6)	100		

Kandydaci z dyplomem wydanym przez organizację *International Baccalaureat Organization* z siedzibą w Genewie) oraz kandydaci z EB (*European Baccalaureat*, wydanym przez Szkoły Europejskie zgodnie z Konwencją sporządzoną w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. o statusie Szkół Europejskich (Dz.U. Nr 63 poz. 442 i 443)) kwalifikowani są zgodnie z zasadami określonymi dla osób ze świadectwem dojrzałości uzyskanym w trybie „nowej matury". Kandydaci wprowadzając wyniki egzaminów maturalnych stosują przeliczenie zgodnie z tabelą:

MATURA IB	NOWA MATURA	MATURA IB	NOWA MATURA
Poziom SL	Poziom podstawowy	Poziom HL	Poziom rozszerzony
7	100%	7	100%
6	89%	6	90%
5	75%	5	80%
4	65%	4	70%
3	55%	3	60%
2	45%	2	50%
1	35%	1	40%

Kandydaci ze świadectwem maturalnym uzyskanym za granicą są kwalifikowani zgodnie z zasadami określonymi dla kandydatów ze świadectwem dojrzałości uzyskanym w trybie „starej matury".

O przyjęcie na studia drugiego stopnia mogą ubiegać się kandydaci, którzy posiadają tytuł licencjata, magistra lub równoważny. Kandydaci kwalifikowani są na podstawie konkursu ocen z dyplomów. Kandydaci, którzy posiadają tytuł licencjata kierunku kognitywistyka z oceną na dyplomie nie niższą niż 4,0 uzyskują maksymalną liczbę punktów.

3.2. Zasady uznawania efektów uczenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni

Zasady i warunki uznawania efektów uczenia się w innej uczelni, w tym zagranicznej, określa Regulamin studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika – Obwieszczenie Nr 2 Rektora UMK z dnia 28 sierpnia 2019 r.,[30] w szczególności Rozdział 8, §48-52. Warunkiem zaliczenia zajęć jest stwierdzenie zbieżności efektów uczenia się, a ocenę przelicza się na skalę ocen obowiązującą w Uniwersytecie. Zgodnie z §29 ww. regulaminu, na wniosek studenta, złożony w terminie 14 dni od rozpoczęcia roku lub semestru, dziekan może zaliczyć określone w planie studiów zajęcia, w tym ogólnouniwersyteckie, na podstawie zajęć, które student odbył w innej uczelni, w tym zagranicznej. Decyzję w sprawie zaliczenia zajęć Dziekan podejmuje po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją przebiegu studiów, zawierającą karty okresowych osiągnięć studenta oraz sylabusy zajęć. Podejmując decyzję w sprawie zaliczenia zajęć, Dziekan uwzględnia efekty uczenia się uzyskane na UMK lub w innej uczelni w wyniku realizacji zajęć i praktyk odpowiadających zajęciom i praktykom określonym w planie studiów i programie kształcenia na kierunku studiów, na którym student studiuje. Warunkiem zaliczenia zajęć jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. Studentowi przypisuje się taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć oraz praktyk na kierunku kognitywistyka. Studentowi przypisuje się ocenę, jaką uzyskał w wyniku realizacji odpowiednich zajęć oraz praktyk w jednostce, w której realizował zajęcia. Ocenę przelicza się na skalę ocen obowiązującą na UMK.

Należy też zaznaczyć, że Wydział Filozofii i Nauk Społecznych umożliwia nostryfikację dyplomu ukończenia studiów wyższych za granicą. Osoba wnioskująca o nostryfikację dyplomu przedstawia m.in. kopię dyplomu (oryginał do wglądu) i kopie dokumentów pozwalających ocenić przebieg, czas trwania studiów i uzyskiwane efekty uczenia się. Postępowanie nostryfikacyjne jest odpłatne, jednak w szczególnych przypadkach wnioskodawcy mogą ubiegać się o zniesienie opłaty w części lub w całości.

3.3. Zasady potwierdzania efektów uczenia się i kompetencji uzyskanych poza systemem studiów

Opracowane przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu zalecenia służące potwierdzaniu efektów uczenia się (o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; tekst jednolity Dz. U. z 2022r, poz. 574 z późn. zm.) (por. zał. 3.9) oraz procedury przyjęcia na studia na podstawie potwierdzonych efektów uczenia się są zawarte przede wszystkim w dwóch dokumentach:

- w Uchwale Nr 128 Senatu UMK z dnia 24 września 2019 r. (por. zał. 3.9) oraz
- w Zarządzeniu Nr 139 Rektora UMK z dnia 1 października 2019 r. (por. zał. 3.9).

[30] https://bip.umk.pl/attachments/34/download

Owe akty prawne określają zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów (tj. zdobytych w drodze uczenia się pozaformalnego i nieformalnego). Ponadto zawierają również wzory dokumentów stosowanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się oraz wysokości i zasad pobierania opłat za potwierdzanie efektów uczenia się.

Zgodnie z §6 Uchwały Nr 128 Senatu UMK z dnia 24 września 2019r., wszczęcie procedury potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów następuje na wniosek osoby ubiegającej się o przyjęcie w UMK na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu. Dziekan powołuje wydziałową komisję do spraw potwierdzania efektów uczenia się, która dokonuje analizy formalnej wniosku oraz załączonych dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektów uczenia się. Komisja może uznać efekty uczenia się przyporządkowane do określonego przedmiotu:

1) na podstawie złożonych dokumentów, bez konieczności przeprowadzania dodatkowej weryfikacji efektów uczenia się,
2) wskazując dodatkowe formy weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności: sprawdziany wiedzy i umiejętności o charakterze teoretycznym lub praktycznym.

Egzaminatora z danego przedmiotu na wniosek komisji wyznacza dziekan.

3.4. Zasady dyplomowania

Procedurę dyplomowania określają Zarządzenie Nr 105 Rektora UMK z dnia 6 czerwca 2022r. **W** sprawie procedury nadawania tytułu zawodowego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu[31], Zarządzenie Nr 141 Rektora UMK z dnia 30 września 2022r. w sprawie przygotowywania i wydawania dyplomów oraz suplementów do dyplomów ukończenia studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu[32], jak również Regulamin Studiów UMK, w szczególności:

- Regulamin studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika - Obwieszczenie Nr 2 Rektora UMK z dnia 28 sierpnia 2019 r[33]. (obowiązuje od 1 października 2019 r.). Załącznik nr 1 - Zasady i tryb przyznawania tytułów oraz wyróżnień studentom i absolwentom na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu[34].
- Regulamin studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika - Uchwała Nr 39 Senatu UMK z dnia 30 kwietnia 2019 r.[35] Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 39 Senatu UMK z dnia 30

[31] https://www.wfins.umk.pl/panel/wp-content/uploads/ZR.105.2022.pdf
[32] https://apd.umk.pl/media/ZR.141.2022.pdf
[33] https://bip.umk.pl/attachments/34/download
[34] https://bip.umk.pl/attachments/33/download
[35] https://serwisy.umk.pl/dzorgan/z/dXbw0H/39_Regulamin_studiow.pdf

kwietnia 2019 r. - Zasady i tryb przyznawania tytułów oraz wyróżnień studentom i absolwentom na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu[36].

- Regulamin Studiów - Obwieszczenie Nr 3 Rektora UMK z dnia 1 sierpnia 2018r[37].

Wszystkie szczegółowe regulacje i informacje w zakresie procedury dyplomowania (opisane w Załączniku do Obwieszczenia Nr 2 Rektora UMK, czyli Uchwale Nr 39 Senatu UMK z dnia 30 kwietnia 2019 r.) oraz jej opis wraz z aktualnymi terminami obrony prac dyplomowych[38], obowiązującymi na całym Wydziale Filozofii i Nauk Społecznych, znajdują się na stronie internetowej Wydziału[39].

Opis ten obejmuje wszystkie etapy procedury dyplomowania, od wszczęcia na wniosek studenta postępowania o nadanie tytułu zawodowego, opisu warunków, jakie trzeba spełnić, aby zostać do niego dopuszczonym, niezbędnych dokumentów, działań podejmowanych przez dziekana, promotora oraz recenzenta, procedury antyplagiatowej, terminów obron po wytyczne w sprawie procedowania egzaminu dyplomowego.

Zgodnie z Regulaminem studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika (§54) opiekunem pracy dyplomowej na studiach drugiego stopnia może być nauczyciel akademicki posiadający tytuł profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, a pracy dyplomowej na studiach pierwszego stopnia również nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora.

Studenci kierunku kognitywistyka wybierają promotora zapisując się na odpowiednie seminaria dyplomowe. Aktualną listę seminariów, w której przedstawiona jest oferta seminariów prowadzonych zarówno przez pracowników katedry, jak i pracowników z innych jednostek współpracujących w różnych formach (np. wspólne granty czy też prowadzenie zajęć na kierunku kognitywistyka)[40] z Katedrą, studenci otrzymują od zastępcy dyrektora Instytutu Badań Informacji i Komunikacji. Obecnie tę funkcję pełni dr Anna Karczmarczyk, która w Instytucie jest m.in. opiekunem nad kształceniem i studentami kierunku kognitywistyka.

3.5. Charakterystyka procedury składania i obrony prac dyplomowych

Procedura postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego obejmuje następujące czynności:

- Na wniosek studenta złożony w terminie minimum 14 dni przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego następuje wszczęcie postępowania o nadanie tytułu zawodowego. Student składa wniosek w systemie USOSweb. We wniosku student wpisuje tytuł pracy dyplomowej, imię i nazwisko promotora, załącza skan podpisanego przez promotora

[36] https://serwisy.umk.pl/dzorgan/z/dXbw0H/39_Regulamin_studiow_projekt_zal_1.pdf
[37] https://serwisy.umk.pl/dzorgan/z/tlHScZ/3_Regulamin_studiow_.pdf
[38] https://www.wfins.umk.pl/student/procedury-obron/procedura-obron-zgodnie-z-zarzadzeniem-nr-105-rektora-umk-z-dnia-6-06-2022-r/
[39] https://www.wfins.umk.pl/student/obrony-prac-dyplomowych-terminy/
[40] https://kognitywistyka.umk.pl/?task=news&action=one&id=27

oświadczenia. Dziekan rozpatruje wniosek studenta w systemie USOSadm i w porozumieniu z promotorem wskazuje przewodniczącego komisji.

- Zarówno pracownik dziekanatu (do USOSadm) i student (do USOSweb) wprowadzają do systemów dane pracy dyplomowej: tytuł pracy dyplomowej, imię i nazwisko promotora; student ponadto załącza skan podpisanego przez promotora oświadczenia.

Dalsza część tego procesu odbywa się na platformie internetowej Archiwum Prac Dyplomowych (APD) Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.[41]

Student składa w APD niezbędne elektroniczne oświadczenie o samodzielności i oryginalności złożonej pracy, wprowadza ponadto tytuł pracy w języku polskim, tytuł pracy w języku angielskim, streszczenie pracy w obu tych językach, elektroniczną wersję pracy dyplomowej przygotowaną zgodnie z określonymi zasadami.[42] Następnie promotor sprawdza poprawność i kompletność danych dotyczących pracy dyplomowej wprowadzonych przez studenta do APD i sprawdza pracę w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA). Jeżeli w oparciu o raport z systemu JSA promotor nie ma wątpliwości co do oryginalności i samodzielności pracy studenta, to wówczas akceptuje w APD raport JSA. Następnie jako promotor składa w APD oświadczenie potwierdzające ten fakt, wystawia ocenę z seminarium i kieruje pracę do recenzji. Z kolei pracownik dziekanatu sprawdza, czy student uzyskał wszystkie zaliczenia, zdał egzaminy i zaliczył obowiązkowe praktyki przewidziane w programie studiów, wylicza w USOSadm średnią ocen ze studiów. Promotor i recenzent, nie później niż trzy dni przed terminem egzaminu dyplomowego, sporządzają i zatwierdzają recenzję w APD.

Jeżeli student zrealizował zobowiązania przewidziane przez program studiów kognitywistyki - zdał egzaminy, uzyskał stosowne zaliczenia, zaliczył obowiązkowe praktyki przewidziane w programie oraz uzyskał pozytywną ocenę z pracy dyplomowej – dziekan dopuszcza studenta do egzaminu dyplomowego.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją egzaminacyjną, którą powołuje dziekan. W skład komisji wchodzą co najmniej trzy osoby: promotor, recenzent lub recenzenci oraz przewodniczący komisji (dziekan, prodziekan, albo powołany przez dziekana nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień doktora habilitowanego). Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest w formie ustnej i powinien odbyć się nie później niż przed upływem miesiąca od daty złożenia pracy dyplomowej. Ocena końcowa z egzaminu dyplomowego ustalana jest na niejawnej części posiedzenia komisji.

Przewodniczący komisji sporządza w APD protokół z egzaminu dyplomowego, a członkowie komisji zatwierdzają ten protokół.

---

[41] https://apd.umk.pl/
[42] https://www.wfins.umk.pl/panel/wp-content/uploads/ZR.105.2022-zalacznik-22.pdf

Ukończenie studiów następuje po uzyskaniu określonych w programie efektów uczenia się i wymaganej liczby punktów ECTS:

- kognitywistyka, studia pierwszego stopnia - 180 punktów ECTS;
- kognitywistyka, studia drugiego stopnia - 120 punktów ECTS

oraz odbyciu przewidzianych w programie kształcenia praktyk, złożeniu pracy dyplomowej i zdaniu egzaminu dyplomowego. Dzień zdania egzaminu dyplomowego jest zarazem datą ukończenia studiów.

Podstawą obliczenia wyniku studiów na kierunku kognitywistyka są: średnia arytmetyczna wszystkich pozytywnych ocen z egzaminów i zaliczeń objętych planem studiów (lub Indywidualnym Planem Studiów); ocena pracy dyplomowej; ocena z egzaminu dyplomowego. Wynik studiów stanowi suma: 0,6 wyżej wspomnianej średniej; 0,2 oceny pracy dyplomowej (średnia ocen dwóch recenzji) oraz 0,2 oceny egzaminu dyplomowego.

Ostateczny wynik studiów wpisywany jest do dyplomu zgodnie z zasadą: do 3,49 – dostateczny, 3,50 do 3,83 – dostateczny plus, 3,84 do 4,16 – dobry, 4,17 do 4,50 – dobry plus, powyżej 4,50 – bardzo dobry.

3.6. Monitorowanie postępów studentów i jego wykorzystanie

Decyzje dotyczące liczby kandydatów i osób przyjętych na studia, a także dotyczące (nie)uruchomienia drugiego naboru – monitoruje Prodziekan ds. Studenckich i ostatecznie Rada Dziekańska na podstawie informacji dostarczonej przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną.

Analizy i monitoring zmiennych liczby studentów przyjętych na studia, odsiewu oraz ich postępów w nauce są dokonywane za pośrednictwem systemu obsługi studentów USOS i omawiane przez Kierownika Katedry na systematycznych zebraniach jednostki.

Należy zaznaczyć, że nabór na kierunek kognitywistyka pierwszego stopnia jest stabilny i często osiąga limit (limit miejsc 75) przyjęć na te studia (por. zał. 1 - Tabela 2). Np. w roku akademickim 2019/2020 (pierwszy stopień) na pierwszym roku podjęło studia 70 studentów, na drugim roku ilość studentów wynosiła 38, na trzecim - 35. Natomiast w bieżącym rok akademickim 2022/2023 (pierwszy stopień) na pierwszym roku podjęły studia 74 osoby; na drugim roku ilość studentów wynosiła 47, a na trzecim - 39.

Różnice w liczbie studentów w poszczególnych latach wynikają z różnych przyczyn. Część studentów powtarza rok czy też podejmuje urlop. Niektórzy studenci zostają skreśleni z listy studentów na trzecim roku z powodu niezłożenia pracy dyplomowej. Jednak wznawiają oni studia w kolejnym roku tak, żeby złożyć pracę dyplomową i ostatecznie zakończyć studia. Wiele osób nie broni się w terminie z kilku powodów:

- skreślenie i ponowne wznowienie na studia,

- powtarzanie roku,
- urlop,
- przedłużenie terminu złożenia pracy o 3 miesiące.

Zupełnie inna sytuacja jest na drugim stopniu kognitywistyki. Biorąc pod uwagę te same lata, tj. rok akademicki 2019/20 (drugi stopień) na pierwszym roku podjęło studia 17 studentów; z kolei na drugim roku liczba studentów była równa 13 studentów. Natomiast w roku akademickim 2022/2023 (drugi stopień) na pierwszym roku podjęło studia 8 studentów, a na drugim roku liczba studentów wynosiła 8.

W związku z mniejszą rekrutacją na drugim stopniu i specyficznym charakterem studiów drugiego stopnia (zróżnicowany poziom, wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów po różnych kierunkach studiów pierwszego stopnia), w ramach Katedry trwają intensywne prace nad rozwinięciem prowadzonego w języku angielskim istniejącego kierunku *Cognitive Science* i uczynieniem ze studiów kognitywistyki drugiego stopnia prestiżowego kierunku o charakterze międzynarodowym.

3.7. Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się

Zgodnie z Regulaminem studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika (§23) warunki uzyskania zaliczenia zajęć oraz kryteria oceniania określa prowadzący zajęcia (w porozumieniu z koordynatorem przedmiotu) i ogłasza na pierwszych zajęciach, zgodnie z zasadami zaliczania zajęć określonymi w sylabusie przedmiotu.

Prowadzący dany przedmiot (w porozumieniu z koordynatorem przedmiotu) odpowiada za ustalenia dotyczące zdefiniowanych dla przedmiotu efektów kształcenia oraz skorelowanych z nimi metod i kryteriów oceniania. Ponadto dokonuje on oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się zgodnie z ustalonymi kryteriami. Zarazem metody i kryteria oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się są określone w sylabusach przedmiotowych – udostępnionych dla studentów w systemie USOSweb – i są zgodne z odpowiednimi efektami w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Zarządzenie Nr 166 Rektora UMK z dnia 21 grudnia 2015 r. (por. zał. 3.9) wraz załącznikiem (por. zał. 3.9) charakteryzuje szczegółowo zarówno opis kryteriów oceniania, odpowiedzialność prowadzących zajęcia oraz koordynatorów zajęć oraz wzór przygotowania sylabusów.

Rektor UMK w stosownych zarządzeniach w sprawie organizacji roku akademickiego wyznacza ramowe terminy (w semestrach zimowym i letnim) uzyskania zaliczeń zajęć i zdania egzaminów objętych planem studiów. Zarządzenie Nr 153 Rektora UMK określa ramową organizację bieżącego roku akademickiego 2022/2023[43]

[43] https://www.umk.pl/uczelnia/dokumenty/rok_akademicki/153-nowa-organizacja-roku-2022-23-1.pdf

Regulamin studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika (§17) określa następujący system ocen:

- pozytywne: bardzo dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny
- ocenę negatywną – niedostateczny.

Ocenom tym przyporządkowuje są następujące wartości liczbowe: bardzo dobry – 5, dobry plus – 4,5, dobry – 4, dostateczny plus – 3,5, dostateczny – 3, niedostateczny – 2. Ponadto zgodnie z Regulaminem studiów UMK (paragraf 81): W dyplomie ukończenia studiów wpisuje się wynik ukończenia studiów (podstawy obliczenia wyniku ukończenia studiów opisano w tym kryterium powyżej).

3.8. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się

Efekty uczenia się podlegają weryfikacji podczas zaliczeń semestralnych dla każdego przedmiotu wg kryteriów określonych w sylabusach. Prowadzący przedmiot ustala odpowiednie i adekwatne metody sprawdzające oraz oceniające stopień osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. W zależności od tego czy są to zajęcia o charakterze

- podawania czy przekazywania wiedzy i informacji (wykład), czy też
- aktywnej formy uczestniczenia (konwersatoria, ćwiczenia, laboratoria),

proponowane są odmienne metody weryfikacji postępów w zakresie kształcenia, kładące nacisk na inne typy osiąganych efektów. Zajęcia pierwszego typu, jak np. wykład z *Wprowadzenia do psychologii poznawczej*, które zwykle kończą się egzaminem ustnym lub pisemnym, esejem naukowym czy testem (pytania otwarte lub zamknięte), kładą nacisk na weryfikację efektów z zakresu wiedzy. Zajęcia drugiego typu, aktywizujące i o charakterze praktycznym, kładą nacisk w większym stopniu na kształtowanie określonych umiejętności i kompetencji. Podstawą ich zaliczenia są prace pisemne, prezentacje, referaty, projekty badawcze - indywidualne lub zbiorowe – które weryfikują nabycie owych umiejętności i kompetencji. Można tu wymienić w szczególności kompetencje studenta w zakresie pracy z tekstem naukowym, poprawności pisania, redagowania tekstów, umiejętności logicznego formułowania sądów, argumentowania i przedstawiania empirycznych badań na rzecz lub przeciwko pewnej tezie, przeprowadzeniu „*researchu*" literatury fachowej, komunikacji, dialogu i prowadzenia rozmowy. Wszystkie te umiejętności i kompetencje są istotne w napisaniu pracy dyplomowej.

Studenci informowani są również na bieżąco o swoich postępach, np. po zakończonej odpowiedzi ustnej, rozwiązaniu zadania, czy sprawdzeniu pracy domowej. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przebiega również w formie obserwacji studentów np. podczas pracy w grupie, w trakcie realizowania projektu itp.

Zaliczenia i egzaminy mogą odbywać się w formie ustnej lub pisemnej, w sposób określony przez osobę prowadzącą zajęcia. Sytuacją wyjątkową był okres reżimu pandemicznego, tj. w roku akademickim 2020/2021 w sesji zimowej roku akademickiego 2021/2022, w którym efekty uczenia się były realizowane wyłącznie w formie zdalnej, z wykorzystaniem platform internetowych, głównie MS Teams. Oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się uzyskane przez studentów przechowywane są w systemie USOSweb. W przypadku, gdy przedmiot składa się z dwóch części (np. wykład połączony z ćwiczeniami, wykład połączony z laboratorium) wystawiane są dwie niezależne oceny.

Studenci mają możliwość oceny realizacji efektów uczenia się danego przedmiotu za pomocą ankiet ewaluacyjnych (Zarządzenie Nr 254 Rektora UMK z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie badania satysfakcji studentów i uczestników studiów podyplomowych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu) (por. zał. 3.9). Są one następnie zbierane i analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia w corocznych raportach[44]. Raporty również zawierają rekomendacje korygujące. Ponadto w celu podniesienia kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich, UMK organizuje szereg darmowych szkoleń z nowoczesnych metod dydaktycznych[45].

Efekty uczenia się języka obcego sprawdza lektor z Uniwersyteckiego Centrum Języków Obcych.

Praktyka studencka, jako część programu studiów na kierunku Kognitywistyka pierwszego stopnia, podlega obowiązkowemu zaliczeniu oraz jest warunkiem ukończenia studiów. Praktyki są realizowane na trzecim roku studiów (VI semestr), w wymiarze 90 godzin. Zaliczenie praktyk skutkuje otrzymaniem przez studenta 7 punktów ECTS (szczegółowy opis praktyk zawiera Kryterium 2). Podstawą sprawdzania efektów uczenia się, a tym samym oceny praktyk zawodowych na kierunku Kognitywistyka są dwa dokumenty:

- formularz oceny praktykanta, który wypełnia i podpisuje przedstawiciel instytucji, w której realizowane są praktyki lub stosownego pracownika UMK,[46] oraz
- dziennika praktyk, wypełnionego przez studenta i zaakceptowanego przez przedstawiciela instytucji lub stosownego pracownika UMK.[47]

Na podstawie tych dwóch dokumentów opiekun praktyk dokonuje zaliczenia praktyk.

[44] https://www.wfins.umk.pl/wydzial/jakosc-ksztalcenia/wydzialowa-komisja-ds-jakosci-ksztalcenia/raporty-dotyczace-oceny-zajec-dydaktycznych-satysfakcji-studentow-i-pracownikow/
[45] https://www.jakosc.umk.pl/doskonalenie/doskonalosc-dydaktyczna-uczelni/szkolenia-nowoczesne-metody-dydaktyczne/
[46] https://kognitywistyka.umk.pl/pliki/formularz_oceny_praktykanta_kognitywistyka_edytowalny.pdf
[47] https://kognitywistyka.umk.pl/pliki/dziennik_pratyk_kognitywistyka.pdf

3.9. Rodzaje i tematyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Ogólna charakterystyka rodzajów, tematyki i metodyki prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów była już sformułowana w ramach opisu cech wyróżniających dobór metod kształcenia na kierunku kognitywistyka (por. kryterium 2). Z uwagi na charakter zajęć można jednak wyróżnić, co następuje:

- prace etapowe z zajęć o charakterze seminaryjno-ćwiczeniowo-konwersacyjnych mają postać „projektu badawczego" (indywidualnego lub zespołowego), referatu z prezentacją multimedialną, notatki do zadanego tekstu, która jest odpowiedzią na podane przez prowadzącego zagadnienia i problemy lub też krótszej pracy pisemnej, eseju naukowego z danego przedmiotu. Dla przykładu na ćwiczeniach z *Filozofii umysłu* studenci ustosunkowują się do zasadniczych problemów filozoficznych, ale z punktu widzenia kognitywistyki odpowiadając np. na pytania *co kognitywistyka, poprzez swoje specyficzne badania empiryczne, może wnieść do wyjaśnienia tego, jak funkcjonują wolna wola i determinizm?*

- prace etapowe z zajęć o charakterze podawczym mają postać testów, egzaminów pisemnych lub ustnych, lub eseju naukowego.

3.10. Rodzaje i tematyka prac dyplomowych

Rodzaj, tematyka i metodyka prac dyplomowych odzwierciedla interdyscyplinarność kierunku kognitywistyka. Można je podzielić na takie, które mają charakter empiryczny i są związane z projektami badawczymi konkretnych pracowników oraz prace bardziej teoretyczne. Należy jednak przyjąć, że taka klasyfikacja nie wyklucza, że prace te np. nie polegają na zbieraniu danych metodą ankietową, a następnie – na analizie uzyskanych wyników. Poniżej zaprezentowane zostały przykłady tematów kilku prac dyplomowych, które świetnie odzwierciedlają profile zainteresowań naukowych promotorów tychże prac.

Dr Karolina Finc, specjalistka w zakresie neuronauki oraz akwizycji i analizy danych neuroobrazowania dzięki dostępowi do narzędzi badawczych w Interdyscyplinarnym Centrum Nowoczesnych Technologii UMK w Toruniu wypromowała następujące prace:

- Learning representation of the structured environments through a complex graphs inference ;
- Incorporation of multimodal technologies into future wholosome VR experience ;
- Effect of lysergic acid diethylamine (LSD) and music on the dynamics of brain states ;
- Wzajemny rozwój neuronauki sieciowej i sztucznych sieci neuronowych.;
- Rola ponownego odtwarzania wspomnień w procesie konsolidacji pamięci u człowieka.

Niektóre z tych prac były realizowane w ramach grantów, a ich efektem końcowym była publikacja w zagranicznych, wysokopunktowanych czasopismach specjalistycznych[48].

Ponadto wiele prac powstało w ramach grantu Sonata BIS 7 Narodowego Centrum Nauki: *Kompleksowe badanie neuronalnego podłoża trudności w nauce matematyki oraz zmian behawioralnych i neuroplastycznych wywołanych treningiem zależności liczbowo-przestrzenne*, który umożliwił powstanie Pracowni Poznania Matematycznego UMK. W Pracowni, którą kieruje dr Małgorzata Gut m.in. prowadzone są badania mechanizmów poznawczych i neuronalnego podłoża umiejętności matematycznych, w szczególności osób z dyskalkulią, tj. deficytem dotyczącym nabywania podstawowych zdolności numerycznych. W ramach tego projektu w latach 2015-2019 na kierunku kognitywistyka powstało 28 prac dyplomowych.[49]

Dr hab. Jacek Matulewski, prof. UMK, którego obszarami badawczymi są analiza interakcji człowiek-komputer, interakcja wzrokowa, okulografia, badania z dziedziny informatyki wypromował następujące prace dyplomowe:

- Projekt i badania pilotażowe sterowanej wzrokowo aplikacji do kontroli telewizora;
- Sytuacja dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu podczas epidemii COVID-19. Przygotowanie, przeprowadzenie i wstępne analizy danych ankietowych;
- Przeglądarka zdjęć sterowana ruchami gałek ocznych;
- Projekt interakcji wzrokowej w grach z presją czasu. Badanie pilotażowe;
- Porównanie metod aktywacji przycisków za pomocą wzroku;
- Wpływ wskazówek wizualno-przestrzennych na ocenę liczebności zbiorów.

Dr Bibianna Bałaj, która zajmuje się wyobraźnią wizualną w kontekście zapisu i analizy ruchów oczu, orientacją czasowo-przestrzenna, procesami uwagowymi, kontrolą poznawczą, skaningiem wzrokowym, przetwarzaniem percepcyjnym, pamięcią, a także interakcją wzrok-komputer wypromowała następujące prace dyplomowe:

- Związek depresji z funkcjonowaniem poznawczym;
- Ruchy oczu a uwaga wzrokowa i kontrola poznawcza u osób powyżej 60-go roku życia;
- Zespół lęku uogólnionego a postrzeganie otoczenia. Badanie eye-trackingowe;
- Badania nad zjawiskiem ślepoty banerowej z użyciem eye trackera oraz metod neuroobrazowania;
- Oś mózg-jelito. Psychobiotyki jako innowacyjna metoda leczenia zaburzeń depresyjnych;

[48] Np. Effect of LSD and music on the time-varying brain dynamics - Iga Adamska, Karolina Finc : https://www.biorxiv.org/content/10.1101/2022.04.04.486673v3
[49] http://mathcoglab.umk.pl/

- Technologia eyetracking jako wspierająca metoda diagnozy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Przykłady prac z zakresu teoretycznego:

Dr hab. Anita Pacholik-Żuromska, prof. UMK

- Trening czytania umysłu osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, a ich problemy komunikacyjne;
- Uzależnienie od mediów społecznościowych w ujęciu kognitywnym;
- Wpływ wybranych cech świadczących o atrakcyjności fizycznej twarzy na zaufanie.

Dr Paweł Gładziejewski

- Morality and Normative cognition: Categories of Norms in Moral Psychology and Across Cultures;
- Kooperacja w grupie jako wzmocnienie poznawcze;
- Przetwarzanie predykcyjne jako rama interpretacyjna dla urojeń i halucynacji.

Dr Anna Karczmarczyk

- Neuronalne korelaty multimodalnej samoświadomości cielesnej- dane z zaburzeń neuropsychologicznych oraz eksperymentowania z ucieleśnieniem;
- Wpływ stresu na funkcje wykonawcze;
- Koncepcja "ja" minimalnego w kognitywistyce.

Dr Tomasz Komendziński

- Rola emocji w kształtowaniu się sądów moralnych;
- Współczucie jako czynnik łagodzący skutki pandemii wśród medyków.

Dr Daniel Żuromski

- Współczesna debata nad poznaniem społecznym. W stronę interakcjonizmu i pluralizmu;
- Język i reprezentacje mentalne – wpływ dwujęzyczności na percepcję i konceptualizację rzeczywistości;
- Ewolucja zachowań prospołecznych jako źródło moralności u *Homo sapiens*.

3.11. Sposoby dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się

Weryfikacja efektów uczenia się jest formalnie potwierdzana, dokumentowana i archiwizowana w następujących dokumentach: elektronicznym protokole zaliczenia zajęć w systemie USOS oraz wydrukowanym z systemu i podpisanym protokole, recenzjach prac dyplomowych, raporcie

z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, protokole egzaminu dyplomowego oraz dyplomie i suplemencie do dyplomu. Również od czasu reżimu pandemicznego testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów są dokumentowane i archiwizowne na platformach internetowych typu MS Teams.

3.12. Wyniki monitoringu losów absolwentów

Kwestia mechanizmów i procedur monitoringu losów absolwentów jest traktowana przez UMK z dużą uwagą oraz jest obecna na wszystkich poziomach hierarchii instytucjonalnej, od ogólnych zarządzeń konstytuujących i regulujących ten proces po osobne, ogólnouniwersyteckie jednostki zajmujące się badaniami tego procesu. Z kolei na poziomie wydziałów funkcjonują Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia, które w ramach funkcji kontrolnych monitorują, oceniają i zalecają modyfikację programy studiów, co dalej są implementowane na poziomie Instytutów i Katedr.

Procedura monitorowania losów studentów jest uregulowana w Zarządzeniu Nr 205 Rektora UMK z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie procedury monitorowania losów absolwentów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (por. zał. 3.9) (wraz z załącznikami nr 1-4) (por. zał. 3.9). Jednostką, która zajmuje się pomocą studentom i absolwentom UMK w radzeniu sobie na rynku pracy jest Dział Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK.[50] Jest to również jednostka zajmująca się badaniem losów absolwentów UMK. Zadania tej jednostki to m.in.:

- pomoc studentom i absolwentom Uniwersytetu w rozpoznawaniu predyspozycji zawodowych i planowaniu ścieżek kariery zawodowej poprzez doradztwo indywidualne i grupowe;
- pomoc studentom i absolwentom w rozwoju umiejętności potrzebnych na rynku pracy poprzez prowadzenie warsztatów, szkoleń i zajęć ogólnouniwersyteckich;
- gromadzenie ofert pracy, praktyk, stażów, wolontariatu dla studentów i absolwentów Uniwersytetu poprzez nawiązywanie kontaktów z firmami i instytucjami;
- gromadzenie informacji o kursach językowych, komputerowych, zawodowych, stypendiach, studiach podyplomowych i zagranicznych konkursów projektów, programów;
- podpisywanie z firmami, instytucjami umów dotyczących studenckich praktyk nieobowiązkowych na podstawie pełnomocnictwa Rektora oraz ich obsługa administracyjna;
- organizowanie na Uniwersytecie targów pracy oraz spotkań z krajowymi i zagranicznymi pracodawcami, którzy dokonują prezentacji swych firm i instytucji pod kątem planów związanych z zatrudnieniem nowych pracowników;
- prowadzenie bazy danych studentów i absolwentów zainteresowanych poszukiwaniem praktyk, pracy oraz korzystaniem z warsztatów, szkoleń;

[50] https://www.umk.pl/uczelnia/administracja/?name=Dzial-Zawodowej-Promocji-Studentow-i-Absolwentow-UMK

- prowadzenie bazy danych pracodawców współpracujących z Działem Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK;
- informowanie studentów i absolwentów o możliwościach wsparcia dla osób planujących własną działalność gospodarczą;
- realizacja projektów związanych z działalnością Działu Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK współfinansowanych ze środków zewnętrznych;
- przyjmowanie i szkolenie praktykantów w Dziale Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK;
- prowadzenie monitoringu losów zawodowych absolwentów UMK i opracowanie danych pochodzących z tych badań w ramach uniwersyteckiego systemu jakości;
- przygotowywanie informatorów, raportów i innych opracowań w oparciu o wyniki prowadzonych badań otoczenia społeczno-gospodarczego.

Dostęp do danych o losach absolwentów UMK - będących efektem monitoringu losów absolwentów w okresie sześciu miesięcy od zakończenia studiów - można uzyskać za pomocą formularza, udostępnionego na stronie internetowej[51]. Formularz ma charakter interaktywny i umożliwia filtrowanie danych ze względu na wydział, kierunek, tryb i rodzaj studiów oraz rok lub lata akademickie.

Dane dotyczące losów absolwentów kierunku kognitywistyka (por. zał. 3.5) wskazują, że ponad osiemdziesięciu absolwentów kognitywistyki podjęło pracę zarobkową po ukończeniu tego kierunku studiów w stabilnej formie zatrudnienia (umowa o pracę); w szczególności w branży IT. Jak wynika z prowadzonych badań absolwenci kognitywistyki deklarują zadowolenie i satysfakcję z wykonywanej pracy (Ryc. 3).

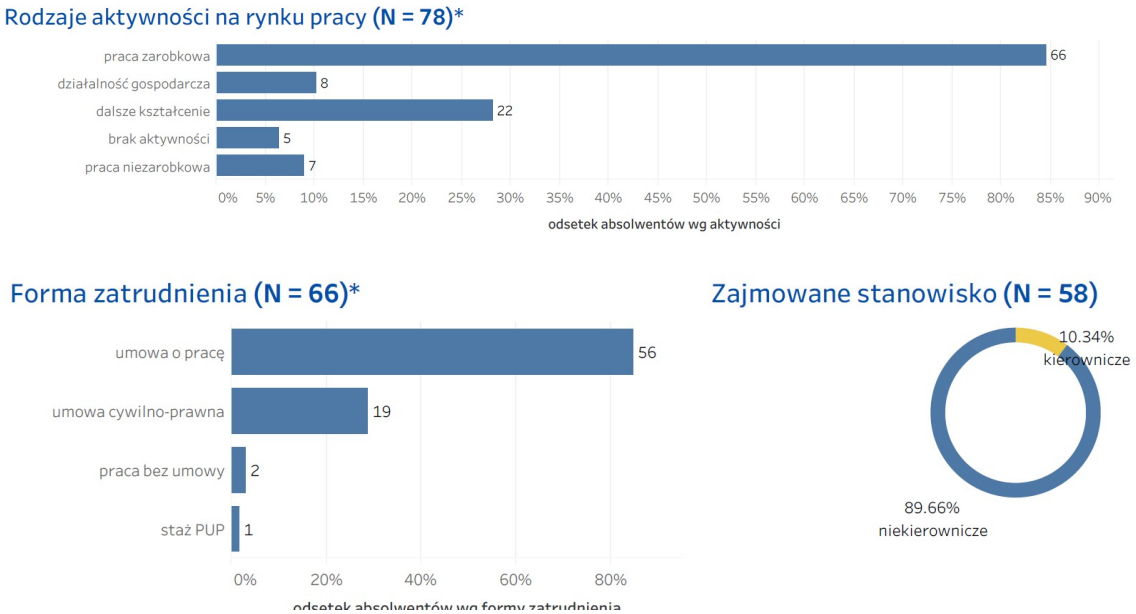

[51] https://www.biurokarier.umk.pl/gdzie-pracuja-absolwenci

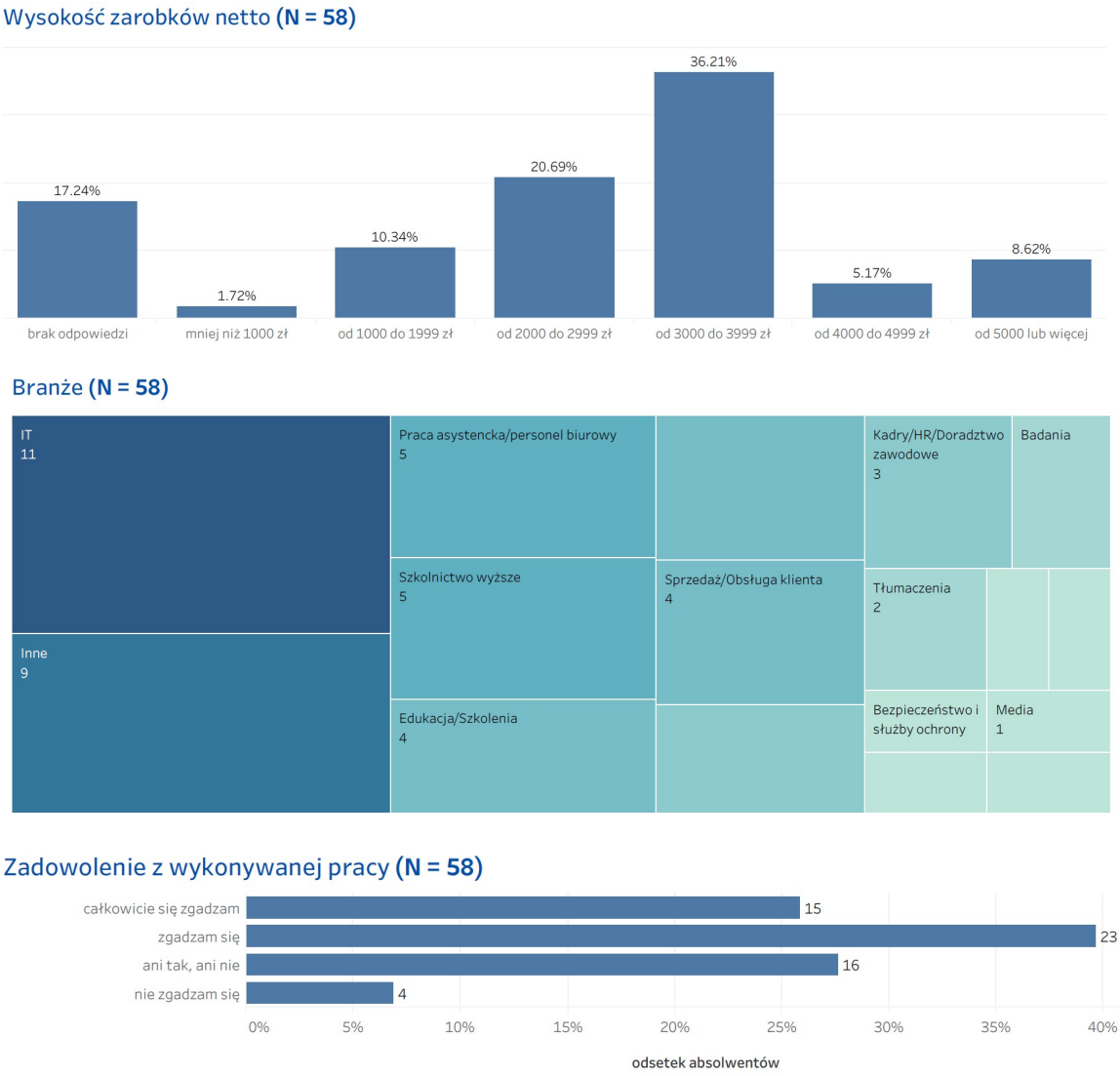

Ryc. 3. Losy zawodowe absolwentów kognitywistyki UMK

Absolwenci kognitywistyki często podejmują pracę bądź realizują staże w firmach lokalnych, jak i korporacjach międzynarodowych, które poznali w trakcie realizacji studiów oraz podczas innych organizowanych we współpracy z firmami wydarzeniach.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1.Dorobek naukowy i osiągnięcia dydaktyczne osób prowadzących zajęcia na kierunku

W kształcenie studentów na kierunku kognitywistyka studiach pierwszego i drugiego stopnia zaangażowanych jest, zależnie od roku akademickiego, zwykle ponad 45 osób pochodzących - ze względu na interdyscyplinarność kierunku – z 12 Wydziałów i 37 Katedr i Instytutów Uniwersytetu. Wśród obecnie uczących nauczycieli akademickich jest 11 profesorów, 14 doktorów habilitowanych, 19 doktorów, 13 magistrów; a także inżynierowie oraz doktorzy nauk medycznych (por. zał. 2.4). Studenci kognitywistyki przez cały okres studiów spotykają się z kadrą będącą na różnym etapie rozwoju naukowego i także zróżnicowaną wiekowo. Szczególnie ważne jest to, że zajęcia prowadzone są przez kadrę dysponującą niezmiernie różnorodnymi kompetencjami naukowymi, zawodowymi i doświadczeniem, tj. osobami wywodzącymi się z różnych środowisk i tradycji intelektualnych. Trzeba wyraźnie podkreślić, że osoby mające zajęcia na kierunku kognitywistyka są aktywne zawodowo, pracują naukowo i publikują w obszarze istotnie powiązanym z badaniami z zakresu kognitywistyki, choć jednocześnie z odmiennymi perspektywami badawczymi. Równocześnie wiele z tych osób jest przypisanych do dyscypliny nauki o mediach komunikacji, do której zalicza się obecnie kognitywistyka.

Warto w tym miejscu dodać, że trzon organizacyjny, dydaktyczny i naukowy kierunku studiów tworzą osoby zatrudnione w Katedrze Kognitywistyki. Aktualnie w Katedrze Kognitywistyki na etacie zatrudnionych jest 8 osób; dodatkowo jedna osoba jest delegowana z Interdyscyplinarnego Centrum Nowoczesnych Technologii (ICNT) i wypełnia etat dydaktyczny na kierunku kognitywistyka. Realizacja zadań naukowych oraz cały proces dydaktyczny koordynowany jest zatem przez Katedrę Kognitywistyki, choć w wielowymiarowym powiazaniu z wieloma innymi Katedrami, Instytutami i jednostkami badawczymi usytuowanymi na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, co pokazuje szczegółowo załącznik 2.4.

Zadaniem Katedry Kognitywistyki, obok wypełniania wielu innych zobowiązań, jest odpowiednia koordynacja doboru nauczycieli akademickich o różnorodnych i odmiennych kompetencjach naukowych oraz dydaktycznych. Kluczowe jest więc odpowiednie przygotowanie celów dydaktycznych, wypracowanie strategii i dobór pracowników. Służą temu liczne spotkania pracowników Katedry odbywające się kilkakrotnie w semestrze oraz spotkania z studentami, a także uruchomiona w bieżącym roku akademickim ankieta studencka, w której studenci mogą wpisywać swoje uwagi i oczekiwania dotyczące procesu dydaktycznego i organizacji zajęć. Ze względu na interdyscyplinarny profil studiów, proces doboru kadry dydaktycznej wymaga wielokierunkowych działań i stałego monitoringu jakości kształcenia, czemu z kolei służą liczne robocze spotkania pracowników. Dodatkowo pracownicy Katedry spotykają się systematycznie z kierownictwem Instytutu Badań Informacji i Komunikacji.

Co ważne, ze względu na usytuowanie w jednym z budynku z Instytutem Psychologii i ze względu na prowadzenie wielu wspólnych dydaktycznych i naukowych przedsięwzięć, pracownicy Katedry odbywają wspólne systematyczne spotkania w ramach inicjatywy PiK (Psychologia i Kognitywistyka). Osobą delegowaną do koordynacji działań dydaktycznych Katedry z pracą Rady Instytutu i Rady Dziekańskiej jest dr Anna Karczmarczyk, pełniąca funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Badań Informacji i Komunikacji.

Katedra Kognitywistyki dzieli przestrzeń dydaktyczną z Instytutem Psychologii, stąd proces układania planu zajęć dla studentów kognitywistyki jest koordynowany z planem układanym na psychologii. Dzięki temu unika się sytuacji nakładania się na siebie zajęć z szerokiej oferty dydaktycznej obu kierunków studiów. Na poziomie wykonawczym układaniem planu dla kognitywistyki w bieżącym roku akademickim zajmuje się doktorant mgr Jakub Janczura. W konsekwencji takich działań na poziomie PiK-u jest planowana i ustalana siatka rozkładu zajęć ujednolicona dla studentów kognitywistyki i psychologii. Dzięki temu studenci kognitywistyki i psychologii mogą uczestniczyć w puli zajęć do wyboru realizowanych na obu kierunkach studiów.

4.2. Obsada zajęć

Nauczyciele akademiccy prowadzący zajęcia na kierunku kognitywistyka posiadają wyjątkowo wysoki dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia. Zainteresowania naukowe kadry uczącej przekładają się bezpośrednio na możliwości tworzenia interdyscyplinarnego programu studiów. Co więcej, kadra naukowa prowadząca zajęcia na kierunku kognitywistyka dobierana jest zawsze pod kątem zainteresowań badawczych oraz profilów naukowych, co ostatecznie przekłada się na różnorodną ofertę dydaktyczną. Wykaz zainteresowań badawczych pracowników obejmuje:

- badania neuronalne z wykorzystaniem EEG i rezonansu magnetycznego;
- badania behawioralne z wykorzystaniem VR i okulografów;
- badania dotyczące ogólnych procesów poznawczych m.in. pamięci czy uwagi, badania dotyczące specyficznych funkcji poznawczych i społecznych m.in. mindreadingu i dziecięcych teorii umysłu;
- badania dotyczące modeli poznawczych m.in. budowanie obrazu własnego ciała czy predykcji społecznej;
- badania dotyczące procesów starzenia się;
- badania dotyczące biologicznych mechanizmów zachowania i emocji;
- badania kulturowego uczenia się, czy w końcu filozoficznych teorii umysłu, życia społecznego;
- badania teorii naukowych i metodologii badań;

- badania w zakresie *user experience*, aplikacji wiedzy do gospodarki czy potrzeb społecznych (pełna lista zainteresowań badawczych pracowników – por. zał. 2.4).

Pomimo szerokiego spektrum wymienionych zainteresowań, można powiedzieć, że wszystkie one wyrastają ze wspólnego pnia, jakim jest zgłębianie procesów poznawczych i struktury umysłu.

Spis publikacji pracowników zaangażowanych naukowo i dydaktycznie w realizację studiów na kierunku kognitywistyka z lat 2017-2023 znajduje się w załączniku (zał. 2.4). Jest on imponujący i potwierdza ogromne zaangażowanie nauczycieli akademickich przypisanych do kierunku kognitywistyka w badania naukowe. Dla Katedry ma to znaczenie priorytetowe, bowiem idea uczenia na kierunku jest oparta na założeniu, że student spotyka się z naukowcem, osobą z pasją, badaczką lub badaczem, którzy opowiadają z entuzjazmem o swoich badaniach i wciągają studentów w meandry nauki. Uczestnictwo studentów w badaniach naukowych wykładowców zostanie przedstawione niżej.

Warto podkreślić, że tylko w ostatnich kilku latach pracownicy zaliczani do dyscypliny naukowej *nauki o mediach i komunikacji* opublikowali kilkadziesiąt artykułów za 200 punktów, ponad 50 artykułów za 140 punktów i znaczącą ilość publikacji za 100 punktów w wykazie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 grudnia 2021 roku. Publikacje nauczycieli akademickich z kierunku kognitywistyka ukazują się systematycznie w prestiżowych czasopismach naukowych z Q1 oraz Q2. Warto podkreślić, że wśród wykładowców na kierunku są naukowcy, których cytowalność mieści się w 2% najbardziej cytowanych naukowców na świecie. Dynamizm pracy naukowej jest więc cechą wyróżniającą grono wykładowców pracujących w Katedrze oraz uczących na kierunku kognitywistyka. Jest on powiązany z systemem motywacyjnym na UMK oraz możliwościami włączania studentów w projekty naukowe pracowników, co również zostanie rozwinięte w dalszej części raportu.

We wcześniejszych fragmentach raportu została już zwrócona uwaga na kwestię doboru kadry naukowej pod kątem prowadzonych zadań dydaktycznych. Warto dodać, że większość wykładowców prowadzi liczne badania naukowe o zasięgu międzynarodowym w różnorodnych programach, centrach i zespołach badawczych. W szczególności wielu nauczycieli akademickich jest zaangażowanych w interdyscyplinarne działania programu *Emerging Fields* w ramach Inicjatywy Doskonałości – Uczelnia Badawcza. Można tu również wymienić kilka innych programów grantowych:

a) w ramach IDUB prowadzone są projekty: PeCoLa (Perception, Cognition, Language); Logic and philosophy of Science; obecnie projekt Culture-Developent-Wellbeing,
b) w ramach programów Narodowego Centrum Nauki prowadzone są granty: OPUSY, PRELUDIA, SONATY BIS, HORYZONTY, ETIUDY,
c) realizowane są także granty w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego; także w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, oraz w ramach programów finansowanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki (KUBUS 2.0).

Pracownicy Katedry i wykładowcy na kognitywistyce uczestniczą również w grantach międzynarodowych, np. grant w ramach NENS Cluster from the Federation of European Neuroscience Societies; grant Japan Society for the Promotion of Science Grant czy grant prowadzony przez Faculty of Education and Human Development, The Education University of Hong Kong. Ponadto, wiele przedsięwzięć naukowych i projektów badawczych realizowanych jest w ramach licznych partnerstw i współpracy z innymi uniwersytetami w Polsce (np. Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Instytut Filozofii i Psychologii PAN, Uniwersytet Papieski w Krakowie), a także lokalnie – w ramach UMK, w kooperacji z Instytutem Psychologii, Interdyscyplinarnym Centrum Nowoczesnych Technologii UMK oraz Katedrą Informatyki Stosowanej (por. zał. 2.4).

Mając na uwadze wysoką jakość zajęć prowadzonych na UMK z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych, pracownikom oferuje się pogłębianie kompetencji w formie rozmaitych kursów, w tym kursów kształcenia na odległość za pomocą platformy Moodle, czy na platformie MS Teams. Dzięki odbytym szkoleniom nauczyciele akademiccy nabywają również umiejętności praktycznego wykorzystania aparatury badawczej, a zdobytą wiedzę i kompetencje z powodzeniem wykorzystują w pracy dydaktycznej.

W analizowanym okresie oferowane były również rozmaite kursy dokształcające w ramach programu *Działania w zakresie kompetencji dotyczących innowacyjnych umiejętności dydaktycznych*. Wielu pracowników bierze udział w programach *Akademicki język angielski - podnoszenie kompetencji w zakresie prowadzenia dydaktyki w języku obcym*. Wśród innych szkoleń warto zwrócić uwagę na te poświęcone innowacyjnym metodom dydaktycznym, nowoczesnym metodom pracy w grupach, zastosowaniu metod behawioralnych, kognitywnych i symulacji komputerowych w dydaktyce, a także szkolenia z ochrony danych osobowych. Kolejna grupa szkoleń specjalistycznych obejmuje *neuroscience and programming*, programowanie w języku Python, języku R i *Deep Learning*. Ponadto studenci i wszyscy nauczyciele akademiccy mogą korzystać ze szkolenia online nt. otwartych materiałów edukacyjnych i naukowych[52]; szkolenie to dotyczy w szczególności statusu prawnego tych materiałów.

Wykładowcy kognitywistyki korzystają również z profesjonalnych internetowych kursów na platformie Nature Masterclasses, opracowane przez Nature Research. Kursy te rozwijają różne kompetencje pracowników naukowych[53]:

- Scientific Writing and Publishing z zakresu pisania i publikowania naukowego,
- Effective Collaboration in Research rozwijający umiejętności współpracy np. przy projektach,
- Managing Research Data to Unlock its Full Potential dotyczący zarządzania danymi,

[52] https://moodle.umk.pl/BU/course/view.php?id=14
[53] https://www.bu.umk.pl/czytelnia_online/-/asset_publisher/QWNt0Ejw9T3k/content/nature-masterclasses?fbclid=IwAR2KpqcmD4oJUucG4kaViW2KIztsd0iWWqxT3g3cR3Es0ZSbsG3kRcaaZSI

- Narrative Tools for Researchers z zakresu technik narracyjnych w komunikacji naukowej,
- Focus On Peer Review przygotowujący do roli recenzenta publikacji naukowych,
- Persuasive Grant Writing uczący stosowania narzędzi narracyjnych podczas pisania wniosku o granty,
- Networking for Researchers poprawiający umiejętności nawiązywania kontaktów,
- Advancing Your Scientific Presentations z zakresu tworzenia profesjonalnych prezentacji oraz skutecznego ich przedstawiania zarówno w środowiskach wirtualnych, jak i bezpośrednich,
- Data Analysis: Planning and Preparing rozwijający umiejętności w zakresie analizy danych (planowanie i przygotowanie do analizy danych),
- Data Analysis: Conducting and Troubleshooting rozwijający umiejętności w zakresie analizy danych (metody analityczne),
- Interpreting Scientific Results dotyczący interpretacji wyników, odkryć naukowych,
- Finding Funding Opportunities zaznajamiający z możliwościami wyszukiwania i pozyskiwania funduszy na badania,
- Experiments: From Idea to Design rozwijający umiejętności projektowania eksperymentów.

Dla pracowników Katedry ważna jest także świadomość w zakresie różnorodności kulturowej, pracy ze studentami z niepełnosprawnościami czy wreszcie z osobami z zaburzeniami psychicznym w środowisku akademickim. Pracownicy Katedry Kognitywistyki chętnie biorą udział w tych szkoleniach, a następnie zdobytą wiedzę i umiejętności przekazują w ramach wspólnych spotkań katedralnych.

4.3. Łączenie przez prowadzących zajęcia działalności dydaktycznej z naukową

W opisane działania naukowe o charakterze międzynarodowym i interdyscyplinarnym są bezpośrednio włączani liczni studenci. Nowe centra i „huby" badawcze (*Emerging Fields* w ramach IDUB) oraz możliwość aplikacji studentów o Grants4Students pod opieką pracowników w ramach IDUB, stworzyły dodatkową platformę udziału studentów w badaniach naukowych pracowników. Zaangażowanie studentów w inicjatywy badawcze pracowników na kierunku kognitywistyka w ostatnich latach jest znaczące i potencjalnie wyróżniające się w skali kraju. Ponadto studenci są włączani we wspólne prezentacje konferencyjne i publikacje nauczycieli akademickich. (szczegółowe dane zawiera zał. 3.10). Warto jednak posłużyć się kilkoma przykładami, aby pokazać strategię włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej.

- Czworo studentów pod opieką dr Anny Karczmarczyk realizuje projekt Grants4Students „Powiązanie między wrażliwością introceptywną a podatnością na iluzje całego ciała", liczna grupa studentów pierwszego i drugiego stopnia zaangażowanych jest w Badania Seniorów w kierunku poszukiwania biomarkerów demencji i wypalenia zawodowego realizowane pod kierunkiem dr. Tomasza Komendzieńskiego oraz dr. Tomasza Rutkowskiego z (RIKEN -

Japonia). Kilkunastu studentów zaangażowanych jest w projekt Reading and Mindreading realizowany w ramach Emerging Field pod kierunkiem dr hab. Arkadiusza Guta, prof. UMK i dr Anny Karczmarczyk.

- Dodatkowo wielu pracowników prowadziło lub obecnie prowadzi własne granty naukowe NCN, w których realizacje są również zaangażowani studenci kognitywistyki. Dla zobrazowania można przywołać grant NeuroPerKog: rozwój słuchu fonematycznego i pamięci roboczej u niemowląt i dzieci realizowany w latach 2013-2019 (kierownik prof. dr hab. Włodzisław Duch; dr Tomasz Komendziński, dr Bibianna Bałaj, dr Joanna Dreszer). Właśnie w ramach tego grantu studenci wraz z pracownikami przygotowywali liczne postery i wystąpienia konferencyjne, uczestniczyli w cyklach międzynarodowych seminariów neurorozwojowych.
- Badania naukowe prowadzone przez osoby uczące na kierunku kognitywistyka angażują studentów tego kierunku w przygotowywanie posterów i wystąpień. Dobrym przykładem są tutaj działania prowadzone przez dr Małgorzatę Gut nad dyskalkulią oraz grą wspomagającą rozwój dzieci w zdolnościach matematycznych "Kalkulilo". To właśnie w ramach tych działań studenci kognitywistyki przygotowali wraz z pracownikami liczne postery i wystąpienia konferencyjne o zasięgu międzynarodowym i krajowym.
- Jeszcze innym przykładem pokazującym jak badania naukowe i badawcze wpływają na ofertę i treści dydaktyczne jest grant NCN pt. *Czy mózg predykcyjny jest racjonalny? Epistemologia przetwarzania predykcyjnego* realizowany w latach 2019-2023 przez dr. Pawła Gładziejewskiego. Wyniki uzyskane w trakcie realizacji tego grantu posłużyły m.in. do wzbogacenia oferty dydaktycznej kierunku, przygotowania i wygłoszenia wykładu pt. *Umysł jako maszyna predykcyjna*.[54] Okazuje się bowiem, że koncepcja umysłu predykcyjnego w ciągu kilku ostatnich lat przeobraziła krajobraz teoretyczny nauk o poznaniu, a samo przetwarzanie predykcyjne stanowi dzisiaj punkt wyjścia dla modeli wyjaśniających różne zjawiska poznawcze, m.in. świadomość, marzenia senne, urojenia i stany psychotyczne, percepcję czasu czy emocje.

Jak zatem widać, efekty realizacji badań naukowych przekładają się bezpośrednio na ofertę dydaktyczną w ramach zajęć fakultatywnych, w proponowanych studentom tematach prac licencjackich czy magisterskich. Taki mechanizm działa stymulująco i jest m.in. źródłem inspiracji i aktywności studentów. W konsekwencji studenci kognitywistyki otrzymują własne granty w ramach IDUB; są również laureatami Diamentowych Grantów (obecny doktorant, mgr Olgierd Borowiecki).

Inne przykłady znajdują się w załączniku Przykłady dobrych praktyk.

[54] https://usosweb.umk.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=2401-K-MF-UJMP

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej

Kwestie polityki osobowej na UMK reguluje Uchwała Nr 9 Senatu UMK z dnia 22 stycznia 2013 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie polityki osobowej oraz zasad i trybu zatrudniania nauczycieli akademickich (por. zał. 3.9). Zgodnie z jej brzmieniem kierunki polityki osobowej ustala Senat, Rektor koordynuje politykę osobową wydziału, Rada Wydziału ustala kierunki polityki osobowej wydziału, zaś dziekan realizuje politykę osobową wydziału. Podstawowym celem polityki osobowej jest realizacja założeń wynikających ze Strategii. Zakres obowiązków dydaktycznych wraz ze szczegółowymi kwestiami rodzaju zajęć dydaktycznych oraz zasad obliczania godzin reguluje Uchwała Nr 107 Senatu UMK z dnia 23 czerwca 2015 r. (zob. zał. 3.9).

Ze względu na specyfikę i interdyscyplinarność kierunku kognitywistyka polityka kadrowa jest realizowana w dwóch wymiarach:

1) zatrudnianie pracowników w Katedrze Kognitywistyki oraz
2) dobór kompetentnych nauczycieli akademickich do poszczególnych zajęć spoza Katedry Kognitywistyki.

W ramach polityki kadrowej Katedry w ostatnich latach rozpisanych zostało rozpisanych kilka konkursów celem pozyskania na pełen etat pracowników:

1) o wysokim dorobku naukowym i badawczym;
2) osób dysponujących dwoma dyplomami doktorskimi lub magisterskimi z różnych dziedzin;
3) osób mogących prowadzić zajęcia specjalistyczne wymagające zarówno wiedzy i jak i doświadczenia z zakresu biologii, neuronauki, programowania czy
4) mających doświadczenie dydaktycznie w zapoznawaniu studentów z sprzętem specjalistycznym.

Tym działaniom służyło przyjęcie do pracy następujących badaczy: dr. hab. Arkadiusza Gut, prof. UMK (PhD: Psychologia i Filozofia); dr Anny Karczmarczyk (MA – Psychologia i Filozofia, PhD - Filozofia); dr. Kamila Bonna (MA i PhD – specjalizacja programowanie i informatyka); dr. Andrzeja Zykubka (MA – filozofia, PhD – biologia, specjalizacja nauki biologiczne); dr. Michała Komorowskiego (MA i PhD – specjalizacja analiza sygnałów neuronalnych); czy delegowania do zajęć dydaktycznych dr Karoliny Finc (PhD - specjalizacja neurobrazowanie). Przyjęcia pracowników wiązały się z rozwojem Katedry Kognitywistyki, ale także z odejściem na emeryturę czy rezygnacją innych pracowników.

Zatrudnieniem w Katedrze rządzą trzy zasady:

1) rozwój potencjału naukowego,
2) poszerzanie oferty dydaktycznej o własne zasoby kadrowe;
3) umiejętna zastępowalność pokoleniowa.

Z kolei dobór pracowników do poszczególnych zajęć zlecanych na kierunku studiów jest profilowany w oparciu o ich kompetencje naukowe i dydaktyczne. Cały proces ocen i potrzeb dydaktycznych odbywa się w oparciu o ustalenie wspólnych zadań, sprawdzanie sylabusów, ocen studenckich, ankiet i spotkań ze studentami. Na oceny studentów reagujemy na poziomie Wydziału i Instytutu. W przypadku niskich ocen z dydaktyki odbywają się najpierw spotkania w gronie Dziekana Wydziału, Dyrektora Instytutu i Kierownika Katedry. Następnie przeprowadzana jest rozmowa z pracownikiem i wdrażany jest proces naprawczy.

4.5. System motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz dydaktycznego

Proces motywacyjny stosowany na Uniwersytecie jest oparty m.in. o możliwości uzyskiwania Stypendium Rektora UMK za wysoko punktowaną publikację naukową. Ten system jest regulowany centralnie i działa bez konieczności składania uprzednich wniosków. Nauczyciele akademiccy z kierunku kognitywistyka są liderami w pozyskiwaniu tego rodzaju stypendiów.

Pracownicy Katedry Kognitywistyki, na wniosek Kierownika Katedry, mogą otrzymywać nagrody Rektora za osiągnięcia naukowe. Takie wnioski są głosowane na Radzie Dyscypliny oraz Radzie Dziekańskiej. W ostatnich latach tego typu wnioski były pozytywnie zatwierdzone dla sporej części pracowników Katedry.

Ponadto na wniosek Kierownika Katedry pracownicy mogą otrzymać nagrodę Rektora UMK za osiągnięcia w dziedzinie organizacyjnej. Zatwierdzonych wniosków o nagrodę dla pracowników Katedry Kognitywistyki w raportowanym okresie było kilkanaście. W szczególnych wypadkach Kierownik Katedry występuje do rektora o zmniejszenie pensum dydaktycznego dla pracowników prowadzących prestiżowe granty lub badania naukowe. Takie wnioski również były realizowane w Katedrze Kognitywistyki.

Struktura postępowań awansowych od powołania Rad Dyscyplin jest realizowana na poziomie Instytutu Badań Informacji i Komunikacji i dotychczas wygląda następująco:

- przeprowadzono 9 procedur nadania stopnia doktora nauk o komunikacji i mediach,
- przeprowadzono 3 postępowania habilitacyjne w zakresie nauk o komunikacji i mediach.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1.Stan bazy dydaktyczno-naukowej na kierunku

Kierunek kognitywistyka realizowany jest odnowionym w latach 2019-2021 budynku, zaadaptowanym do roli nowoczesnego centrum dydaktycznego[55]. Baza techniczna kształcenia składa się z całkowicie nowego sprzętu, obejmującego m.in. rzutniki, komputery, telewizory i bezprzewodowe drukarki. Wyposażenie i pojemność sal dydaktycznych są kompleksowo opisane w załączniku 2.6. Warto zwrócić szczególną uwagę na fakt, że renowacja budynku była nadzorowana przez prof. dr hab. Marię Lewicką, wybitną psycholog miejsca. Odnowienie budynku miało w zamyśle umieścić bazę dydaktyczną (sale zajęciowe) w szerszym kontekście komfortowej, przyjaznej dla studentów przestrzeni nauki i odpoczynku. Budynek wyposażony został m.in. w następujące udogodnienia:

- hol wychodzący na zielone patia, zaprojektowane i zrealizowane przez studentkę psychologii UMK;
- pokoje dla studentów czekających na zajęcia lub do pracy grupowej otwarte dla wszystkich, gdzie w każdym pokoju znajduje się stół konferencyjny oraz miejsca siedzące na sofach i pufach w liczbie po 10 osób;
- pokój studencki wyposażony w stół konferencyjny na 10 osób, stanowisko komputerowe z drukarką, tablicą oraz licznymi szafkami, przeznaczony na zebrania kół naukowych i grup nieformalnie pracujących nad projektami;
- kafeteria na 26 miejsc siedzących oraz taras z 24 miejscami siedzącymi. W kafeterii funkcjonuje bar oferujący studentom zimne i ciepłe posiłki. Dodatkowo w kafeterii stale dostępna jest kuchenka mikrofalowa i czajnik elektryczny na potrzeby studentów. Z kafeterią sąsiaduje otwarta przestrzeń przeznaczona dla studentów z miejscami do siedzenia;
- 200 szafek dla studentów umieszczonych w korytarzach. Szafki dostępne są dla studentów zarówno na godziny, jak i długoterminowo (student wypożycza szafkę na semestr i może trzymać tam swoje rzeczy);
- szatnia na 400 numerków oraz przestrzeń dla studentów przy maszynach wendingowych;
- poczekalnia dla studentów na poziomie 1 (przy windzie) wyposażona w dwie sofy i stolik;
- telebim umieszczony w holu przy wejściu do budynku, na którym wyświetlany jest plan zajęć na dany dzień;
- przy budynku znajduje się także zadaszony parking dla rowerów.

[55] https://www.youtube.com/watch?v=BqfQKh4ZG-Q

Warto tutaj też zaznaczyć, że omawiany budynek znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zielonych (las) oraz sportowych (Uniwersyteckie Centrum Sportowe UMK) i jest zaprojektowany pod kątem zrównoważonego rozwoju (na dachu najwyższej kondygnacji znajdują się 82 panele fotowoltaiczne o łącznej mocy 40KW, a wszystkie źródła światła w budynku są energooszczędne). W roku 2022 roku budynek otrzymał wyróżnienie w kategorii "Pamięć miejsc historycznych" w konkursie Modernizacja Roku i Budowa XXI w[56].

Baza infrastrukturalna kierunku wykracza jednak poza budynek przy ul. Jurija Gagarina 39. Dziekanat studencki znajduje się przy ul. Jurija Gagarina 13a (pokój 7, budynek Biblioteki Głównej UMK, około 800 metrów od budynku Katedry Kognitywistyki). Sprawy studenckie na poziomie studiów kognitywistycznych pierwszego i drugiego stopnia obsługuje Pani mgr Anna Dąbrowska.

Ponadto studenci kognitywistyki często korzystają (np. w ramach seminariów dyplomowych prowadzonych przez dr Karolinę Finc) z zasobów dydaktycznych Interdyscyplinarnego Centrum Nowoczesnych Technologii[57]. Funkcjonująca w ramach w ramach ICNT Pracownia Rezonansu Magnetycznego umożliwia dodatkowo studentom zapoznanie się z oprogramowaniem służącym do analizy statystycznej sygnałów fMRI. Jest to formalnie realizowane w ramach kursu *Pracownia kognitywistyczna* (zajęcia fakultatywne na studiach pierwszego stopnia).

Warto wreszcie zaznaczyć kontekst uczelni jako środowiska studiów. Na uczelni funkcjonuje Uniwersyteckie Centrum Sportowe[58] oferujące studentom dostęp do pływalni, hal sportowych, siłowni, ale też np. sali szachowej czy placów do streetworkoutów. W ramach programu Wellness UMK, studenci zyskują dostęp do zajęć sportowych w atrakcyjnej cenie (20 PLN miesięcznie, gdzie analogiczna cena dla osób spoza uczelni wynosi 40 PLN). Uczelnia dysponuje też bazą noclegową dla studentów złożoną z 12 Domów Studenckich, ulokowanych zarówno w bezpośrednim sąsiedztwie kampusu (osiedle Bielany, 6 budynków), jak i okolicach centrum Torunia (6 budynków). Mieszkania studenckie wyposażone są w bezpłatny dostęp do Internetu. Uczelnia dokonuje też starań aby wspierać i animować życie studenckie, przy czym na szczególną uwagę zasługuje tu legendarne, działające od 1958 roku Akademickie Centrum Kultury i Sztuki „Od Nowa" w Toruniu[59]. Członkowie Toruńskiego Koła Kognitywistycznego chętnie korzystają także z przestrzeni odremontowanego klubu studenckiego „Kotłownia", działającego w piwnicy Domu Studenckiego nr 5, w której odbywają spotkania o charakterze organizacyjnym i integracyjnym.

[56] https://www.modernizacjaroku.org.pl/
[57] https://icnt.umk.pl/
[58] https://www.ucs.umk.pl/
[59] Więcej informacji o życiu studenckim na UMK: https://www.umk.pl/studenci/zycie/

5.2. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz jej wykorzystanie w procesie dydaktycznym

Zarówno budynek Katedry Kognitywistyki, jak i wszystkie pozostałe budynki dydaktyczne UMK, zapewniają studentom dostęp do szerokopasmowej bezprzewodowej sieci Eduroam (po zalogowaniu do Uczelnianego Centrum Informatycznego). Monitorowanie dostępności sieci w budynku odbywa się w trybie ciągłym. Ma to na celu zagwarantowanie dostępności do internetu we wszystkich pomieszczeniach w budynku.

Uczelnia korzysta z platform e-learningowych Microsoft Teams, BigBlueButton oraz Moodle UMK[60]. Po okresie pandemicznych lock-downów uczelnia przywróciła tryb uczenia w formie stacjonarnej jako domyślny, a forma zdalna możliwa jest w uzasadnionych przypadkach. Warto zaznaczyć, że obydwie wymienione platformy są często wykorzystywane przez wykładowców jako uzupełnienie nauczania stacjonarnego (np. do komunikacji ze studentami lub współdzielenia plików).

5.3. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Budynek dydaktyczno-naukowy Katedry Kognitywistyki jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością; wejście do budynku posiada rampę dla wózków, funkcjonuje winda, a pomieszczenia w budynku zostały opisane w alfabecie Braille'a; w budynku znajdują się toalety dostosowane do osób z niepełnosprawnością ruchową. Ponadto Czytelnia w budynku dysponuje komputerem przeznaczonym dla osób niewidzących i niedowidzących i miejscem przy czytniku dla osób niedowidzących. Czytelnia dysponuje też sprzętem dla osób niedosłyszących.

Patrząc szerzej, z perspektywy całej uczelni, UMK dokonuje starań aby być uczelnią możliwie dostępną dla osób z niepełnosprawnością. Na uczelni naukę może podjąć osoba z każdym rodzajem niepełnosprawności, a liczba studiujących osób z niepełnosprawnością wynosi każdego roku około 500-550 osób. Wybudowane w ciągu ostatnich lat budynki Uniwersytetu (m.in. Wydział Prawa i Administracji, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania oraz Collegium Humanisticum) wyposażone są w podjazdy, odpowiednio dostosowane drzwi wejściowe, windy i sanitariaty dopasowane do potrzeb osób mających problemy z poruszaniem się. Jednocześnie potrzeby osób z niepełnosprawnością są uwzględnianie przy przebudowie i modernizacji starszych budynków uczelni. Bardzo przyjaznym dla studentów z niepełnosprawnościami budynkiem jest Biblioteka Główna UMK, gdzie dostęp do budynku ułatwia podjazd dla wózków, a wewnątrz osoby mające problem z poruszaniem się mogą skorzystać z windy oraz platformy schodowej.

5.4. Dostępność infrastruktury

Kształcenie na studiach kognitywistyka ma na celu możliwie wczesne zapoznanie studentów z aparaturą wykorzystywaną w badaniach kognitywistycznych. Tworzona jest przy tym

[60] https://moodle.umk.pl/

i udostępniana studentom przestrzeń do własnej pracy badawczej. Na szczególną uwagę zasługują tu zajęcia *Laboratorium kognitywistyki* (zajęcia fakultatywne dostępne dla studentów pierwszego i drugiego stopnia), w trakcie których studenci mogą zapoznać się z działaniem sprzętu dostępnego w *KogniLabie* (por. zał. 3.3). Dzięki temu zyskują oni możliwość (częściowo swobodnej, ale pod nadzorem wykładowcy) pracy z EEG, okulografami, okularami VR czy drukarką 3D. Studenci mają też dostęp do wymienionego sprzętu podczas udziału w projektach badawczych realizowanych przez kadrę dydaktyczną. Ponadto, jak zostało już wyżej wspomniane, we współpracy z Interdyscyplinarny Centrum Nowoczesnych Technologii, studenci mogą zapoznać się z działaniem fMRI oraz oprogramowaniem do statystycznej interpretacji sygnału BOLD w ramach kursu *Pracownia kognitywistyczna* (zajęcia fakultatywne dla studentów pierwszego stopnia).

5.5. System biblioteczno-informacyjny uczelni

Studenci kognitywistyki mają dostęp do trzech instytucji bibliotecznych:

- W budynku Katedry Kognitywistyki znajduje się czytelnia wyposażona w literaturę psychologiczną i kognitywistyczną. Łączna ilość woluminów dostępnych w czytelni to 1.060 pozycji. Czytelnia dysponuje 22 miejscami dla studentów, w tym 5 - przy stanowiskach komputerowych. Czytelnia dysponuje też kopiarką dostępną dla studentów.
- Studenci mają dostęp do zasobów Biblioteki Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych położonej przy ulicy Fosa Staromiejska 1a w Toruniu. Biblioteka wyposażona jest głównie w literaturę z zakresu filozofii i nauk społecznych, jednak obejmuje też liczne pozycje z zakresu nauk o poznaniu. W czytelni bibliotecznej znajduje się ponad 3.000 woluminów.
- W głównej, centralnej części kampusu (w odległości około 800 metrów od budynku Katedry Kognitywistyki) znajduje się Biblioteka Uniwersytecka UMK. Poza bogatą ofertą woluminów (ponad 3 miliony pozycji) studenci mają dostęp od Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz zasobów elektronicznych, które dostępne są z dowolnego komputera pracującego w sieci UMK oraz spoza sieci UMK, po zalogowaniu się do uczelnianego Centralnego Punktu Logowania. Biblioteka UMK oferuje dostęp do 62 baz danych, m.in. De Gruyer, EBSCO, JSTOR, Nature, Peter Lang, Science, ScienceDirect (Elsevier), Scopus, SpringerLink, Web of Science, Wiley.

5.6. Monitorowanie i doskonalenie bazy dydaktyczno-naukowej

Baza techniczna (komputery, rzutniki, telewizory, drukarki) w budynku Katedry Kognitywistyki jest całkowicie nowa. Monitorowanie stanu sprzętu, aktualności oprogramowania i ewentualne uzupełnienia, prace konserwacyjne czy naprawy (wymiana przetartych kabli, usprawnienie działania komputera itp.) są dokonywane w trybie ciągłym przez specjalnie zatrudnionego w tym celu pracownika technicznego. Zarazem kadra dydaktyczna dokonuje starań, aby stopniowo wzbogacać ofertę znajdującej się w budynku czytelni (np. pozyskując i udostępniając pozycje książkowe ze środków grantowych).

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Współpraca uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego i jej wpływ na kształcenie na kierunku

Kierunek kognitywistyka od samego początku był otwarta na otoczenie społeczno-gospodarcze, ponieważ osoby współtworzące kognitywistykę na UMK i realizujące pierwszy program nauczania realizowały dla tego otoczenia różne cele, działając dla dobra społecznego regionu i kraju. Tak jest również obecnie. Dlatego działania podejmowane w ramach studiowania prowadzone przez studentów i prowadzących zajęcia na tym kierunku dobrze wpisują się w cel ogłoszony w Strategii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na lata 2021-2026 (por. zał. 3.1). Strategia w obszarze przewiduje zwiększenie roli Uniwersytetu i wzmocnienie jego wizerunku jako instytucji otwartej na współpracę z otoczeniem, tworzącej wiedzę i innowacyjne rozwiązania, świadczącej wysokiej klasy usługi eksperckie, w tym medyczne, a także instytucji społecznie zaangażowanej i kulturotwórczej.[61]

W ramach programu *Universitas Copernicana Thoruniensis In Futuro - modernizacja Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w ramach Zintegrowanego Programu Uczelni* (Nr umowy POWR.03.05.00-00-Z302/17-00)[62], realizującego III oś priorytetową „Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju", studenci kognitywistyki brali i biorą udział w realizacji następującego zadania tego projektu: dostosowanie i realizacja programów kształcenia do potrzeb społeczno-gospodarczych na poziomie krajowym i regionalnym, ukierunkowanych na wyposażenie 134 studentów w praktyczne umiejętności. Projekt jest realizowany w okresie 01.10.2018 r. – 30.09.2023 r. (dokładne sprawozdanie z dotychczasowej realizacji oraz regulamin projektu znajdują się w załącznikach 3.11 oraz 3.12).

Miejsca realizacji staży reprezentują zróżnicowane obszary oraz zróżnicowane formy, ale są zgodne z zapisanymi do uzyskania w programie efektami uczenia. Studenci odbywali staże w następujących instytucjach i firmach: Neurodio, Brain Tech, Toruń Technologies Michał Joachimiak, Boring Owl Sp. z o.o., Promente Sp. z o.o., Navita Rehabilitacja, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym i Osobom Potrzebującym Wsparcia „Jestem", Instytut Dyskursu i Dialogu, Dwór Artusa w Toruniu, Zespół Szkół w Koronowie, Neuromaster, Instytut Psychologii PAN, Instytut Filozofii i Socjologii PAN.

Należy też wspomnieć o dodatkowym programie stażów dostępnym dla studentów kognitywistyki, realizowanym na poziomie uczelnianym w ramach programu CO-OP. Program ten jest formą współpracy nauki z biznesem, która umożliwia najlepszym studentom (średnia ze studiów minimum 4,0), podjęcie pracy zawodowej podczas studiów.[63] Program jest inspirowany analogicznym

[61] https://strategia.umk.pl/pages/strategia/
[62] https://www.umk.pl/projekty/PO_WER/in-futuro/
[63] https://www.biurokarier.umk.pl/projekt-co-op

projektem realizowanym na University of Walterloo i polega na tym, że student realizuje staż trwający od 2 do 5 miesięcy, w wymiarze od pół do pełnego etatu, z czego pierwszy miesiąc stażu finansuje UMK (wysokość miesięcznego wynagrodzenia to minimum 3400 PLN brutto).

Ważnym elementem współpracy kognitywistyki, a w tym studentów w ramach osiągania ich efektów kształcenia, był udział w działaniach Laboratorium Neurokognitywnego. Wśród członków LNK byli niektórzy pracownicy Katedry Kognitywistyki oraz później Instytutu Psychologii. W ramach Laboratorium studenci kognitywistyki mieli nie tylko otwarty dostęp do prowadzenia i włączania się do badań w Interdyscyplinarnym Centrum Nowoczesnych Technologii. Dzięki temu mogli poznać działanie zgromadzonego nowoczesnego sprzętu, ale również mogli uczestniczyć w organizowanej tam serii seminariów neurorozwojowych.

Ponadto studenci kognitywistyki brali udział w badaniach w ramach projektu Symfonia pt. *Rozwój słuchu fonematycznego i pamięci roboczej u niemowląt i dzieci młodszych*, w wyniku których złożony został wniosek patentowy, który zdobył wiele nagród na wystawach międzynarodowych. W grupie wnioskującej był pracownik Katedry Kognitywistyki – wówczas Zakładu Epistemologii i Kognitywistyki w Instytucie Filozofii – oraz wiele osób prowadzących zajęcia na kognitywistyce. Ostatecznie powstał *spin off* PerKog Technologies, który działał do roku 2022 (w tym roku udziały zostały zbyte).

Studenci uczestniczyli również w badaniach prowadzących do przygotowania wniosku w programie Horyzont 2020. Był to projekt *HEDONAGING: Intervention programs against AnHEDONia in AGING population* ważny społecznie, ponieważ jego efekty miały być rozpowszechniane w Polsce, a zwłaszcza w naszym regionie. Ten międzynarodowy projekt (Niemcy, Włochy, Irlandia, Polska) złożony w ramach Horizon 2020 UE na lata 2015-2018 (budżet całości 4 mln Euro, budżet grupy toruńskiej 804 tys. Euro) niestety, nie zyskał finansowania po II etapie.

Społeczny wymiar miały również dwa inne projekty *GOSPOSTRATEG* (budowany razem z Urzędem Marszałkowskim, Krajowym Instytutem Gospodarki Senioralnej oraz Instytutem Biologii Doświadczalnej PAN) oraz *CORTIS* (budowany w ramach współpracy Japonii z Unią Europejską. Przygotowywany w 2020 roku projekt *CORTIS SC1-DTH-04-2020 - International cooperation in smart living environments for ageing people* (współpraca Japonia – Unia Europejska) kierowany przez RIKEN (Japonia) ostatecznie nie został złożony, ze względu na wycofanie się konsorcjanta z Niemiec.

Te działania i projekty badawcze pokazują zaangażowanie badań w rozwiązywanie ważnych społecznie problemów i uczą studentów kognitywistyki podstawowej zasady badań transdyscyplinarnych prowadzonych w ramach kognitywistyki jako efektywnie zaangażowanych w rozwiązywanie problemów ważnych i aktualnych społecznie. Kontynuacja takiej postawy eksploracyjnej była szczególnie widoczna w badaniach związanych z pandemią COVID-19 i konsekwencjami mających istotny wymiar społeczny ustaniu głównej fali pandemii (por. zał. 3.13).

Za szczególnie godny wyróżnienia można uznać niespotykany stopień spontanicznego (ale wspieranego przez kadrę akademicką) zaangażowania społecznego studentów kognitywistyki. Studenci toruńskiej kognitywistyki chętnie poświęcają swój czas i nabywane na studiach kompetencje aby wspierać innych, często słabszych i potrzebujących pomocy w ramach wolontariatów. Można tu wymienić wolontariaty w ramach następujących instytucji:

- Fundacja Światło - badanie z pacjentami w śpiączce, konferencja międzynarodowa, wolontariat),
- Młyn Wiedzy - organizacja Dni Mózgu, organizacja przyjazdu i specjalnych odwiedziny grupy dzieci i rodziców z Ukrainy,
- Centrum Terapii i Edukacji „Mały Książę" - wspólna promocja wiedzy na temat autyzmu, która w pewnym zakresie była również realizowana razem z Instytutem Wspomagania Rozwoju Dziecka w Gdańsku,
- SANEPID- badania wypalenia zawodowego pracowników zawodów pomocowych po pandemii Covid-19. Było to badanie na zamówienie SANEPID z regionu kujawsko-pomorskiego. Studenci kognitywistyki brali i biorą udział w zbieraniu i opracowywaniu wyników badania ze wszystkich oddziałów powiatowych,
- Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej z Warszawy - udział dr T. Komendzińskiego w tzw. Srebrnej Debacie 30 czerwca 2020 roku „Zdrowie w pandemii – czyli jak wejść w dobrej kondycji do nowej normalności i budować siły do dalszej walki z koronawirusem: seniorzy brali udział w badaniu dotyczącym współczucia jako wsparcia w okresie pandemii) oraz
- Kamienica Inicjatyw w Toruniu - badania seniorów, wystąpienia popularnonaukowe dla seniorów prowadzone przez pracowników, ale również studentów kognitywistyki.

Problematyka senioralna była również przedmiotem rozmów z firmą Neuca na temat tego jak kognitywistyka i jej studenci mogą włączyć się do programu senioralnego prowadzonego przez firmę Neuca.

Studenci kognitywistyki są zawsze bardzo chętni do podejmowania działań, które są odpowiedzią na potrzeby społeczne na rzecz społeczności Torunia i regionu. Są to działania podejmowane razem z pracownikami, ale też działania, które podejmują studenci samodzielnie, co wyraża się m.in. aktywną współpracą i konkretnymi działaniami wspomagającymi pracę *Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Toruniu*. Studenci podejmują m.in. systematyczne akcje wyprowadzania psów na spacer, czy też organizują zbiórki pokarmu.

Studenci kognitywistyki działają również w toruńskich jednostkach kultury, jak Dwór Artusa czy też Teatr im. Willama Horzycy w Toruniu. Te działania kształtują przywiązanie do wartości, które nie są często bezpośrednio wyartykułowane w programie kognitywistyki i w efektach kształcenia, ale

tkwią immanentnie w zadaniach nauczycieli akademickich; nie tylko wykładowców na kognitywistyce. Efektem tych działań jest nie tylko dzielenie się zdobytą wiedzą, wykorzystanie nabytych umiejętności, ale, co uważamy za bardzo ważne, poczucie podejmowania wyzwań jako akademicka wspólnota pracowników uczelni i jej studentów.

Dobitnym przykładem w tym względzie było zachowanie się studentów i pracowników kognitywistyki po wybuchu wojny na Ukrainie i zaangażowanie w akcję *Uśmiech dla Przyjaciół*. Akcja została zainicjowana pod koniec marca 2022 r., kiedy to we wsi Ostrowąs pod Aleksandrowem Kujawskim schronienie w wyremontowanym przez lokalną społeczność Domu Pielgrzyma znalazło 7 kobiet i 17 dzieci zmuszonych do ucieczki z Ukrainy z powodu wojny.

W przedsięwzięcie wciąż zaangażowanych jest szereg osób: dr hab. Arkadiusz Gut, prof. UMK – inicjator i koordynator działań; ośmioro studentów i studentek kognitywistyki, a także pracownicy naukowi Katedry Kognitywistyki i Instytutu Psychologii: dr Tomasz Komendziński, dr Łukasz Miciuk, dr Anna Karczmarczyk oraz koordynująca akcję po stronie Domu Pielgrzyma, Szkoły i Oddziału Przedszkolnego w Ostrowąsie, w których dzieci z Ukrainy mają możliwość kontynuacji kształcenia, Edyta Zielonka – dyrektor Szkoły Podstawowej im. ks. kan. Jana Matusiaka w Ostrowąsie. Celem akcji jest przede wszystkim zapewnienie dzieciom rozrywki w czasie wolnym i wspieranie ich integracji z rówieśnikami z Polski. Oprócz zajęć sportowych i artystycznych grupa wolontariuszy zorganizowała prowadzenie nauki języka polskiego zarówno dla dzieci, jak i ich mam, organizację wycieczki do Torunia z różnymi atrakcjami, zakupami i zwiedzaniem oraz zapewnienie wsparcia i pomocy psychologicznej.[64] Podejmowane przez wolontariuszy działania są długofalowe, a ich zakres szeroki, co nie miałoby szans powodzenia bez wsparcia rzeczowego i materialnego płynącego od podmiotów zewnętrznych Michelin Blanzy we Francji[65] oraz Fundacji Let Arte (również z Francji) – działającej na rzecz dzieci i edukacji w Polsce.

W kontekście współpracy z otoczeniem zewnętrznym należy również wspomnieć o aktywności Toruńskiego Koła Kognitywistycznego. W szczególności na potrzeby organizacji kognitywistycznych konferencji naukowych TKK nawiązuje współpracę z podmiotami zewnętrznymi w zakresie partnerstwa i patronatów honorowych i medialnych. Dla przykładu Patronem honorowym konferencji *Neuromania 2021* było PTBUN – Polskie Towarzystwo Badań Układu Nerwowego, konferencję wspierało Polskie Towarzystwo Kognitywistyczne, a wśród partnerów medialnych znaleźli się: portal Medycyna Praktyczna[66], portal Neuroaktywacja[67], Fundacja na Rzecz Promocji Nauki i Rozwoju TYGIEL[68] i serwis popularyzujący naukę Kopalnia wiedzy[69].

---

[64] https://portal.umk.pl/pl/article/usmiech-dla-przyjaciol-z-ukrainy; https://www.arekgut.com/usmiech-dla-przyjaciol-z-ukrainy/
[65] https://www.lejsl.com/economie/2022/05/04/des-dons-pour-les-orphelins-ukrainiens-prets-a-partir-de-michelin-blanzy; https://linformateurdebourgogne.com/michelin-blanzy-le-personnel-se-mobilise-pour-ouvrir-un-orphelinat-en-pologne-aux-enfants-ukrainiens/
[66] https://www.mp.pl/

W styczniu 2020 r. TKK, a dokładniej studenci z sekcji MindStream zorganizowali wydarzenie pt. *Matrix: czy żyjemy w symulacji?* Po projekcji filmu *Matrix* odbył się panel dyskusyjny, w którym wzięli udział prof. dr hab. Włodzisław Duch, dr Piotr Złomańczuk oraz dr Marcin Leźnicki. Dyskusja dotyczyła problemów poruszonych w filmie, takich jak autonomia sztucznej inteligencji, życie w symulacji, a także techniczne aspekty emergencji stanów mentalnych. Podjęto także próbę sprowadzenia zagadnień ujętych w filmie na płaszczyznę świata rzeczywistego z pomocą wiedzy z zakresu neuronauki, sztucznej inteligencji i bioetyki.

W październiku 2019 studenci zorganizowali otwarty dla szerokiej publiczności *Wykład zwycięzcy*. Toruńskie Koło Kognitywistyczne zaprosiło na wykład dr. Marcina Wiśniewskiego, który zajął w roku akademickim 2018-2019 pierwsze miejsce w konkursie na Ulubionego Wykładowcę na kognitywistyce. Dr M. Wiśniewski wygłosił wykład pt. *Neurogeneza w dorosłym mózgu*.

Innym przykładem otwartości Koła na innych studentów, absolwentów, wykładowców i mieszkańców Torunia jest tradycyjne posesyjne *Kognisko nad toruńską Martówką*. Spotkanie odbywa się zwykle na zakończenie letniej sesji egzaminacyjnej.

6.2. Monitorowanie i doskonalenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Stałe monitorowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i jego zakres są wyznaczone przez długofalowy plan rozwoju kognitywistyki, skład interesariuszy zewnętrznych oraz warunki określone przez przepisy ogólne dotyczące prowadzonego kierunku kognitywistyka, a także przez wpływ interesariuszy wewnętrznych. Monitorowanie odbywa się przy użyciu zróżnicowanych form ewaluacji. W ramach zebrań pracowników Katedry, omawiany jest przebieg współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym, w oparciu o informacje zdobywane od interesariuszy zewnętrznych oraz z ankiet studenckich. Pod wpływem sygnałów otrzymywanych z otoczenia zewnętrznego dotyczącego potrzeby lepszego przygotowania studentów do samodzielnego korzystania z sprzętów do badań kognitywnych wprowadzone zostały zajęcia fakultatywne *Pracownia kognitywistyki*. Następnie w konsekwencji monitoringu potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego wprowadzone zostały zajęcia z *User Experience*. Prowadzone na bieżąco monitoringi skutkują wprowadzaniem nowych zajęć fakultatywnych.

[67] Neuroaktywacja.pl to portal, który powstał po to, by osoby po udarze i ich opiekunowie mogli znaleźć w jednym miejscu jak najwięcej praktycznych informacji na temat możliwości leczenia i wsparcia w powrocie do jak najpełniejszej sprawności - https://neuroaktywacja.pl/.
[68] https://fundacja-tygiel.pl/
[69] https://kopalniawiedzy.pl/

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Trzeba zaznaczyć, że umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest jednym z elementów Strategii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika na lata 2021-2026 (por. załącznik 3.1). Kluczowym działaniem zmierzającym do realizacji tego celu było dołączenie przez UMK w 2020 roku do Konsorcjum Młodych Uniwersytetów dla Przyszłości Europy (*Young Universities for the Future of Europe – YUFE*). Porozumienie YUFE, wraz z partnerami stowarzyszonymi z sektora prywatnego i pozarządowego, stworzyło koncepcję budowy europejskiego szkolnictwa wyższego w oparciu o model młodego, skoncentrowanego na studentach, nieelitarnego, otwartego i dostępnego Uniwersytetu Europejskiego. Uniwersytet Europejski YUFE umożliwia studentom komponowanie programów studiów, bazując na ofercie dydaktycznej wszystkich uniwersytetów YUFE[70]. Uczestnictwo w YUFE stwarza studentom kognitywistyki unikatowe w Polsce możliwości:

- w ramach programu *YUFE Student Journey*, student otrzymuje możliwość stworzenia własnego programu nauczania obejmującego kursy (w tym również zajęcia językowe) oferowane na 9. partnerskich uniwersytetach, przy czym zajęcia tak realizowane student może (za zgodą dziekana) wpisać w poczet swoich studiów;
- w ramach programu *YUFE Academy* studenci mogą uczestniczyć w cyklu wykładów otwartych dla wszystkich, odbywających się online na wszystkich uniwersytetach YUFE, których przedmiot mieści się w blokach tematycznych dotyczących tożsamości europejskiej oraz kwestii związanych z dobrobytem, społeczeństwem cyfrowym i zrównoważonym rozwojem;
- w ramach programu *YUFE Minors* studenci pierwszego stopnia mogą uczestniczyć w krótkich programach oferowanych przez uczelnie należące do YUFE, umożliwiających zdobycie w ten sposób 30 punktów ECTS.

Ponadto, pracownicy Katedry Kognitywistyki na podstawie podpisanych dwustronnych umów o współpracy akademickiej i naukowej prowadzą intensywną współpracę naukową z wieloma ośrodkami badawczymi. Współpraca międzynarodowa w ramach tych umów, prowadzi do wymiany naukowej i naukowo-dydaktycznej członków społeczności akademickiej, a także prowadzenia wspólnych prac badawczych oraz występowania o projekty międzynarodowe, co zostanie szerzej opisane w dalszej części raportu.

Wyrazem tej międzynarodowej współpracy są także inicjatywy pracowników Katedry Kognitywistyki związane z organizowaniem konferencji międzynarodowych, jak np. XIII Zjazdu Polskiego To-

[70] https://www.umk.pl/yufe/partnerzy/

warzystwa Kognitywistycznego w Toruniu w 2021 r., międzynarodowych seminariów naukowych, a także pomocy w organizacji międzynarodowej konferencji studenckiej Toruńskiego Koła Kognitywistycznego *Neuromania* (wydarzenie o charakterze cyklicznym, ostatnia edycja 2021). Lista uczestników konferencji jest imponująca, a wśród wybitnych naukowców, którzy wygłosili wykłady w ostatnich edycjach *Neuromanii* m.in. byli:

Neuromania 2021

- Prof. Irene Pepperberg (Harvard University in Cambridge),
- Prof. Don L. F. Nilsen (Arizona State University),
- Prof. Daniel L. Everett (Bentley University),
- Dr Marianna Bolognesi (Faculty of Medieval and Modern Languages - University of Oxford),
- Prof. Valentina Cuccio (Università degli Studi di Messina),
- Prof. Michael A. Arbib (University of California at San Diego).

Neuromania 2019

- Prof. Peter Gardenfors (Lund University),
- Dr Jacob Bellmund (Max Planck Institute for Human Cognitive in Leipzig),
- Dr Roberto Bottini (Center for Mind/Brain Sciences (CIMeC) in Trento and the School for Advanced Studies (SISSA) in Trieste),
- Dr Rafał Czajkowski (Nencki Institute of Experimental Biology),
- Dr Crawford Winlove (Exeter Medical School),
- Prof. Rob van der Lubbe (University of Twente).

Ważnym elementem związanym z umiędzynarodowieniem procesu kształcenia na kognitywistyce stało się także powołanie w roku akademickim 2021/2022 studiów drugiego stopnia *Cognitive Science* w j. angielskim. Studia te są realizowane przez Katedrę Kognitywistyki przy wsparciu środków z programu IDUB. Mimo iż jest to nowy kierunek studiów, którego charakterystyka wykracza poza ramy niniejszego raportu, jego zainicjowanie w dużym stopniu wpłynęło na organizację procesu kształcenia na kognitywistyce. Dzięki temu, że zajęcia na *Cognitive Science* odbywają się wyłącznie w j. angielskim, studenci kognitywistyki mają możliwość realizowania wybranych zajęć w tym języku w ramach IPS. Dodatkowo, część studentów kognitywistyki kończąc studia pierwszego stopnia decyduje się na kontynuację studiów drugiego stopnia w j. angielskim. Ponadto obecność we wspólnej przestrzeni studentów zagranicznych oraz polskich studiujących na *Cognitive Science* stwarza studentom kognitywistyki możliwość podejmowania wspólnych dyskusji oraz inicjatyw naukowych.

7.2. Aspekty programu studiów służące umiędzynarodowieniu, kształcenie w językach obcych

Jak zostało już opisane w części dotyczącej kryterium 5 (punkt 2.5), studenci kognitywistyki pierwszego i drugiego stopnia uczestniczą w zajęciach z lektoratów rozwijających umiejętności posługi-

wania się językiem obcym (w ramach studiów pierwszego stopnia studenci wybierają spośród zajęć w j. angielskim, j. niemieckim, j. rosyjskim, j. francuskim, na studiach drugiego stopnia uczestniczą w zajęciach z j. angielskiego). Dodatkowo na studiach drugiego stopnia studenci biorą udział w zajęciach specjalistycznych – *Translatorium tekstów kognitywistycznych anglojęzycznych*. Studenci na obu poziomach studiów mogą również zapisać się na zajęcia fakultatywne *Journal club in psychological & cognitive sciences*, w ramach których poznają podstawy warsztatu pojęciowego oraz metodologicznego, niezbędnego do czytania ze zrozumieniem najnowszej literatury światowej z dziedziny kognitywistyki, a dzięki temu – do wchodzenia w dialog z innymi naukowcami na całym świecie. Dodatkowo, dzięki uruchomieniu studiów anglojęzycznych *Cognitive Science*, studenci mogą uczęszczać na zajęcia prowadzone w j. angielskim w ramach IOS. Warto też wreszcie zauważyć dostępną dla studentów szeroką ofertę zajęć ogólnouczelnianych prowadzonych w języku angielskim (m.in. wykład *Consciousness from a Cognitive Point of View* prowadzony przez pracowniczkę Katedry Kognitywistyki, dr hab. Anitę Pacholik-Żuromską, prof. UMK).[71] Każdego roku akademickiego, studenci UMK mogą obecnie wybrać dwa tego rodzaju zajęcia wykraczające ponad program studiów.

Ponadto elementem procesu kształcenia sprzyjającemu umiędzynarodowieniu jest wykorzystywanie przez wykładowców kognitywistyki literatury fachowej w j. angielskim, a także studentów do korzystania z anglojęzycznej literatury naukowej w trakcie przygotowywania prac licencjackich i magisterskich (por. fragment raportu dotyczący kryteriów 5 i 9).

7.3. Przygotowanie studentów do uczenia się w językach obcych

Studenci przed zapisaniem się na obowiązkowy kurs z j. obcego mają obowiązek rozwiązania na platformie Moodle testu diagnostycznego z j. obcego, który pozwala na ocenę wstępnych umiejętności studentów i przypisanie ich do odpowiednich grup. Dla studentów, którzy uzyskali poziom niższy niż B1 Uczelniane Centrum Języków Obcych przygotowało specjalną ofertę uzupełniającą w postaci odpłatnych kursów przygotowujących do rozpoczęcia lektoratu na studiach pierwszego stopnia. Zajęcia z j. obcego mają na celu wyposażenie studentów w umiejętność posługiwania się językiem na poziomie B1+/B2. Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów uczenia się w ramach lektoratów języków obcych obejmuje m.in. kolokwia w trakcie semestru oraz ocenę aktywności studentów na zajęciach. W ramach programu studiów studenci kierunku kognitywistyka mają też obowiązek zdania standaryzowanego pisemnego egzaminu z języka obcego po każdym stopniu studiów. Studenci mogą przy tym skorzystać z odpłatnego kursu „Powtórka przed egzaminem", organizowanego przez UCJO. W trakcie trwania studiów studenci kognitywistyki w UCJO mogą także zdobyć certyfikaty potwierdzające znajomość języków obcych: egzamin English for Business Londyńskiej Izby Handlowo-Przemysłowej (LCCI) oraz telc (UCJO jest akredytowanym Centrum Egzaminacyjnym telc – The European Langage Certificates). Egzaminy telc zostały opra-

[71] https://www.umk.pl/studenci/zajecia-ogolnouniwersyteckie/

cowane w oparciu o program i standard przyjęty przez Radę Europy, który umożliwia jednolite ocenianie znajomości języka we wszystkich krajach europejskich na 5 poziomach zaawansowania: A1, A2, B1, B2, C1. Ponadto UCJO organizuje m.in. przygotowanie do egzaminy Cambridge FCE (język angielski) a także kursy z języka ogólnego: język ukraiński, fiński (zajęcia z native speakerem), norweski, niemiecki, francuski, rosyjski, hiszpański (zajęcia z native speakerem), włoski i łacina. Dostępne są również kursy ćwiczeniowe oparte na rozwijaniu swobodnej komunikacji w języku angielskim, niemieckim, rosyjskim i francuskim. Warto wreszcie wspomnieć o dostępności w ofercie UCJO kursów sprofilowanych pod kątem języka angielskiego dla celów akacemickich. W tym miejscu należy też podkreślić możliwość uczenia się w językach obcych, jaką otwiera uczestnictwo UMK w konsorcjum YUFE, obejmując m.in. uczestnictwo w kursach językowych w ramach programu YUFE Journey (por. omówienie wyżej).

7.4. Mobilność i wymiana międzynarodowa studentów i kadry

Studenci kognitywistyki często korzystają z możliwości mobilności akademickiej w ramach programu Erasmus+. W trakcie ostatnich czterech lat akademickich (2019/2020-2022/2023, przy czym w 2020/2021 wyjazdy były wstrzymane z powodu pandemii), 12 studentów skorzystało lub skorzysta (w semestrze letnim 2022/2023) z możliwości odwiedzenia silnych ośrodków europejskich, takich jak KU Leuven, Universität Osnabrück, Universität Tübingen, Universität Salzburg oraz Universidad de Málaga. Absolwenci kierunku coraz częściej decydują się też na kontynuację nauki w znaczących ośrodkach zachodnich (np. studentka dr Karoliny Finc, która kontynuuje naukę na poziomie magisterskim i doktorskim w Max Planck Institute for Biological Cybernetics Tübingen). Dzięki zagranicznym wyjazdom i studiom w ramach programu Erasmus+ studenci kognitywistyki mają wyjątkową sposobność nauki i podglądania stylu pracy w wiodących ośrodkach kognitywistycznych w Europie. Bez wątpienia poprawiają swoje umiejętności komunikacyjne, językowe i międzykulturowe, jak również zdobywają bardzo cenione przez pracodawców *soft skills* tj. komunikatywność, asertywność, kreatywność, odporność na stres, kompetencje przywódcze, umiejętność zarówno współpracy z innymi ludźmi, jak i pracy samodzielnej oraz zarządzanie czasem.

Znakomitym przykładem mobilności studentów jest p. mgr Olgierd Borowiecki (wcześniej student kognitywistyki na poziomie studiów drugiego stopnia, obecnie doktorant w Katedrze Kognitywistyki), który w czasie trwania studiów dwukrotnie przebywał na praktykach w ramach programu Erasmus+

- 2019.07.01 - 2019.09.30 - Sapienza University Rome
- 2020.10.01 - 2021.05.31 - University College of London.

Ponadto w latach 2019-2022 p. Olgierd Borowiecki uczestniczył w kilku zagranicznych konferencjach:

- 2019.07 - Nicea - Universite Cote D'Azur

- 2022.05 - Dubrovnik The Central European Cognitive Science Association (CECOG)
- 2022.07 - Triest - The 22nd Scientific Conference of the Society for Gestalt Theory and its Applications (GTA)
- 2022.08 - Lille - 22nd meeting of the European Society for Cognitive Psychology (ES-CoP)
- 2022.09 - Fryburg - KogWis 2022 - Albert-Ludwigs-Universität Freiburg
- 2022.09 - Sheffield - British Psychological Society - Developmental Psychology Section Annual Conference 2022.

Trzeba tu też zwrócić uwagę na ogólnouniwersyteckie formy wsparcia mobilności studentów, które – w świetle wiedzy autorów tego raportu – są unikalne w skali kraju. UMK wyróżnia się stopniem, w jakim inwestuje środki pozyskane w ramach projektu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza" (IDUB) inwestuje właśnie w rozwój studentów, w tym ich mobilność. W ramach IDUB funkcjonuje na uczelni konkurs SMART, umożliwiający studentom otrzymanie dodatkowego wsparcia finansowego wyjazdu w ramach programu Erasus+ oraz finansowego wsparcia na realizację projektów badawczych w zagranicznych jednostkach naukowych[72]. Wielu studentom umożliwia to wizytowanie uczelni i instytucji położonych w rejonach Europy cechujących się wysokim kosztem życia (do tej pory z programu START skorzystała jedna osoba studiująca na kierunku kognitywistyka, ale autorzy raportu wiedzą z rozmów ze studentami, że wiele osób studiujący planuje skorzystać z tej możliwości w przyszłości). Ponadto w ramach konkursu WIR (Współpraca – Integracja – Rozwój), również finansowanego przez uczelnię dzięki IDUB, studenci otrzymują możliwość realizacji programów badawczych (programów letnich) we współpracy z wizytującymi UMK studentami z uczelni zagranicznych.[73]

Mobilność nauczycieli uczących na kierunku kognitywistyka leży w ich *modus operandi* na uczelni. Stoi za tym przeświadczenie, że jednym ze składników uczenia studentów jest systematyczne pokazywanie, jak doświadczenia zdobyte w ramach wymian akademickich na wyjazdach stażowych i szkoleniowych przekładają się na jakość i wyższy poziom prowadzenia zajęć i badań naukowych. Właśnie w tym duchu pracownicy związani z kierunkiem kognitywistyka realizują swoje wyjazdy. Są to wyjazdy:

- w ramach Erasmus STT; przykład: dr hab. Anita Pacholik-Żuromska, prof. UMK zrealizowała w 2017 i 2019 r. miesięczne wyjazdy do Goethe University Frankfurt am Main;
- w ramach programu NAWA; przykład dr hab. Arkadiusz Gut, prof. UMK w 2019 wziął udział Scholarship at Bekker Program (NAWA) (01.03-31.07.2019) jako Visiting Scholar at City University of New York, USA;

[72] https://idub.umk.pl/konkursy-i-wyniki/konkursy-dla-studentow/mobilnosci-dla-studentow/
[73] https://idub.umk.pl/konkursy-i-wyniki/konkursy-dla-studentow/wspolpraca-integracja-rozwoj/

- w ramach konkursu dla doświadczonych pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych wyjeżdżających do ośrodków zagranicznych w programie IDUB; przykład dr hab. Tomasz Kruszewski dr hab. w okresie 1-30.06.2021 r. przebywał w Università degli Studi di Firenze we Włoszech;
- w ramach stypendiów zagranicznych fundowanych przez zewnętrzne instytucje; na przykład dr hab. Anita Pacholik-Żuromska, prof. UMK w okresie 30.04.2022-09.06.2022 r. przebywała na Bednarowski's Trust Scholarship w University of Aberdeen;
- w ramach umów partnerskich; dr Bibianna Bałaj w listopad 2022 r. przebywała w RIKEN Center for Advance Intelligence Project (AIP) w Tokyo;
- w ramach szkół letnich (przykład: prof. dr hab. Włodzisław Duch w czerwcu 2019 r. brał udział w 1st Summer School of Interdisciplinary Research on Brain Network Dynamics w Val di Sole Monastery, Dolomite mountains, Italy;
- w ramach realizowanych grantów NCN – na przykład dr Paweł Gładziejewski przebywał w okresie 09-10.2022 w Center for Consciousness and Contemplative Studies przy Monash University (Melbourne, Australia);
- w ramach formuły *visiting profesor* dr hab. Anita Pacholik-Żuromska, prof. UMK w okresie 16.04.2018-07.07.2018 r. przebywała w the Johannes Gutenberg University in Mainz, Germany;
- w ramach wspólnych i międzyuniwersyteckich kursów w 2018 roku dr. Karolina Finc wzięła udział w Data Scientist with Python (DataCamp, 84h Career Track, 22 University of Washington eScience Institute).

Przytoczone przykłady egzemplifikują nie tylko skalę mobilności, ale także wskazują, jak z różnorodnych inicjatyw i źródeł finasowania korzystają pracownicy związani z kognitywistyką na UMK. Pokazuje to wyraźnie naukową aktywność pracowników i ich zdolności pozyskiwania wsparcia w wielu instytucjach.

Inne przykłady znajdują się w załączniku Przykłady dobrych praktyk.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów

Uniwersytet Mikołaj Kopernika dokonuje starań aby być uczelnią otwartą na osoby z różnorodnymi potrzebami i dostępną dla nich, z czego na szczególną uwagę zasługuje podejście uczelni do osób z niepełnosprawnością i dostępną dla nich. Na poziomie uczelnianym funkcjonuje Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych[74]. Jednostka ta zajmuje się udzielaniem konsultacji osobom z niepełnosprawnościami, pomocą asystencką (np. pomocą w sporządzaniu notatek czy przygotowaniu materiałów dydaktycznych w alternatywnej formie), wypożyczaniem sprzętu wspomagającego, opiniowaniem wniosków o dostosowanie form kształcenia, a także organizacją szkoleń dla kadry dydaktycznej i pracowników administracji, mających na celu zwiększenie świadomości na temat osób z niepełnosprawnościami. Studenci kognitywistyki są informowani o istnieniu tej jednostki poprzez maile od pracowników dziekanatu oraz podczas cykl regularnych spotkań konsultacyjno-organizacyjnych z przedstawicielami kadry dydaktycznej. Przedstawiciele kadry dydaktycznej korzystają z oferty szkoleniowej wymienionego Zespołu (w ostatnich miesiącach np. dr Tomasz Komendziński).

W ramach kierunku kognitywistyka, osobom z niepełnosprawnością oferowana jest możliwość skorzystania z Indywidualnej Organizacji Studiów. Na poziomie nieformalnym, w ostatnich latach zauważony został wzrost przypadków studentów przedstawiających zwolnienia lekarskie lub zgłaszających trudności związane z funkcjonowaniem psychicznym. Przedstawiciele kadry starają się podchodzić z empatią i wyrozumiałością dla osób cierpiących psychicznie i osób, które nie są neurotypowe. Studenci są informowani (również podczas regularnych spotkań z przedstawicielami kadry dydaktycznej), że UMK oferuje studentom bezpłatne konsultacje psychologiczne oraz porady lekarza psychiatry[75]. Wsparciem psychologicznym na uczelni zawiaduje Uniwersytecki Ośrodek Wsparcia i Rozwoju Osobistego[76], który oprócz wymienionych form pomocy oferuje też warsztaty psychoedukacyjne dotyczące m.in. sposobów radzenia sobie ze stresem czy *work-life balance*.

8.2. Wsparcie studentów w procesie uczenia się

Studenci kognitywistyki mają możliwość kontaktu z kadrą poza kontekstem zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademiccy i doktoranci prowadzący zajęcia dostępni są podczas cotygodniowych, dwugodzinnych dyżurów; terminy dyżurów pracowników Katedry Kognitywistyki są podane na stronie internetowej Instytutu[77]. Poza uczelnianą pocztą elektroniczną, często wybieraną formą komunikacji (w tym wymiany materiałów dydaktycznych czy prac zaliczeniowych) pomiędzy kadrą

[74] https://bon.umk.pl/
[75] https://www.umk.pl/studenci/pomoc-psychologiczna-i-psychiatryczna/
[76] https://wsparcie.umk.pl/
[77] https://www.ibik.umk.pl/instytut/

a studentami pozostaje MS Teams. Na kierunku dość powszechne są sytuacje, w których student spontanicznie kontaktuje się z wykładowcą aby przedyskutować interesujący problem naukowy, otrzymać wskazówki bibliograficzne lub pożyczyć książkę.

Omawiając wsparcie uczenia się, należy podkreślić, że kadra dydaktyczna chętnie otacza opieką i wsparciem naukowe inicjatywy studentów. Przykłady uczestnictwa studentów w badaniach realizowanych przez kadrę dydaktyczną zostały już omówione w niniejszym raporcie w częściach dotyczących Kryterium 1 i Kryterium 4.

W tym miejscu warto jeszcze wskazać opiekę merytoryczną nad aktywnością naukową i popularyzacyjną w ramach Toruńskiego Koła Kognitywistycznego (dr Tomasz Komendziński oraz, od roku 2022/2023, dr Anna Karczmarczyk). Dla przykładu obecnie, w ramach TKK studenci pod opieką dr Anny Karczmarczyk pracują nad stworzeniem strony internetowej integrującej i zestawiającej informacje dotyczące kierunków *kognitywistyka* realizowanych na polskich uczelniach. Kadra dydaktyczna Katedry aktywnie wspiera studentów w przedsięwzięciach popularyzatorskich w ramach *Tygodnia Mózgu* albo *Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki*. W bieżącym roku akademickim studenci kognitywistyki pod opieką dr Anny Karczmarczyk wzięli czynny udział w Tygodniu Mózgu na UMK, przygotowując szereg warsztatów („Jak się uczyć, żeby się nauczyć? Mnemotechniki w praktyce", „Świadomy ruch oraz praca ANS, czyli dlaczego samoregulacja jest ważna?", „Jak magicy czarują?", stoisko o terapii psychodelicznej i wpływie substancji psychodelicznych na mózg), przygotowują także wystąpienia w ramach TFNiS w roku 2023, które są konsultowane i nadzorowane przez dr. Pawła Gładziejewskiego.

8.3. Wsparcie mobilności studentów

Jak zostało już wspomniane przy omawianiu Kryterium 7, mobilność międzynarodowa na kierunku oparta jest głównie na funkcjonowaniu systemu Erasmus+. Studenci mają dostęp do informacji o programie Erasmus+ zarówno na poziomie uczelnianym[78], jak i na stronie internetowej Instytutu Badań Informacji i Komunikacji[79]. Koordynatorem tego programu w ramach IBiK (czyli również dla studentów Kognitywistyki) jest dr hab. Arkadiusz Wagner, prof. UMK, który udziela wszelkich stosownych informacji i wskazówek dotyczących programu Erasmus+ podczas cotygodniowych dyżurów oraz za pośrednictwem poczty internetowej.

Na poziomie krajowym mobilność studentów oparta jest na programie MOST. Od roku akademickiego 2019/2020 do roku bieżącego z programu tego skorzystało 3 studentów kognitywistyki, wybierając jako instytucje wizytowane Uniwersytet Warszawski oraz Uniwersytet Jagielloński. W trakcie tego czasu toruńska kognitywistyka przyjęła w ramach tego samego czasu jedną osobę wizytującą z UJ. Program MOST jest koordynowany na poziomie centralnym (uczelnianym) przez mgr

[78] https://www.umk.pl/wspolpraca/erasmus_plus/
[79] https://www.ibik.umk.pl/studia/erasmus/

Karolinę Rochnowską, a studenci mogą otrzymać stosowne informacje na uczelnianej stronie internetowej[80].

8.4. Wsparcie studentów w prowadzeniu działalności naukowej

W roku 2022/2023 z inicjatywy Kierownika Katedry Kognitywistyki, dr hab. Arkadiusza Guta, prof. UMK powstała specjalna komisja do opiniowania wniosków studentów kognitywistyki starających się o dofinansowanie wyjazdów na konferencje naukowe. W skład komisji wchodzi 3 studentów kognitywistyki praz 2 pracowników ww. Katedry (dr hab. Arkadiusz Gut, prof. UMK oraz dr A. Karczmarczyk). Zadaniem komisji jest decydowanie o przyznawaniu środków finansowych (z budżetu Katedry) na pokrycie opłat konferencyjnych, a w razie możliwości także dojazdu i/lub zakwaterowania podczas konferencji. Komisja zaplanowała 3 spotkania w roku 2022/2023. Intencją pracowników Katedry jest dążenie do zwiększenia środków finansowych, którymi mogłaby dysponować Komisja, tak aby możliwe było wparcie jak największej liczby studentów kognitywistyki (pierwszego i drugiego stopnia) w ich rozwoju naukowym lub artystycznym.

8.5. Wsparcie we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Wsparciem we wchodzeniu na rynek pracy jest funkcjonujący na kierunku system praktyk zawodowych, omówiony szerzej w sekcji dotyczącej kryterium 2, a także liczne formy wspierania aktywności studentów opisane kompleksowo w sekcji dotyczącej kryterium 6. W niektórych przypadkach przełożenie praktyk zawodowych lub staży na pracę jest bardzo bezpośrednie - np. w ostatnich latach odnotowaliśmy przykłady studentów znajdujących zatrudnienie w miejscach odbywanej praktyki, konkretnie w firmie Neurodio (specjalizującej się w *User Experience* i produkcji edukacyjnych gier komputerowych) oraz Stowarzyszeniu *Jestem* (wsparcie osób z niepełnosprawnościami m.in. z wykorzystaniem neurorehabilitacji). Warto zwrócić też uwagę na włączanie w program studiów kursów praktycznych prowadzonych przez specjalistów pozaakademickich (mimo ograniczeń związanych z kosztami zatrudniania takich osób, por. analiza SWOT na końcu tego raportu). Przykładem jest kurs *Wprowadzenie do User Experience* prowadzony przez mgra Mirosława Manelskiego, prezesa firmy Neurodio.

Należy też w tym miejscu ponownie wspomnieć o uruchomionym na kierunku programie 120-godzinnych płatnych staży studenckich, z którego skorzystało do tej pory 43 studentów kognitywistyki, a który szerzej omówiony został we fragmencie dotyczącym kryterium 6 (por. zał. 3.11 i 3.13).

8.6. Wparcie aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej

Kadra dydaktyczna na kierunku kognitywistyka odnosi się przychylnie do próśb formułowanych przez studentów wykazujących się aktywnością organizacyjną, artystyczną czy sportową. Np. w roku akademickim 2021/2022 studentce rozwijającej karierę wioślarską (studentka ta jest meda-

[80] https://www.umk.pl/studenci/mobilnosc/most/

listką mistrzostw Polski i mistrzostw Europy) stworzona została możliwość skorzystania z Indywidualnej Organizacji Studiów. Patrząc szerzej, na UMK funkcjonuje program „Kariera dwutorowa student-sportowiec", który wspiera studentów chcących harmonijnie łączyć rozwój kariery sportowej z nauką uniwersytecką.[81] Uczestnicy programu m.in. otrzymują opiekę dydaktyczno-naukową tutora na wydziale prowadzącym kierunek i tutora sportowego w ramach Uniwersyteckiego Centrum Sportowego, mają możliwość skorzystania z urlopów sportowych czy rektorskich stypendiów sportowych za osiągane wyniki.

8.7. Wsparcie studentów wybitnych oraz motywowanie do lepszych wyników w nauce

System wsparcia i motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce jest realizowany poprzez system stypendialny studenci z najlepszymi wynikami w nauce mogą aplikować o stypendia naukowe, stypendia ministra dla studentów, stypendia Rektora za wybitne osiągnięcia sportowe. Studenci kognitywistyki mogą również brać udział w corocznym konkursie o nagrodę im. Jerzego Perzanowskiego. Jest to konkurs na najlepszą pracę magisterską organizowany przez Instytut Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego we współpracy z Instytutem Psychologii UJ oraz Polskim Towarzystwem Kognitywistycznym.

8.8. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia

Na stronie Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych[82] studenci mogą znaleźć kompletne informacje dotyczące m.in. organizacji roku akademickiego, planów zajęć, pomocy materialnej, pomocy psychologicznej, a także programów umożliwiających wyjazdy do innych jednostek naukowych podczas studiów oraz na staże. Mogą oni tam również znaleźć druki podań potrzebnych przy składaniu wniosków dotyczących m.in. przyznania IOS i urlopu dziekańskiego. Dodatkowe informacje na temat dokumentów można uzyskać w dziekanacie Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych i skorzystać z pomocy pracownika dziekanatu – p. Anny Dąbrowskiej[83].

Wraz z początkiem każdego roku akademickiego odbywają się spotkania studentów pierwszego roku studiów pierwszego i drugiego stopnia z pracownikami Katedry Kognitywistyki, podczas których studenci są informowani o najważniejszych zapisach z regulaminu studiów oraz o możliwości korzystania z poszczególnych form wsparcia w rozwoju naukowym oraz wsparcia materialnego. Dodatkowo studenci 1 roku studiów mają wyznaczonego tzw. opiekuna roku, do którego mogą zgłaszać się z pytaniami dotyczącymi studiowania. Wszyscy studenci są informowani o możliwości zgłaszania spraw i pytań związanych z kształceniem na kognitywistyce do zastępcy dyrektora Instytutu Badań Informacji i Komunikacji dr A. Karczmarczyk, która jest osobą odpowiedzialną w Instytucie za opiekę nad kształceniem i studentami kierunku kognitywistyka.

---

[81] https://www.ucs.umk.pl/kdwutorowa/
[82] https://www.wfins.umk.pl/student/
[83] https://www.wfins.umk.pl/wydzial/administracja/

W trakcie roku akademickiego studenci otrzymują także bieżące informacje na temat dostępnej pomocy materialnej (stypendiów socjalnych, naukowych) od p. Anny Dąbrowskiej z Dziekanatu WFiNS.

8.9. Rozstrzyganie skarg i rozpatrywanie wniosków zgłaszanych przez studentów

Uwagi, skargi lub trudności w trakcie studiów (problemy materialne, problemy ze zdrowiem psychicznym etc.) studenci mogą zgłaszać Prodziekan ds. Studenckich WFiNS, która dostępna jest dla studentów podczas dwóch stacjonarnych, cotygodniowych dyżurów[84]. Ponadto formalnie opiekę nad kształceniem na kierunku kognitywistyka sprawuje zastępca dyrektora IBiK, dr Anna Karczmarczyk, pracowniczka Katedry Kognitywistyki. Dr Karczmarczyk jest w regularnym kontakcie ze studentami podczas dyżurów oraz poprzez opiekę nad funkcjonowaniem Toruńskiego Koła Kognitywistycznego. Jak już wspomniano na kierunku wyznaczany jest także opiekun dla studentów pierwszego roku na pierwszym stopniu studiow (od roku 2017/2018 jest to dr Paweł Gładziejewski), który ma wspierać nowych studentów przy ewentualnych trudnościach w adaptacji na uczelni. Należy wreszcie zaznaczyć, że składanie przez studentów skarg i wniosków możliwe jest także poprzez omówione już w tym raporcie cykliczne spotkania organizacyjne kadry ze studentami oraz ankiety zadowolenia studentów.

Na poziomie centralnym, studenci mogą liczyć na wsparcie powołanych przez Rektora instytucji wyspecjalizowane we wsparciu studentów[85]:

- Pełnomocniczki ds. równego traktowania (wsparcie w przypadkach dyskryminacji lub nierównego traktowania),
- Rzecznika akademickiego (wsparcie w unikaniu sporów i przy mediacjach),
- Pełnomocniczki ds. bezpieczeństwa studentów i doktorantów (wsparcie dla osób pokrzywdzonych i w przypadkach zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu),
- Uniwersyteckiej Poradni Prawnej (nadzorowany przez kadrę akademicką Wydziału Prawa i Administracji zespół studentów udzielających bezpłatnych porad prawnych)[86].

8.10. Obsługa administracyjna studentów

Jak zostało już wyżej wspomniane, obsługę administracyjną studentów kognitywistyki zapewnia dziekanat Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych. Wszelkie przydatne informacje dla studentów znajdują się na stronie internetowej Wydziału[87]. Obsługą studiów pierwszego i drugiego stopnia z ramienia dziekanatu zajmuje się pani Anna Dąbrowska (tel. 56 6113612). Pomocą w sprawie procesu dydaktycznego służą także opiekunowie poszczególnych lat studiów, zastępca dyrektora Insty-

[84] https://www.wfins.umk.pl/wydzial/wladze/
[85] https://www.umk.pl/uczelnia/wladze/pelnomocnicy/
[86] https://poradnie.umk.pl/pages/strony/
[87] https://www.wfins.umk.pl/student/

tutu Badań Informacji i Komunikacji ds. opieki nad kształceniem i studentami kierunku kognitywistyka (obecnie dr Anna Karczmarczyk) oraz prodziekan Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych (obecnie dr hab. Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska, prof. UMK).

8.11. Wsparcie i edukacja studentów w zakresie przeciwdziałaniu dyskryminacji i przemocy

Za działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy odpowiedzialni są: Pełnomocniczka ds. równego traktowania oraz Pełnomocniczka ds. bezpieczeństwa studentów. Zakres ich zadań reguluje Zarządzenie Nr 234 Rektora UMK z dnia 26 października 2020 roku (por. zał. 3.9). Przyjęty w lutym 2022r. „Plan na rzecz równości płci" na lata 2022-2026 zakłada równościowe działania edukacyjne kierowane do pracowników i studentów.[88] Przykładem aktywnego działania dotyczącego równości i bezpieczeństwa studentów jest wystosowana przez obecną Pełnomocniczkę ds. równego traktowania rekomendacją aby respektować prośby osób transpłciowych o posługiwanie się wobec nich preferowanym imieniem.

8.12. Wsparcie w zakresie współpracy z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Studenci kognitywistyki od początku powstania kierunku tworzą Toruńskie Koło Kognitywistyczne[89], którego opiekunem naukowym przez wiele lat był dr Tomasz Komendziński (od roku 2022/2023 – dr Anna Karczmarczyk). TKK jest wspierane w swojej działalności przez Kierownika Katedry dr hab. Arkadiusza Guta, prof. UMK, panią Prodziekan do spraw organizacji kształcenia dr Annę Kolę, a także władze rektorskie i dziekańskie. Koło z sukcesem organizuje międzynarodową konferencję *Neuromania*, angażuje się w działalność popularyzatorską, współtworzy *Tydzień Mózgu*, oraz bierze aktywny udział w *Toruńskim Festiwalu Nauki i Sztuki*.

8.13. Monitorowanie i doskonalenie systemów wsparcia studentów.

Monitorowaniem i doskonaleniem systemu wsparcia i motywowania studentów zajmuje się działająca przy WFiNS Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia[90], w której skład wchodzą m.in. przedstawiciele studentów. Komisja ta prowadzi regularne badania satysfakcji studentów. Ponadto ocena systemu wsparcia i motywowania jest oparta na rezultatach anonimowych ankiet prowadzonych wewnątrz kierunku kognitywistyka oraz przy okazji spotkań kadry akademickiej ze studentami (spotkania odbywają się trzy razy w trakcie roku akademickiego). Jeśli chodzi o ocenę kadry wspierającej kształcenie, warto podkreślić, że we wspomnianej ankiecie przeprowadzonej na kierunku pojawiły się bardzo wysokie oceny pracowniczki administracyjnej dziekanatu (odpowiedzialnej za prowadzenie kierunku kognitywistyka na pierwszym i drugim stopniu), mgr Anny Dąbrowskiej.

---

[88] https://www.umk.pl/uczelnia/dokumenty/plan-rownosci/plan-rownosci.pdf
[89] https://pl-pl.facebook.com/TKK.UMK/
[90] https://www.wfins.umk.pl/wydzial/jakosc-ksztalcenia/wydzialowa-komisja-ds-jakosci-ksztalcenia/

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

8.14. Ocena publicznego dostępu do informacji

Do najważniejszych elementów systemu informacyjnego uczelni należą:

- Strona internetowa UMK w Toruniu[91], która jest niczym kompas informacyjny, umożliwiający całej społeczności UMK (również kandydatom na studia i absolwentom UMK) orientowanie się w całej przestrzeni instytucjonalnej Uczelni. Zawiera podstawowe i szczegółowe informacje dla kandydatów na studia, studentów, również doktorantów, pracowników i absolwentów. W szczególności kandydaci na studia mogą w łatwy i szybki sposób uzyskać następujące informacje:

  - informacje dla kandydatów zakwalifikowanych na studia stacjonarne pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich,[92]

  - informacje dla kandydatów zakwalifikowanych na studia stacjonarne drugiego stopnia,[93]

  - szczegółowe harmonogramy dla studiów stacjonarnych pierwszego stopnia i jednolite magisterskie, studia stacjonarne drugiego stopnia, oraz studia niestacjonarne,

  - szczegółowe informacje dotyczące egzaminów wstępnych na kierunki artystyczne,

  - terminy i miejsca egzaminów na studia pierwszego stopnia i jednolite magisterskie,

  - terminy i miejsca egzaminów i rozmów na studia drugiego stopnia,

  - wymagane dokumenty na studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolite magisterskie,

  - informacje na temat aktualnych opłat rekrutacyjnych, stosowania priorytetów przy wyborze kierunków, uznania świadectwa zagranicznego

  - akty prawne,

  - informacje na temat noclegów (co jest istotne dla kandydatów z innych miejscowości),

  - informacje dla osób przyjętych na pierwszy rok studiów.

- Internetowa Rekrutacja Kandydatów[94], która zawiera ofertę edukacyjną dla studentów polskich i zagranicznych, rekrutacja krok po kroku – zarówno dla kampusu toruńskiego,

[91] https://www.umk.pl
[92] https://www.umk.pl/kandydaci/
[93] https://www.umk.pl/studenci/
[94] https://irk.umk.pl/pl/

jak i Collegium Medicum w Bydgoszczy. Szczegółowe informacje na temat wyników rekrutacji.

- Uniwersytecki System Obsługi Studiów[95] pełni rolę wirtualnego dziekanatu, umożliwia on studentom m.in. rejestrację na zajęcia, pozwala na bieżący dostęp do ocen uzyskiwanych w procesie kształcenia, dostarcza informacji o ofercie dydaktycznej, sylabusach, propozycjach zajęć fakultatywnych, tymczasowych zmianach w planach zajęć, terminach dyżurów pracowników, o stypendiach czy wyjazdach zagranicznych, harmonogramie zaliczeń i egzaminów w sesji, dostępie do wewnętrznej poczty e-mail, informacji o pracownikach. USOS umożliwia szybką komunikację pomiędzy nauczycielami akademickimi i studentami, a także ocenianie zajęć przez studentów w postaci ankiet.

- Uniwersytecka Biblioteka[96] przede wszystkim zawiera katalog biblioteki oraz czytelnie online – tj. bazy danych (czasopism naukowych, książek dostępnych w wersji elektronicznej) subskrybowane przez UMK: De Gruyter, EBSCO eBook Collection, IEEE/IET Electronic Library (IEL), IBUK Libra, JSTOR, Nature, Oxford Scholarship Online, Science, ScienceDirect (Elsevier), SpringerLINK, Wiley.

- Archiwum Prac Dyplomowych[97] pełni kluczową funkcje w procesie dyplomowania, ponieważ jest systemem, w którym jest umieszczana praca dyplomowa, jest ona dalej sprawdzana przez system antyplagiatowy oraz gdzie recenzenci i promotorzy wpisują swoje recenzje i wystawiają oceny. Ponadto jest też systemem obsługującym egzamin dyplomowy. Pełni on również funkcję katalogu i repozytorium elektronicznych wersji prac dyplomowych powstających w Uniwersytecie.

Informacje skierowane konkretnie do kandydatów oraz studentów kognitywistyki są dostępne na następujących stronach:

- Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych[98]

- Instytutu Badań Informacji i Komunikacji.[99]

W szczególności mowa tu o następujących zasobach:

- strona Katedry Kognitywistyki[100]. Jest podstawowym źródłem treści na temat Katedry Kognitywistyki (jej strukturze, składzie osobowym czy też podstawowych informacji na temat jej pracownikach) oraz interfejsem komunikacji studenci-pracownicy Katedry. Za-

[95] https://usosweb.umk.pl
[96] https://www.bu.umk.pl
[97] https://apd.umk.pl
[98] https://www.wfins.umk.pl/
[99] https://www.ibik.umk.pl/
[100] https://kognitywistyka.umk.pl

wiera wirtualną tablicę ogłoszeń, na której wyświetlane są aktualności dotyczące funkcjonowania kierunku studiów oraz Katedry. Ponadto dostępne są tam aktualne informacje istotne dla studentów, jak plany zajęć dla każdego stopnia i roku studiów.

- drugim równie ważnym narzędziem komunikacji z kandydatami, studentami i absolwentami kognitywistyki jest portal społecznościowym Facebook[101] (1.304 obserwujących). Umożliwia on inny, ważny dla Katedry Kognitywistyki, rodzaj komunikacji z tymi trzema grupami osób, m.in. poprzez komentowanie postów Katedry na temat aktualności, umieszczanie własnych informacji czy też wyrażanie postaw wobec tych treści – w sposób *explicite* lub przez tzw. „lajkowanie". Ponadto Zawiera on komunikator Messenger, z którego studenci (często zagraniczni) korzystają, komunikując się z Katedrą.

Z uwagi na troskę Katedry Kognitywistyki o aktualność, jakość i komunikowalność informacji zamieszczanych na Stronie Katedry Kognitywistyki, jej administrowanie, monitorowanie oraz doskonalenie jest stałym tematem zebrań Katedry. Innym źródłem informacji zwrotnej w tej kwestii, zarówno ze strony pracowników UMK, Katedry, jak i studentów, są ankiety przeprowadzane w ramach badania satysfakcji.

[101] https://www.facebook.com/kognitywistykaumk

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów, ewaluacja i doskonalenie jakości kształcenia

Nadzór nad kierunkiem studiów jest wielopoziomowy, a w zależności od tego jakiego typu to jest nadzór zmieniają się organy i jednostki uniwersyteckie biorące w im udział. Na poziomie uczelnianym, UMK działa w oparciu o wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia i organizacji pracy - System Doskonałości Akademickiej (SDA), który ma na celu budowanie kultury jakości, efektywności pracy oraz zadowolenia pracowników i doktorantów[102]. System ten jest realizowany przez Rektora, Prorektora ds. kształcenia, Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia, Zespół Monitorujący, dziekanów, wydziałowych koordynatorów ds. jakości kształcenia oraz obsługę administracyjną i informatyczną. Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia ma za zadanie m.in. promowanie idei ciągłego doskonalenia jakości kształcenia, formułowanie propozycji usprawnień, monitorowanie funkcjonowania procedur samego SDA oraz opiniowanie wniosków dotyczących powoływania nowych kierunków studiów i form kształcenia.

SDA nadzoruje proces oceny zajęć dydaktycznych poprzez ankiety w USOS (np. w ostatnim roku akademickim wprowadzona została możliwość wprowadzania przez studentów komentarzy do zajęć w sposób niewidoczny dla prowadzących oceniany kurs), koordynuje proces hospitacji zajęć dydaktycznych, jak również przeprowadza cykliczne badania poziomu zadowolenia studentów[103]. W ramach struktur SDA funkcjonują wydziałowe komisje do spraw jakości kształcenia. Komisja tego rodzaju funkcjonująca na Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych (w ramach którego funkcjonuje Katedra Kognitywistyki) została specjalnie powoływana przez Radę Dziekańską WFiNS na wniosek Dziekana WFiNS. Zakres kompetencji Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia[104] obejmuje:

- koordynowanie hospitacji wszystkich zajęć dydaktycznych prowadzonych na WFiNS (arkusze hospitacji zajęć hospitowanych na WFiNS wypełniane są według wzoru obowiązującego w Uniwersytecie.
- Zgłaszanie do Rady Dziekańskiej i Dziekana problemów dotyczących pracy dydaktycznej na
- Wydziale, w szczególności odnoszących się do programów studiów, sylabusów, indywidualnych
- spraw pracowniczych związanych z jakością kształcenia.

[102] https://www.jakosc.umk.pl/system/uczelniana-rada-ds-jakosci-ksztalcenia/
[103]https://www.jakosc.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Badanie-satysfakcji-studentow-dla-wszystkich-9.12.2020.pdf
[104] https://www.wfins.umk.pl/wydzial/jakosc-ksztalcenia/wydzialowa-komisja-ds-jakosci-ksztalcenia/

- Inicjowanie działań, mających na celu doskonalenie organizacji procesu kształcenia na WFiNS.
- Opiniowanie programów kształcenia dla poszczególnych kierunków prowadzonych na WFiNS.
- Opiniowanie pracy opiekunów praktyk studenckich dla poszczególnych kierunków.

Ciało to pełni funkcje kontrolne w szczególności w takich obszarach, jak m.in. monitorowanie, ocena i modyfikacja programów studiów, analiza ankiet studenckich oraz analiza losów absolwentów WFiNS.

Sprawozdanie z badań zatrudnienia absolwentów poszczególnych kierunków prowadzonych przez Wydział, w tym absolwentów kierunku kognitywistyka, które poddawane są następnie analizie przez powołane do tego zespoły. Ponadto budowanie strategii mającej na celu zwiększenie szans studentów i absolwentów kierunku kognitywistyka na rynku pracy.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia ściśle współpracuje z Działem Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK, w wyniku której Wydziałowa Komisja co roku przedstawia następujące raporty):

- raport badań losów absolwentów;
- raport z badań satysfakcji pracowników Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych;
- raport z badań satysfakcji studentów Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych;
- raport dotyczący oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Filozofii i Nauk Społecznych.[105]

W szczególności, w kontekście analizy losów absolwentów, przedstawiane są badania zatrudnienia absolwentów poszczególnych kierunków prowadzonych przez Wydział co stanowi zarazem diagnozę tego procesu. Zawiera on również „Mocne i słabe strony kształcenia na Wydziale" wraz „rekomendacjami" („mają charakter propozycji, nie zaś rozwiązań systemowych"), mającymi na celu korektę elementów wymagających poprawy.

Ponadto trzeba podkreślić rolę pełnioną przez przedstawiciela Katedry Kognitywistyki biorącego udział w kontroli kształcenia na kierunku kognitywistyka wewnątrz Instytutu Badań Informacji i Komunikacji. W przypadku nadzoru merytorycznego i organizacyjnego jest to z-ca dyrektora Instytutu, który jest jednocześnie (zgodnie z opisanym trybem) podmiotem inicjującym zmiany merytoryczne i organizacyjne na kierunku kognitywistyka. Obecnie rolę tę spełnia dr Anna Karczmarczyk. W porozumieniu z innymi organami wydziałowymi (Rada Dyscypliny, Wydziałowa Komisja

[105] Raporty za lata 2019-2020, 2020-2021 i 2021-2022 dostępne są pod adresem https://www.wfins.umk.pl/wydzial/jakosc-ksztalcenia/wydzialowa-komisja-ds-jakosci-ksztalcenia/raporty-dotyczace-oceny-zajec-dydaktycznych-satysfakcji-studentow-i-pracownikow/).

ds. Jakości Kształcenia, Rada Dziekańska, a także Samorząd Studencki) kontroluje ona i koordynuje studia na kierunku kognitywistyka. Nadzór administracyjny jest nadzorem związanym z wykonywaniem przepisów i rozporządzeń formułowanych przed odpowiednie organy administracji uniwersyteckich z zachowaniem hierarchii tych organów oraz stanowionego przez nie prawa. W tym nadzorze uczestniczą oczywiście władze Katedry oraz Instytutu odpowiedzialne za prowadzony kierunek kognitywistyka, najczęściej w trybie wykonywania postanowień z aktów prawnych oraz realizacji przewidzianych sprawozdań z realizacji toku studiów. Ten nadzór prowadzony jest w odwrotnym kierunku (od góry).

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości. Zmiany w programie studiów dokonywane są w trybie regulowanym odpowiednimi przepisami z odpowiednim wyprzedzeniem, tak aby nie dotyczyły osób już studiujących i dawały możliwość rzetelnego i precyzyjnego przygotowania. Za każdym razem wymaga to akceptacji wewnętrznych organów uczelnianych (Rada Dyscypliny, Komisja Jakości Kształcenia, Rada Dziekańska, Senat) jak też organizacji studentów (Samorząd Studencki) oraz przedstawicieli dyscyplin realizujących program kognitywistyki (Komisja Kognitywistyki). Jednostką inicjującą jest Katedra Kognitywistyki poprzez swoich przedstawicieli we władzach (wicedyrektor Instytutu Badań Informacji i Komunikacji koordynujący studia na kognitywistyce oraz kierownik Katedry). Zmiany są funkcją długofalowych planów i założonych celów rozwojowych zgodnych ze strategią UMK, opinii i propozycji zmian ze strony studentów, propozycji, sugestii i zapotrzebowania ze strony interesariuszy, a przez cały czas korygowany jest aktualnymi możliwościami, uczelni, wydziału i ostatecznie Katedry do realizacji wprowadzonych zmian. Wprowadzane są te zmiany, które dają się realnie realizować zgodnie z zapisanymi w programie kryteriami uczenia oraz celami dydaktycznymi i kształtowanym profilem absolwenta.

10.3. Monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów

Realizacja programu studiów oraz poziom satysfakcji wszystkich uczestników procesu dydaktycznego jest monitorowany na bieżąco w stałym kontakcie ze studentami. Informacje które zostaną zebrane w trakcie roku akademickiego zostają zestawione i ocenione w odniesieniu do długofalowego planu rozwojowego zgodnego ze strategią UMK oraz z zapisanymi efektami uczenia i celami dydaktycznymi pod kontem możliwości sformułowania zmiany programowej. Jeśli tak, to zostaje przeprowadzona procedura opisana powyżej. Może się zdarzyć, że zmiany są oceniane jako potrzebne, ale sytuacja ogólna na to nie pozwala (np. ograniczenia w polityce kadrowej) czyniąc je trudne do zrealizowania lub nawet nierealne.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów

W toku studiów staramy się nie tylko monitorować program i efekty uczenia pod kątem potrzeby wprowadzenie korekty w postaci zmian programu, ale również pod kątem osiągania zapisanych i obowiązujących efektów uczenia w ramach realizowanego programu. Do takiej diagnozy potrzebny jest stabilny w dłuższym okresie program nauczania i jest to również argument, aby nie dokonywać częstych zmian programowych, jeśli nie zachodzi konieczność takiej interwencji. Stąd też w spotkaniach ze studentami na początku ich studiów staramy się zidentyfikować przeważające oczekiwania i motywacje jakimi kierowali się wybierając kognitywistykę. W trakcie studiów razem z studentami próbujemy zidentyfikować przeszkody, które z jednej strony nie pozwalają realizować efektów uczenia na optymalnym poziomie, a z drugiej co przeszkadza przy osiąganiu tych efektów w uzyskiwaniu odpowiedniego poziomu motywacji i satysfakcji. W ostatnim etapie, korzystając z tych sugestii interesariuszy wewnętrznych, ale dodając również sugestie interesariuszy zewnętrznych, podejmujemy próby zmian programowych, mając obraz w dłuższym okresie trwania stabilnego programu oraz kierunek zmian wyznaczony przez długofalowe cele rozwojowe kognitywistyki oraz ocenami i sugestiami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

10.5. Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w realizację programu studiów

Interesariusze wewnętrzni oraz interesariusze zewnętrzni mają bezpośredni udział w kształtowaniu zmian programowych, które jednak muszą wpisywać się w długofalowy plan rozwoju kognitywistyki oraz możliwości formalne określone ogólnymi przepisami ustalanymi przez Ministerstwo jak też przepisami dotyczącymi kształcenia określonymi przez wszystkie organy uniwersyteckie koordynujące studia na UMK i kognitywistyce (od poziomu Katedry Kognitywistyki do poziomu Senatu). Pośrednio interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni mają wpływ na wypracowywany w Katedrze Kognitywistyki długofalowy plan rozwojowy oraz powiązane z jego realizacją kształtowanie polityki kadrowej. Można tu wskazać konkretny przykład (wspomniany już w punkcie 1.3 tego raportu): w ramach kierunku kognitywistyka funkcjonuje przedmiot *Wprowadzenie do User Experience*, zaproponowany i realizowany przez Mirosława Manelskiego, prezesa firmy Neurodio, zajmującej się projektowaniem gier komputerowych oraz projektowaniem UX/UI. Inicjatywa wprowadzenia tego kursu była w dużym stopniu motywowana ogromnym zainteresowaniem, jakim cieszy się projektowanie UX/UI wśród studentów kognitywistyki (Neurodio jest jednym z najczęściej wybieranych przez nich miejscem odbywania praktyk zawodowych). Kurs ten został zatem uwzględniony w programie studiów jako reakcja na propozycje i sugestie zarówno interesariusza zewnętrznego (firma Neurodio) oraz wewnętrznego (oddolna propozycja studentów zgłaszana pracownikom naukowym Katedry Kognitywistyki).

10.6. Wykorzystanie wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia

W ramach kontroli i koordynowania studiów na kognitywistyce przeprowadzane są systematyczne oceny. Są one wykorzystywane do oceny i diagnozy stanu realizacji programu i efektów kształcenia oraz kształtowania zmian programowych w trybach udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych opisanych we fragmentach raportu dotyczących kryteriów 1 oraz 6.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	**Mocne strony** • Kadra naukowa wypełniająca zadania dydaktyczne cechuje się dużymi osiągnięciami naukowymi (publikacje, granty) • Wyróżniający się stopień interdyscyplinarności kształcenia • Nowoczesne zaplecze infrastrukturalne kierunku, w tym odnowiony budynek dydaktyczny oraz dostępny dla studentów sprzęt badawczy • Znaczny udział studentów w badaniach realizowanych przed kadrę dydaktyczną, aktywność społeczna studentów • Współpraca naukowo-dydaktyczna z kierunkiem psychologia (np. wspólna oferta zajęć fakultatywnych)	**Słabe strony** • Ograniczona możliwość samodzielnego (tzn. określanego wewnętrznie w ramach Katedry kognitywistyki) budowania wewnętrznego systemu motywacyjnego (np. na poziomie wynagrodzenia) • Utrudnienia związane z koniecznością zlecania zajęć wykładowcom z innych wydziałów, często w ramach nadgodzin wykraczających poza ich pensum • Ograniczenia finansowe przy zatrudnianiu do celów dydaktycznych specjalistów pozaakademickich i wykładowców zagranicznych – koszty finansowe interdyscyplinarności kierunku
Czynniki zewnętrzne	**Szanse** • Środki finansowe na granty studenckie i wsparcie dydaktyki w ramach uczestnictwa UMK w programie IDUB • Dobra współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwalająca na uatrakcyjnienie i profesjonalizację programu studiów, odpowiadając na potrzeby zarówno studentów, jak pracodawców • Znaczące potrzeby społeczne odnośnie badań kognitywistycznych w zakresie starzenia się, funkcjonowania mózgu itd., co powoduje zapotrzebowanie na specjalistów w obszarze badań nad poznaniem • Możliwości współpracy w zakresie kształcenia oraz wspólnych badań naukowych z 9 uczelniami w ramach konsorcjum YUFE • Możliwości, jakie daje przynależność do sieci uniwersytetów badawczych YERUN, odnośnie współpracy pracowników i studentów w innowacyjnych projektach kognitywistycznych	**Zagrożenia** • Brak ujęcia kognitywistyki jako odrębnej dyscypliny naukowej w ministerialnym spisie dyscyplin, przez co studia są myląco zaklasyfikowane do dyscypliny „nauki o komunikacji społecznej i mediach” • Istnienie zbyt rozrośniętych form administracji/nadzoru/kontroli narzuconych na procesy kształcenia • Potencjalna niestabilność finansowa wynikająca z możliwości utraty statusu uczelni badawczej w ramach IDUB, co ogranicza politykę kadrową oraz inicjatywy badawcze, w które zaangażowani są pracownicy i studenci jednocześnie. • Niestabilność regulacji prawnych związana z koniecznością reagowania UMK na wyzwania związane z pandemią Covid-19 oraz utrudnione uczenie na wysokim poziomie w związku ze zdalną formą nauczania

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela nr 1. Liczba studentów

Tabela nr 2. Liczba absolwentów w ostatnich trzech latach

Tabela nr 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów – tabela ECTS

Tabela nr 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

2.1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).

2.2. Obsada zajęć prowadzonych na kognitywistyce UMK (studia pierwszego i drugiego stopnia) prowadzonych w roku akademickim 2022/2023

2.3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.

2.4. Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku.

2.5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.

2.6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.

2.7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru.

Dodatkowe dokumenty

3.1. Strategia UMK na lata 2016-2026

3.2. Przedstawiciele rad dyscyplin Komisji Kognitywistyki

3.3. Opis KogniLabu Katedry Kognitywistyki

3.4. Opis wyników konkursów GrantsNCU4Studenrs

3.5. Monitoring losów absolwentów kognitywistyki

3.6. Zestawienie efektów uczenia się na kierunku kognitywistyka

3.7. Lista zajęć do wyboru na kognitywistyce w roku 2022/2023

3.8. Lista zajęć do wyboru z oferty Instytutu Psychologii

3.9. Uchwały i Rozporządzenia UMK

3.10. Zaangażowanie studentów w granty, projekty, prezentacje i publikacje

3.11. Staże Universitas Copernicana Thoruniensis In Futuro – raport

3.12. Staże Universitas Copernicana Thoruniensis In Futuro – regulamin

3.13. Odpowiedź studentów i pracowników Katedry Kognitywistyki UMK na sytuację pandemii SARS-CoV2 i lockdown

3.14. Przykłady dobrych praktyk

Wszystkie załączniki dostępne są pod adresem: **https://bit.ly/pka_kognitywistyka_umk**

(Pieczęć uczelni)

…… ……

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki) (podpis Rektora)

Toruń, dnia 24 marca 2023 r.